

§ 107

Dnr 2024/00167

Byggstart för projekt T22

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om att starta byggnationen av projektet T22.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om att finansieringen av den utökande investeringsutgiften för projektet T22 lyfts med i budgetprocessen för 2025.

Sammanfattning

Projekt T22 är en investering som är beslutad att genomföras enligt flerårsplanen för 2023–2025. Projektet följer projektinvesteringsprocessen enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar, där delprocess projektering är slutförd. För att projektet ska kunna påbörja nästa delprocess, det vill säga byggstart, krävs ett beslut av kommunfullmäktige.

T22 omfattar byggnation av en alternativ säker ledningsplats som kan användas vid samhällskriser och vid höjd beredskap. För att stärka kommunens ledningsförmåga vid samhällskriser och vid höjd beredskap är förvaltningens bedömning att delprocessen byggstart ska påbörjas och att projektet genomförs.

Den totala investeringsutgiften för att genomföra projektet är sekretessbelagd. Projektet finansieras med 15 miljoner kronor som är budgeterat i flerårsplanen samt med ett större investeringsstöd från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. För att projektet ska gå att genomföra krävs ytterligare finansiering av Falköpings kommun med uppskattningsvis 3 miljoner kronor. Ett preciserat belopp kommer att lyftas i budgetprocessen för år 2025. Ekonomiska konsekvenser för att genomföra projektet är en årlig driftkostnad på 1 200 000 kronor vilket fördelas mellan de fyra kommunerna i Samverkan Mellersta Skaraborg, SMS.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 48/2024
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-13

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	--	--	-----------------------------

Byggstart för projekt T22

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om att starta byggnationen av projektet T22.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om att finansieringen av den utökande investeringsutgiften för projektet T22 lyfts med i budgetprocessen för 2025.

Sammanfattning

Projekt T22 är en investering som är beslutad att genomföras enligt flerårsplanen för 2023-2025. Projektet följer projektinvesteringsprocessen enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar, där delprocess projektering är slutförd. För att projektet ska kunna påbörja nästa delprocess, det vill säga byggstart, krävs ett beslut av kommunfullmäktige.

T22 omfattar byggnation av en alternativ säker ledningsplats som kan användas vid samhällskriser och vid höjd beredskap.

För att stärka kommunens ledningsförmåga vid samhällskriser och vid höjd beredskap är förvaltningens bedömning att delprocessen byggstart ska påbörjas och att projektet genomförs.

Den totala investeringsutgiften för att genomföra projektet är sekretessbelagd. Projektet finansieras med 15 miljoner kronor som är budgeterat i flerårsplanen samt med ett större investeringsstöd från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. För att projektet ska gå att genomföra krävs ytterligare finansiering av Falköpings kommun med uppskattningsvis 3 miljoner kronor. Ett preciserat belopp kommer att lyftas i budgetprocessen för år 2025.

Ekonomiska konsekvenser för att genomföra projektet är en årlig driftkostnad på 1 200 000 kronor vilket fördelas mellan de fyra kommunerna i Samverkan Mellersta Skaraborg, SMS.

Bakgrund

Aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet ska kunna leda den egna verksamheten och samverka med andra aktörer i vardagen, under samhällsstörningar och ytterst vid höjd beredskap.

För att säkerställa kontinuerlig och uthållig förmåga att samverka och leda behövs ett antal resurser, personella och materiella samt metoder och rutiner. En delmängd i detta är ledningsplatsen, med fysiskt anpassade lokaler i lämplig skyddsnivå, uthålliga tekniska försörjningssystem med hög tillförlitlighet, robusta system för informationsdelning och en utbildad och övad organisation för drift och förvaltning.

Eftersom kommunen är en samhällsviktig verksamhet har Samhällsskydd mellersta Skaraborg inventerat kommunens ledningsförmåga och bedömt att ett behov finns av att stärka denna vid händelse av samhällskris eller vid höjd beredskap. Detta projekt har därför startats med syfte att upprätta en alternativ ledningsplats och därmed tillgodose det behovet.

En projektering av systemhandlingar har genomförts och vissa tidiga bedömda tekniska lösningar har behövts ändras vilket har gjort att investeringsutgiften har ökat mot vad som tidigare bedömdes.

Förvaltningens bedömning

För att kommunen ska kunna leda den egna verksamheten och kunna samverka med andra aktörer vid eventuella samhällsstörningar och ytterst vid höjd beredskap krävs en ledningsplats som är robust, säker och uthållig. En sådan ledningsplats förfogar inte kommunen över idag och har därför i nuläget en lägre ledningsförmåga vid dessa eventuella händelser.

För att höja kommunens förmåga vid dessa eventuella händelser och därmed också förbättra det civila försvaret är förvaltningens bedömning att projektet bör genomföras.

Projektering av systemhandlingar har utförts i samråd och enligt anvisningar från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. En förutsättning för att investeringsbidrag ska beviljas är att myndighetens anvisningar vid byggnationen följs. För att bygga en alternativ ledningsplats med rätt nivå på robusthet, säkerhet och uthållighet samt att projektets finansiering kräver att myndighetens investeringsbidrag beviljas ser förvaltningen därför ingen möjlighet att minska omfattningen för att kunna utföra projektet inom beslutad budget.

Enligt kommunens styrdokument, Policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar, ska ärende lyftas till kommunfullmäktige om projektet överstiger 30 mnkr eller är av principiell beskaffenhet. Förvaltningens bedömning är att ärendet är av sådan principiell beskaffenhet att kommunfullmäktige skall fatta beslut om startbesked.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Projektet kan inte genomföras inom beslutad investeringsbudget. I flerårsplanen för år 2024-2028 är 15 miljoner kronor avsatt men det är inte tillräckligt för att finansiera investeringen. Ett sekretessbelagt större investeringsbidrag lämnas från myndigheten för samhällsskydd och beredskap men för kunna genomföra projektet krävs ytterligare en finansiering med

uppskattningsvis 3 miljoner kronor från Falköpings kommun, totalt en investeringsutgift på 18 miljoner kronor. Finansieringen av den utökande investeringsutgiften lyfts därför med i budgetprocessen för år 2025.

Ekonomiska konsekvenser för att genomföra projektet är en årlig driftkostnad på 1 200 000 kronor.

Driftkostnaderna fördelas utifrån befintlig fördelningsgrund i samverkansavtalet mellan de fyra kommunerna i Samverkan Mellersta Skaraborg, SMS.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-13.

Beslutet ska skickas till

Marcus Boström, verksamhetschef

Richard Lööv, byggprojektledare

Peder Samuelsson, enhetschef

Magnus Fleischer, ekonomichef

Richard Lööv

Byggprojektledare

§ 48

Dnr 2024/00167

Byggstart för projekt T22

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om att starta byggnationen av projektet T22.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om att finansieringen av den utökande investeringsutgiften för projektet T22 lyfts med i budgetprocessen för 2025.

Sammanfattning

Projekt T22 är en investering som är beslutad att genomföras enligt flerårsplanen för 2023–2025. Projektet följer projektinvesteringsprocessen enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar, där delprocess projektering är slutförd. För att projektet ska kunna påbörja nästa delprocess, det vill säga byggstart, krävs ett beslut av kommunfullmäktige.

T22 omfattar byggnation av en alternativ säker ledningsplats som kan användas vid samhällskriser och vid höjd beredskap. För att stärka kommunens ledningsförmåga vid samhällskriser och vid höjd beredskap är förvaltningens bedömning att delprocessen byggstart ska påbörjas och att projektet genomförs.

Den totala investeringsutgiften för att genomföra projektet är sekretessbelagd. Projektet finansieras med 15 miljoner kronor som är budgeterat i flerårsplanen samt med ett större investeringsstöd från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. För att projektet ska gå att genomföra krävs ytterligare finansiering av Falköpings kommun med uppskattningsvis 3 miljoner kronor. Ett preciserat belopp kommer att lyftas i budgetprocessen för år 2025.

Ekonomiska konsekvenser för att genomföra projektet är en årlig driftkostnad på 1 200 000 kronor vilket fördelas mellan de fyra kommunerna i Samverkan Mellersta Skaraborg, SMS.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-13.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Revisionsberättelse för Skaraborgs kommunalförbund och prövning av ansvarsfrihet för förbundsdirektionen för verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att revisionsberättelsen för Skaraborgs kommunalförbund för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.
- 2 Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen för Skaraborgs kommunalförbund ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning

Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 22 mars 2024, § 20, att godkänna förslag till årsredovisning för år 2023 och att överlämna den till revisorerna och medlemskommunernas fullmäktige.

Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bakgrund

Skaraborgs kommunalförbund har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 22 mars 2024, § 20, att godkänna förslag till årsredovisning för år 2023 och att överlämna den till revisorerna och medlemskommunernas fullmäktige.

Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige.

Kommunalförbundets revisorer bedömer att verksamheten i allt väsentligt har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den

interna kontrollen har varit tillräcklig och att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det finansiella målet samt delvis förenligt med de verksamhetsmål som är beslutade av direktionen.

Revisorerna rekommenderar direktionen att utvärdera och bedöma de övergripande målen fastställda i budgeten samt att direktionen tydliggör att förbudets fastställda mål i budgeten tillika är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna tillstyrker att direktionen och enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet och att årsredovisningen för 2023 godkänns.

Presidiets bedömning

Enligt kommunallagen 5 kap. 32 § får kommunfullmäktige behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Kommunfullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 38 bereder presidiet frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Presidiets förslag, 2023-05-19
- Revisionsberättelse, 2024-04-03
- Yttrande från PWC, 2024-04-04
- Granskningsrapport, PWC, 2024-04-03
- Direktionen, § 20/2024
- Årsredovisning 2023

Beslutet ska skickas till

info@skaraborg.se

Dan Hovskär (KD)
Kommunfullmäktiges ordförande

2024-04-03

Till

Direktionen i Skaraborgs kommunalförbund (org nr. 222000-2188)

Respektive fullmäktige enligt förteckning nedan

Revisionsberättelse för år 2023

Vi har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbundet Skaraborg under år 2023.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till medlemskommunerna.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

- **Vi bedömer** sammantaget att direktionen i Skaraborgs kommunalförbund i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Vi bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- **Vi bedömer** att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- **Vi bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det finansiella målet samt delvis förenligt med de verksamhetsmål som är beslutade av direktionen. Vi rekommenderar direktionen att utvärdera och bedöma de övergripande målen fastställda i budget samt att direktionen tydliggör att förbundets fastställda mål i budgeten tillika är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att direktionen och enskilda ledamöter i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi tillstyrker att årsredovisningen för 2023 godkänns.

Revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund

Vi återoppar bifogat gransknings - PM avseende god ekonomisk hushållning samt revisorns yttrande för 2023.

Enligt vår digitala signatur

Valda revisorer

Elof Jonsson

Pelle Ekholm

Lena Blomgren

Bilaga:

Till revisionsberättelsen hör bilaga;

PM PwC; ”Granskning av god ekonomisk hushållning 2023” samt revisorns yttrande för år 2023.

Kopia till respektive fullmäktige i:

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Lidköpings kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Töreboda kommun
Vara kommun

Deltagare

SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND 222000-2188 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 06:43:28 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Datum

Peller Ekholm
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 11:22:20 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ELOF JONSSON

Datum

Elof Jonsson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 08:58:09 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anna Lena Elisabeth
Blomgren

Datum

Lena Blomgren
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Till revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund (org.nr 222000-2188)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Skaraborgs kommunalförbund för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar [1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna [25–42]. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med

årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att denna upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Karlstad

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Ek
Auktoriserad revisor

---

[1] De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna [4–11, 12–24].

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER EK

Peter Ek

Auktoriserad revisor

2024-04-04 14:35:58 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Skaraborgs kommunalförbund

Revisionsrapport
Mars 2024

*Projektledare
Rebecca Lindström*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundsdirektionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
2. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisningen som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av förbundsdirektionen 2024-03-22.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundschef och ekonom.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Direktionen har beslutat verksamhetsplan 2023 (inklusive budget), fortsättningsvis benämnd budgeten.
  - Budgeten har inget avsnitt för god ekonomisk hushållning och innehåller inte uttryckta mål för god ekonomisk hushållning.
  - I budgeten framgår övergripande mål (sex stycken) för verksamheten och ett finansiellt mål. Målen har inte målsatta mätetal utan anges av aktiviteter.
  - Direktionen har inte tydliggjort att målen är tillika mål för god ekonomisk hushållning.
- Granskning av förbundets årsrapport per 2023-12-31 visar följande:
  - I årsredovisningen är den sammanfattande bedömningen att Skaraborgs Kommunalförbund vid åruppföljningen har en positiv utveckling för alla sju mål. Bedömning av måluppfyllelse lämnas inte för de övergripande målen som är fastställda i budget 2023 utan förbundet gör bedömning utifrån resultatmätningar med uppsatta målvärden. Dock framgår inga målvärden i budget 2023.
  - För de sju övergripande målen redovisas resultatmätning enligt nedan:
    - God och nära vård - 3 gröna mätningar*
    - Stärkt kunskapsstyrning - 1 grön och 1 röd mätning*
    - Ett robust Skaraborg - 2 gröna och 3 röda mätningar*
    - Ett kompetensförsörjt Skaraborg - 5 gröna mätningar*
    - Ett attraktivt Skaraborg - 2 gröna och två röda mätningar*
    - God arbetsgivare - 3 gröna mätningar*
    - En ekonomi i balans - 1 grön mätning*
- Direktionen gör **ingen** samlad bedömningen om en god ekonomisk hushållning har uppnåtts för perioden.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med det finansiella mål som fastställts i budget 2023.

Grundat på vår granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fastställts i budget 2023. Dock utvärderar förbundet inte de övergripande målen utan utvärderingen sker på resultatmätning och aktiviteter.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Direktionen gör den bedömning att balanskravet uppfylls för år 2023. Förbundet redovisar ett positivt balanskravsresultat för år 2023 på 107 tkr. Förbundet har inga negativa balanskravsresultat att återställa.

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Samlad bedömning

---

1. Revisionsfråga 1

Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Delvis uppfyllt

---

2. Revisionsfråga 2

Är resultatet i årsbokslutet förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Uppfyllt

Rekommendationer

Följande rekommendationer lämnas:

- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör att förbundets verksamhetsmål tillika är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen bedömer de övergripande målen som är fastställda i budget.
- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör vad som ska ligga till grund för bedömning av måluppfyllelse utifrån målvärde och utfall.
- Att direktionen lämnar en samlad bedömningen om förbundet har en god ekonomisk hushållning eller ej.

2024-04-03

Rebecca Lindström

Uppdragsledare/projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av [klientens namn] enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

§ 20/24

Årsredovisning 2023, Skaraborgs Kommunalförbund

SKBKF2024.0022

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte	2024-03-22	20/24

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna förslag till Årsredovisning för 2023 med redaktionell ändring och att överlämna den till revisorer och medlemskommunernas fullmäktige.

Direktionen beslutar att omedelbart justera ärendet.

Bakgrund

Kansliet har upprättat årsredovisning för 2023. Årsredovisningen innehåller förvaltnings- och verksamhetsberättelse, redovisning av räkenskaperna för året i en resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter till. Verksamheten har under året varit omfattande och förbundet bedriver och är delaktig i flera projekt och verksamhetsutvecklingsuppdrag åt medlemskommunerna.

Den ekonomiska verksamheten uppvisar ett positivt resultat på 107 tkr.

Handlingar

Årsredovisning 2023, Skaraborgs Kommunalförbund
Årsredovisning 2023
PP ÅR siffror 2023

Skickas till

Medlemskommunerna kommunfullmäktige för beslut.
Revisorer
Ekonomienheten Skövde kommun

ÅRSREDOVISNING 2023

Skaraborgs Kommunalförbund

INLEDNING

Skaraborgs Kommunalförbund har till ändamål att tillvarata de 15 medlemskommunernas intressen, främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska göra nytta i kommunerna, skapa mervärde för medlemmarna och stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare. Samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande är en viktig del av förbundets verksamhet.

Direktionen för Skaraborgs Kommunalförbund avger årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari - 31 december 2023.

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
1.1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
1.2 Förbundets organisation	5
1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
1.4 Händelser av väsentlig betydelse	7
1.5 Styrning och uppföljning av den verksamheten.....	7
1.6 God ekonomisk hushållning och ställning.....	8
1.7 Balanskravsresultatet.....	8
1.8 Väsentliga personalförhållanden	9
1.8.1 Pensionsspecifikation	11
1.9 Förväntad utveckling.....	11
2 EKONOMISKA RAPPORTER	12
2.1 Resultaträkning	12
2.2 Balansräkning.....	12
2.2.1 Pensionsspecifikation	14
2.3 Kassaflödesanalys.....	15
2.4 Noter	15
2.5 Driftsredovisning	20
2.5.1 Skaraborgs Kommunalförbund totalt	20
2.5.2 Kanslienheten	21
2.5.3 Kunskapsutveckling	22
2.5.4 Projektenheten	22
2.5.5 Regional utveckling.....	23
2.5.6 Välfärdsutveckling.....	24
2.6 Investeringsredovisning.....	24
3 MÅLUPPFYLLELSE	25
3.1 Uppföljning av resultatmätningar och aktiviteter	25
3.1.1 God och nära vård	26
3.1.2 Stärkt kunskapsstyrning.....	27
3.1.3 Ett robust Skaraborg.....	27
3.1.4 Ett kompetensförsörjt Skaraborg	28
3.1.5 Ett attraktivt Skaraborg	30
3.1.6 God arbetsgivare	31
3.1.7 En ekonomi i balans.....	32
4 VERKSAMHET.....	33
4.1 Kanslienheten.....	33
4.2 Projektenheten.....	34
4.3 Kunskapsutveckling.....	34
4.4 Regional utveckling	36
4.5 Välfärdsutveckling	38
6 BILAGA Förteckning över ledamöter och ersättare.....	40

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förbundets ursprung

De femton kommunerna i Skaraborg beslutade under hösten 2006 att bilda Skaraborgs Kommunalförbund. Tidigare hade kommunerna samverkat i tre olika ideella föreningar; Kommunförbundet Skaraborg, Skaraborgssamverkan samt Tillväxt Skaraborg.

Förbundets uppdrag

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet skall särskilt verka inom följande områden;

- Tillväxt- och utvecklingsfrågor
- Verksamhetsstöd och intressebevakning
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd

1.1 ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	60 403	43 241	57 447	55 388	43 812
Verksamhetens kostnader	56 632	43 159	57 213	54 520	43 134
Soliditet (%)	8	7	8	7	13
Årets resultat	107	46	178	620	439
Eget kapital	6 128	6 021	5 975	7 651	7 031
Balansomslutning	75 263	84 962	78 678	110 302	52 082

1.2 FÖRBUNDETS ORGANISATION

Direktion

Förbundets direktion är verkställande politiskt organ och består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Varje medlemskommun representeras i direktionen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande samt en ersättare som är oppositionsföreträdare. Förteckning över direktionens ledamöter och ersättare redovisas i bilaga 1.

Direktionens presidium

Direktionens presidium utgörs av förbundets ordförande samt 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande. Presidiet bereder bland annat ärenden inför direktionen och representerar förbundet i olika samverkansorgan.

Revision och tillsyn

Till direktionen är tre valda revisorer knutna och en yrkesrevisor. Tillsyn över kommunalförbundet utövas av medlemskommunerna, vilka varje år ska ta ställning till och godkänna årsredovisningen för förbundet, samt bevilja ansvarsfrihet för direktionens medlemmar.

Utskott och råd

Inom ramen för överenskommelsen med Västra Götalandsregionen växlar kommunerna i Skaraborg upp de delregionala utvecklingsmedlen som syftar till att bidra till samhällsutveckling inom områdena Regional utveckling, Kultur samt Miljö. Direktionen sammanträder två gånger per år för att besluta om delregionala utvecklingsmedel. Beslutsmötet sker tillsammans med adjungerade ledamöter som representera näringsliv, utbildningsanordnare och fackliga företrädare. Ett par gånger per år möter direktionen företrädare för Västra Götalandsregionen och Västtrafik i ett så kallat Delregionalt kollektivtrafikeråd (DKR).

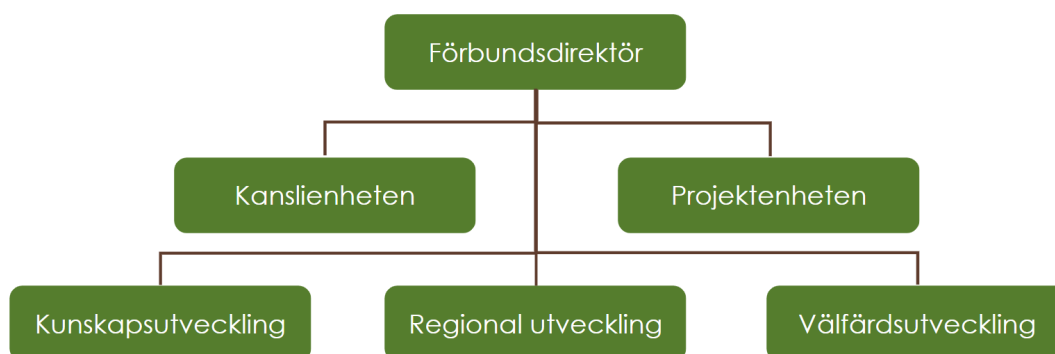
Samverkan

Direktionen har valt ledamöter till olika regionala organ där Skaraborgs Kommunalförbund ingår och företräder Skaraborgs kommuner. Samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) sker regelbundet både på den politiska nivån och bland tjänstepersonerna. De fyra västsvenska kommunalförbunden finns representerade med vardera fyra ledamöter i Beredningen för hållbar utveckling (BHU) och Politiskt Samrådsorgan (SRO) under Regionstyrelsen, samt i VästKoms styrelse.

Kommunalförbundet organisation

Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör. Förbundet utgörs av medarbetare med hög kompetens inom de olika strategiska verksamhetsområdena. Förbundets medarbetare medverkar regelbundet i samverkans- och utvecklingsaktiviteter tillsammans med kollegor i medlemskommunerna, övriga kommunalförbund i Västsverige, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen i Västra Götalands län samt övriga myndigheter och samverkansorgan såväl regionalt som nationellt.

Förbundets löpande arbete grundar sig på medverkan och engagemang från anställda och förtroendevalda i medlemskommunerna. Det är genom ett utvecklat och regelbundet samarbete i olika nätverk och arbetsgrupper som resultat uppnås och förbundets uppdrag och legitimitet formas.

1.3 VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Kommunalförbundet har gått med överskott under 2023.

Direktionen beslöt 2021-02-05 att övergå till en uppräkningsprincip och fastställde en ny princip för beräkningen av medlemsavgiften till förbundet som innebär att medlemsavgiften uppräknas med 2,7 % varje år.

Inför 2023 beslöt direktionen att fastställa medlemsavgiften 2023 till 46,67 kr/per invånare och år.

Förbundets utveckling går mot att utvecklingsprojekten omfattar en allt större del av förbundets verksamhet och ekonomi. Projektens omfattning varierar över tid och innebär att ekonomiska jämförelser kan variera och har som regel ingen påverkan på förbundets ekonomiska resultat.

1.4 HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Direktionen för mandatperioden 2023-2026 valdes i januari och med tillhörande val och nomineringar till styrelser, stämmor och andra grupper där förbundet ska vara representerat. Arbetet inom Omställning Skaraborg startades upp under våren 2023 och kommer att växlas upp och pågå under lång tid. En chef har anställts under hösten och uppdragshandling har antagits. Sedan tidigare finns en politisk styrgrupp och styrgrupp - Kommundirektörer.

Direktionen har även beslutat om gemensamt arbete kring Energiförsörjning Skaraborg. Uppdraget ingår som en del i omställningsarbetet. Även en regional Energiöverenskommelse med Västra Götalandsregionen har antagits. Under året omformerades Kompetensforum till Kompetensråd Skaraborg utifrån avsiktsförklaring med VGR. Förstudien för Skaraborgs attraktivitet mynnade ut i en territoriell strategi "Strategi nätverksstaden Skaraborg" som godkändes av Tillväxtverket under hösten. Business Region Skaraborg fick ett utökad uppdrag att arbeta med etablering av nationella företag och följetableringar.

Samverkansstrategi Utbildning Skaraborg och reviderat Samverkansavtal Gymnasieutbildningar 2024-2027 antogs av Direktionen. Liksom beslut om Samverkansavtal med delregionala nämnden Östra kring folkhälsofrågor. Fokus har även legat på VästKoms omställning som innebär att vissa av VästKom:s uppdrag kommer att läggas ut till förbunden i Västra Götaland. Inom infrastruktur har flera frågor behandlats i Direktionen. Bland annat Kollektivtrafikförsörjning, Kinnekullebanan och nybildad Kinnekulletåggrupp, Seniorkort och Godsstrategi. Direktionen har också fått information om nationella och regionala infrastrukturplaner 2026-2037 och processen för det arbetet under 2024.

1 april 2023 flyttade förbundet till nya lokaler i Regionens hus, Skövde. Förbundets grafiska profil har tillgänglighetsanpassats och nyhetsbrev om förbundets verksamheter lanserats.

Arbete med målstyrning och verksamhetsplanering inom förbundet påbörjades under året. Under 2024 kommer förbundet att ta fram mål för 2025 och se över internkontrollplan och andra styrdokument.

1.5 STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN VERKSAMHETEN

Under 2023 har förbundet infört en ny modell för mål- och resultatstyrning. En verksamhetsplan som omfattar sju mål och 22 aktiviteter har beslutats och verksamheten har under verksamhetsåret 2023 arbetat med att ta fram resultatmätt för att nå måloppfyllelse. En första uppföljning genomfördes vid delåret och resultatet rapporterades i delårsrapporten 2023. En andra uppföljning har genomförts vid helåret och resultatet redovisas i denna årsredovisning 2023.

Arbetet med ny modell för mål- och resultatstyrning har varit lärorikt. Ett omtag för målstyrningsarbetet är planerat att genomföras tillsammans med Direktionen under våren 2024 med sikte på att formulera mål som gäller för fler år.

1.6 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH STÄLLNING

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar och mervärden för kommunerna. Detta betyder att förbundet i sig arbetar med god ekonomisk hushållning i sitt uppdrag, men också i sin egen interna verksamhet. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Det gör förbundet bland annat genom Utbildning Skaraborg, kompetensförsörjning, infrastruktur och andra frågor där den enskilda kommunen har svårt att agera på egen hand och där resultatet av en god samverkan blir större.

Förbundet har ett eget kapital på 6,1 (6,0*) mnkr och soliditeten uppgår till 8% (7%*). Soliditeten är således påverkad av förändringen av det egna kapitalet men i och med att balansomslutningen är lägre än föregående år höjs ändå soliditetsmättet något. Kommunalförbundet är samordnare av större riktade medel som fördelas ut i början på 2024 och är inkluderade i kassan per 23-12-31.

* 2022 resultat

1.7 BALANSKRAVSRESULTATET

Kommunallagen anger att kommuners (kommunalförbund) resultat ska vara positivt, Vid en beräkning av årsresultatet med beaktande av balanskravsreglerna uppgår årets resultat till 107 tkr (46 tkr*)

(kr)	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	106 818	45 776	177 643	619 417
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ Realiserade vinster och förluster i värdepapper				

(kr)	2023	2022	2021	2020
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	106 818	45 776	177 643	619 417
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	106 818	45 766	177 643	619 417
Balanskravsunderskott från tidigare år				
Summa	106 818	45 766	177 643	619 417

Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

1.8 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Skaraborgs Kommunalförbund får sina medel från olika finansiärer. Avgifter från medlemskommunerna är en grundsten. Intäkterna finansierar t ex del av tillsvidareanställd personal vid förbundet. Inom de projekt som förbundet driver anställs viss personal genom tidsbegränsadeanställningar så som projektanställningar. Förbundet har också tjänster som finansieras genom verksamhetsbidrag på avtal med t ex VGR. Vid slutet av året fördelade sig personalen enligt nedanstående tabell, där siffrorna avrundats till heltal.

* statistik uttagen under december månad

Personalomsättning*	2023	2022
Tillsvidareanställningar	30	28
Tidsbegränsade anställningar	8	6
Totalt	38	34
Totalt - Varav kvinnor	27	24
Totalt - Varav män	11	10

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet var under 2023 1,67 % (att jämföra med 2,76 % för 2022). I siffran ingår långtidssjukfrånvaron (mer än 60 dagar).

Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av s k friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag.

Sjukfrånvaro	2023	2022
Total sjukfrånvaro	1,67%	2,76%
Varav långtidssjukfrånvaro	0	0
Varav sjukfrånvaro för män	1,16%	3,51%
Varav sjukfrånvaro för kvinnor	1,92%	2,45%

1.8.1 PENSIONSSPECIFIKATION

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2023-12-31 en pensionsskuld på 25 006 000 kronor, inklusive löneskatt.

För tryggheten av pensionskulden är förbundet anslutet till SKR:s Pensionsstiftelse. Per 2023-12-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 26 347 500 kronor. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtaganden på 105%, vilket innebär att det finns 105 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser.

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsens placeringsverksamhet har under 2023 skapat en avkastning på 11% under 2023, vilket för Skaraborgs Kommunalförbund motsvarar en avkastning på 2,5 miljoner kronor.

1.9 FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Verksamheten inom Skaraborgs Kommunalförbund påverkas i allt väsentligt av yttre faktorer. För kommande år med betoning på år 2024 och år 2025 har så väl kommunsektorn som landets regioner mycket ansträngda ekonomiska förutsättningar. I princip samtliga kommuner i landet genomför omfattande åtstramningsaktiviteter, motsvarande aktiviteter pågår inom Västra Götalandsregionen. Skaraborgs Kommunalförbund kan komma att påverkas då kommunernas förutsättningar och vilja att finansiera insatser på gemensam nivå kan minska till förmån för att hantera de lokala förutsättningarna. Nogsamhet och följsamhet kring kommunernas förutsättningar behöver ständigt vara närvarande. Skaraborgs kommuners gemensamma utveckling vad gäller befolkningstillväxt har brutits.

Samtidigt görs bedömningen att Skaraborgs kommuner kommer att se positivt på att lösa fler saker tillsammans. Det gemensamma arbetet inom Omställning Skaraborg, som hanterar det samlade arbetet som uppstår i kölvattnet av den industridrivna gröna omställningen är ett exempel. Inom de närmaste åren antas motsvarande initiativ tas för att klara kommunerna uppdrag inom framför allt Hälso- och sjukvården, där en motsvarande omställning pågår.

Under året 2024 kommer Sverige att bli än mer påverkad av det krig och de geopoliska spänningar som finns inom framför allt Europa, ökat behov av engagemang inom frågor som berör totalförsvaret samt nationen förväntade medlemskap i Nordatlantiska Försvarsorganisationen (NATO). Under året genomförs val till Europaparlamentet och USA ska utse en ny presidiet. Detta är ett exempel på frågor som kommer att få indirekt påverkan för förbundets verksamhet. Betydelsen av förbundets förmåga och kapacitet att hantera olika typer av informationssäkerhetsfrågor ökar i betydelse.

2 EKONOMISKA RAPPORTER

2.1 RESULTATRÄKNING

Resultaträkning (kr)	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		12 621 155	12 259 774
Övriga intäkter	2	47 781 979	30 981 287
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	3	-30 306 106	-27 090 169
Övriga externa kostnader	4	-31 325 916	-16 068 911
Avskrivningar	5	-19 333	-26 546
Verksamhetens nettokostnader		0	0
Verksamhetens resultat		-1 248 221	55 435
Finansiella intäkter		1 362 924	3 547
Finansiella kostnader	6	-7 884	-13 206
Resultat efter finansiella poster		106 819	45 776
Årets resultat		106 818	45 776

2.2 BALANSRÄKNING

Balansräkning	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	50 551	130 603
Finansiella anläggningstillgångar			

Balansräkning	Not	2023	2022
Aktier	8	2 200 000	2 200 000
Summa anläggningstillgångar		2 250 551	2 330 603
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		999 550	1 160 708
Övriga fordringar		1 659 667	1 832 150
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	6 381 614	6 168 230
Kassa och Bank	10	63 972 011	73 470 291
Summa omsättningstillgångar		73 012 842	82 631 379
SUMMA TILLGÅNGAR		75 263 393	84 961 982
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	11	6 020 773	5 974 997
Årets resultat		106 818	45 776
Summa eget kapital		6 127 591	6 020 773
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	0	1 226 000
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 963 454	3 300 101
Övriga kortfristiga skulder		1 353 437	1 144 163
Skulder till olika projekt	13	27 248 216	30 744 144
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	36 570 694	42 526 801
Summa kortfristiga skulder		69 135 801	77 715 209

Balansräkning	Not	2023	2022
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		75 263 392	84 961 982
Ställda säkerheter		Inga	Inga

2.2.1 PENSIONSSPECIFIKATION

Balansräkning (kr)	2023	2022
Pensionsskuld inklusive löneskatt		
Avsättning och ansvarsförbindelse	19 369 000	18 781 000
Ränteuppräkning	207 000	196 000
Basbeloppsuppräkning	1 684 000	276 000
Nya utbetalningar	-780 000	-711 000
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	2 261 000	2 113 000
Ändring av diskonteringsräntan	-1 822 000	-1 090 000
Övrigt	4 087 000	4 503 000
Summa pensioner	25 006 000	24 068 000
Total pensionsskuld	25 006 000	24 068 000
Marknadsvärde pensionsstiftelsen 2023-12-31	26 347 500	22 841 552
Konsolideringsgrad	105%	95%

Vår bedömning är att förväntad framtida avkastning på pensionsstiftelsen kommer lösa fastställt mål för konsolideringsgrad på 110% som Skaraborgs Kommunalförbund anser rimlig därav sker ingen avsättning till stiftelsen per 2023-12-31.

2.3 KASSAFLÖDESANALYS

Den löpande verksamheten	Not	2023	2022
Årets resultat		106 818	45 776
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		80 052	26 546
Gjorda avsättningar		-1 226 000	1 226 000
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-1 145 948	1 252 546
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		120 257	-1 466 971
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-8 579 408	5 012 221
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-9 498 281	4 843 572
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar		0	-34 004
Årets kassaflöde		-9 498 281	4 809 568
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		73 470 292	68 660 724
Likvida medel vid årets slut		63 972 011	73 470 292

2.4 NOTER

	2023	2022
Not 2 Övriga intäkter		
Driftbidrag från staten	3 202 529	2 477 038
Driftbidrag från kommuner och landsting	37 282 846	25 988 233
Kurser och konferenser	668 945	515 826

Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	6 215 140	1 766 498
Övriga intäkter	412 519	233 692
Summa övriga intäkter	47 781 979	30 981 287
Not 3 Personalkostnader	2023	2022
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-57 964	-27 775
Anställda	-21 026 818	-17 622 038
Sociala avgifter	-6 523 985	-5 758 919
Pensionskostnader	-2 697 340	-3 681 437
Summa personalkostnader	-30 306 107	-27 090 169
Not 4 Övriga externa kostnader	2023	2022
Fast arvode sakkunnigt biträde	-122 500	-169 000
Övrig revision	0	0
Arvode till förtroendevalda revisorer	-15 000	-10 000
Summa arvode till revisorer	-137 500	-179 000
Not 5 Avskrivningar	2023	2022
Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet.		
Avskrivning maskiner och inventarier	-19 333	-26 546
Summa avskrivningar	-19 333	-26 546
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 9 år		
Not 6 Finansiella kostnader	2023	2022
Räntekostnader	-7 884	-13 206
Summa finansiella kostnader	-7 884	-13 206
Not 7 Maskiner och inventarier	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	790 643	756 639
Investeringar	0	34 004

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	790 643	790 643
Ingående avskrivningar	-660 040	-633 494
Försäljningar/utrangeringar	-714 644	
Årets avskrivningar	-19 333	-26 546
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 394 017	-660 040
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Försäljningar/utrangeringar	653 925	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	653 925	
Utgående redovisat värde	50 551	130 603
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar /aktier	2023-12-31	2022-12-31
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göreborg, 17%	1 700 000	1 700 000
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741 säte Skövde, 33%	500 000	500 000
Redovisat värde vid årets slut	2 200 000	2 200 000
Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Periodiserade lev fakturor enligt underlag	719 274	372 870
Övriga projekt med upplupen intäkt enligt underlag	5 662 339	5 795 360
Redovisat värde vid årets slut	6 381 613	6 168 230
Not 10 Kassa och bank	2023-12-31	2022-12-31
Förbundets likvida medel	36 723 795	42 726 147
Tillväxtprogrammets likvida medel	27 248 216	30 744 144
	63 972 011	73 470 291

Not 11 Eget kapital	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	6 020 772	5 974 996
Årets resultat	106 818	45 776
Förändring EK		0
Utgående eget kapital	6 127 590	6 020 772
Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
* Not 12 sätts från och med 211231 med upplysning under balansräkningen.		
Not 13 Skulder till olika projekt (DRUM)	2023-12-31	2022-12-31
Noten/arbetssättet har omarbetats sedan 2021-12-31.		
Beslutade utvecklingsmedel i olika projekt (DRUM)	47 835 258	42 864 690
Ej nyttjade/erhållna projektmedel kommunal finansiering	-10 712 737	-6 479 490
Ej nyttjade/erhållna projektmedel VGR finansiering	-9 874 305	-5 641 056
	27 248 216	30 744 144
Ansökta projekt är återredovisade till VGR för 2023 till ett totalvärde av 163 245tkr. Delregionala utvecklingsmedel från VGR utgör 11 094tkr fördelat enligt nedan:		
MRU= Miljö och regionutvecklingsnämnd 9 474tkr		
KN = Kulturnämnden har tilldelats med 1620tkr		
Övrig finansiering utöver DRUM har skett med 152 151tkr, varav 15 594tkr från kommuner/kommunalförbund.		
Not 14 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner	43 040	70 183
Upplupna semesterlöner	1 801 770	1 554 893

Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	1 006 657	828 723
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	33 109 572	39 088 431
Övriga interimsskulder	609 655	984 571
	36 570 694	42 526 801

2.5 DRIFTSREDOVISNING

2.5.1 SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND TOTALT

Tkr	2023	Budget 2023
Intäkter	61 766	51 378
Kostnader		
Personal	-30 306	-29 814
Övriga kostnader	-26 081	-20 459
Externa tjänster	-5 272	-1 058
OH-kostnader/intäkt		
SUMMA KOSTNADER	-61 659	-51 331
RESULTAT	107	47

Kommentar

Mellan åren 2022 och 2023 ändrades förbundets verksamhetsområden vilket gör att det inte går att jämföra budget/utfall mellan åren.

När man tittar på de olika områdena Kanslienheten, Kunskapsutveckling, Projektenheten, Regional utveckling och Vårldsförbättring så hamnar förbundets intäkter på Kanslienheten avseende medlemsintäkterna från medlemskommunerna. Medlemsintäkten är enligt budget tänkt att vara utfördelade per enhet. I utfallet har hela intäkten hamnat på Kanslienheten.

Därför är det ett överskott på Kanslienheten som täcker de övriga enheternas underskott.

Avvikelsen mot budget högre intäkter/högre kostnader beror på bland annat på:

KomiLand 3.0 slutreviderades under år 2023. Projektet pågick i 2 år (2021-07--2023-06) och ca 2,5 mnkr slutreviderades ifrån VGR (Västra Götalands Regionen), DRUM (Delregionala utvecklingsmedel) samt från Fyrbodals kommunalförbund.

Ytterligare fem projekt: Inflyttarservice Skaraborg, Kompetensnav Skaraborg, Suses Drum, Helhetslyftet och Omvandlingskontor har pågått under 2023 med full styrka och har medfört större kostnader mot budget, vilket också påverkar intäkterna blir större mot budget när rekvisering är gjord.

2.5.2 KANSLIENHETEN

Tkr	2023	Budget 2023
Intäkter	19177	7 600
Kostnader		
Personal	-5 581	-5 160
Övriga kostnader	-9751	-7 323
Externa tjänster		
OH-kostnader/intäkt	4 495	4 495
SUMMA KOSTNADER	-10 837	-7 553
RESULTAT	8 340	47

Kommentar

Medlemsintäkten är enligt budget tänkt att vara utfördelade per enhet. I utfallet har hela medlemsintäkten hamnat på Kanslienheten. Därav är det ett överskott på Kanslienheten som täcker de övriga enheternas underskott.

Under 2023 budgeterats för insatser inom informationssäkerhetsarbetet. Under året arbetades ett avtal med Skövde kommun fram, för köp av informationssäkerhet/GDPR tjänst som kommer gälla först från 2024.

2.5.3 KUNSKAPSUTVECKLING

Tkr	2023	Budget 2023
Intäkter	7065	8 529
Kostnader		
Personal	-5 538	-5 585
Övriga kostnader	-1297	-933
Externa tjänster	-949	-894
OH-kostnader/intäkt	-991	-1 117
SUMMA KOSTNADER	-8 775	-8 529
RESULTAT	-1 710	0

Kommentar

Utvecklingsledare (100%) för Utbildning Skaraborg anställdes under 2023 enligt överenskommelse med kommunerna. Dock blir ökningen i tjänst endast 50% eftersom utvecklingsledaren finansieras 50% på Antagningskansliet. Det blir en ökning även på dessa 50%, då lönen är större än tidigare.

2.5.4 PROJEKTENHETEN

Tkr	2023	Budget 2023
Intäkter	13 763	17 915
Kostnader		
Personal	-6 802	-7 138
Övriga kostnader	-5660	- 9 349
Externa tjänster	-630	0
OH-kostnader/intäkt	-1254	-1 428
SUMMA KOSTNADER	-14 346	-17 915
RESULTAT	-583	0

Kommentar

Under 2023 har några projekt i samband med planerade avslut, genererat ett visst överskott vilket påverkar förbundets resultat positivt. Detta kan uppstå i projekt där anslagsgivaren finansierar i form av schablonersättning.

2.5.5 REGIONAL UTVECKLING

Tkr	2023	Budget 2023
Intäkter	7 833	8 258
Kostnader		
Personal	-6 605	-5 895
Övriga kostnader	-2 550	-1 078
Externa tjänster	-351	-106
OH-kostnader/intäkt	-1 192	-1 179
SUMMA KOSTNADER	-10 698	-8258
RESULTAT	-2 865	0

Kommentar

På grund av följande har regional utvecklingsbudget ökat:

- En förstärkning till Business Region Skaraborg, är projektet "Västsvenska etableringar för grön omställning".
- Livet i Skaraborg blev under 2023 ett långsiktigt uppdrag till och med 2026, detta möjliggjorde att en kommunikatör kunde anställas på 40%.
- En digitaliseringsstrateg har rekryterats med stöd av VGR, för att arbeta med kraftsamlingsområdet digitalisering.

2.5.6 VÄLFÄRDSUTVECKLING

Tkr	2023	Budget 2023
Intäkter	13 750	9 076
Kostnader		
Personal	-5 781	-6 035
Övriga kostnader	-6 645	-1 776
Externa tjänster	-3342	-58
OH-kostnader/intäkt	-1 057	-1 207
SUMMA KOSTNADER	-16 825	-9 076
RESULTAT	-3 075	0

Kommentar

Resultatet följer enligt plan för större delen av välfärdsuppdraget. Avvikelse finns inom området Folkhälsa där förbundet förbrukat mindre än planerat då uppdraget till förbundet inkom sent under våren. Återstående medel om ca 200 tkr återbetalas till VGR. Processledaren har enbart arbetat 50% med kraftsamlingsområdena under 2023.

2.6 INVESTERINGSREDOVISNING

Inga investeringar under år 2023. Inga medel fanns budgeterade.

3 MÅLUPPFYLLELSE

Den sammanfattande bedömningen är att Skaraborgs Kommunalförbund vid årsuppföljningen har en positiv utveckling för alla sju mål. Av de 22 aktiviteter som beslutats för 2023 är 19 av dessa genomförda och avslutade enligt plan, två är avslutade med mindre avvikelse och en är pågående. Kommentarer till aktiviteterna finns i rapporteringen nedan under "uppföljning av resultatmätningar och aktiviteter".

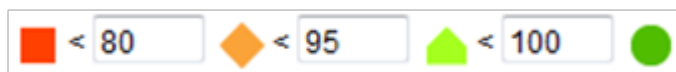
3.1 UPPFÖLJNING AV RESULTATMÄTNINGAR OCH AKTIVITETER

I detta avsnitt redovisas de resultatmätningar och aktiviteter som beslutats om i verksamhetsplanen.

Resultatmätning

För resultatmätningar finns färgkoder. Koden visar senaste utfall i jämförelse med målvärdet för samma period. För att få en grön symbol krävs att 95 procent av målvärdet är uppfyllt. Röd symbol innebär att utfallet är 80 procent eller lägre av uppsatt målvärde. I de fall målvärde saknas görs ingen bedömning. Pilen är en så kallad trendpil och jämför senaste utfall med det utfall som rapporterats vid ett tidigare tillfälle.

Färgkod resultatmätning:

Aktiviteter

Färgkoder för aktiviteter tolkas enligt följande;

Svart streck: Ej påbörjad

Grön: Pågående enligt plan

Ljusgrön: Pågående med mindre avvikelse

Gul: Väntläge (avvakta politiskt beslut, resurs etc.)

Röd: Större avvikelse (gäller både omfattning av arbetet, tid, budget)

Grön bock: Avslutad, genomförd enligt plan

Orange bock: Avslutad utan åtgärd

Röd bock: Avslutad, genomförd med större avvikelse

3.1.1 GOD OCH NÄRA VÅRD

Resultatmätning	Kommentar
● Delta i 100 % av det länsgemensamma arbetet kopplat till färdplan	Deltagit enligt plan.
● Uppföljning av att handlingsplaner upprättats	Handlingsplaner för arbetet har upprättats.
● Aktivitetsplanen är 100 % genomförd	Aktivitetsplanen har genomförts enligt plan.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Aktivt delta i det länsgemensamma utvecklingsarbetet	Genomfört digitala utbildningar riktade till berörda målgrupper i kommunerna. Stort gensvar och deltagande i Skaraborg. Deltagit aktivt i det länsgemensamma utvecklingsarbetet samt tagit fram en film medtillhörande utbildningsmaterial för kommunernas räkning.
✓ Utarbeta handlingsplaner i Vårdsamverkan Skaraborg	Alla samverkansområden har tagit fram handlingsplaner.
✓ Genomföra aktivitetsplan psykisk hälsa	Anordnat ett flertal utbildningsinsatser med brukarmedverkan inom suicidprevention. Utifrån Västkom's förändrade uppdrag behöver området psykisk hälsa ses över. Detta kommer att ske under 2024.

3.1.2 STÄRKT KUNSKAPSSTYRNING

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av att två utbildningsinsatser har genomförts	Utbildning har genomförts enligt plan.
■ Sammanställa genomförda insatser för digitalisering och välfärdsteknik	Sammanställning påbörjad men ej slutförd.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Genomföra kompetensutveckling genom utbildningsinsatser	Genomfört digitala utbildningar inom nära vård och personcentrerat arbetssätt.
✓ Stärka digitalisering och användandet av välfärdsteknik	Vi ingår i ledningsråd för digitala hjälpmedel. Socialcheferna har beslutat att ha digitalisering som ett fokusområde. Ansökt om projektmedel för kompetensförsörjningsinsatser med stöd av digital teknik.

3.1.3 ETT ROBUST SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
● En genomförd bostadsförsörjningsanalys	Genomförd och presenterad.
● Starta upp en Kinnekulletåggrupp	Startades 230331.
■ Säkra kollektivtrafik/mobilitetslösning för 600 gymnasieelever i glesa geografier	Arena Mobilitet startade av VGR 2021 för att tillsammans med bl a tre kommunalförbund, Västrafik m fl samverka kring nya mobilitetslösningar för glesa geografier. 2022 valde Arenan att fokusera på gymnasiependling. Under 2023 fanns ingen lösning framme.
■ En resurs som arbetar med livsmedelsproduktion för Skaraborg är rekryterad.	Extern finansiering för ny tjänst har inte erhållits. Arbetet med att stärka gröna näringar (livsmedelsproduktion) kommer att fortsätta under 2024.
■ Skaraborgs Kommunalförbund ska ta fram en gemensam strategi för kommunernas energiförsörjning, ett planeringsunderlag för att öka	Kommer att vara klar under 2024.

Resultatmätning	Kommentar
tillgången till el och energi i Skaraborg som ingår som en del av Omställningsarbetet i Skaraborg.	

Aktiviteter	Kommentar
✓ Genomföra en bostadsförsörjningsanalys	Genomförd och kommunicerad. Fortsatt arbete drivs inom Omställning Skaraborg.
✓ Stärka infrastruktur och kollektivtrafik utifrån nya förutsättningar med etableringar samt verka för att gymnasieungdomar får tillgång till en god mobilitet/kollektivtrafik.	Under hösten har en pendlingsanalys redovisats. Arbetsgrupper med näringslivet VOLVO VGR/Västtrafik har etablerats för att hantera gods- och persontransporter inklusive investeringsbehov. Under året har förbundet tillsammans med kommunerna på olika sätt verkat för att en plan för kollektivtrafiklösning för gymnasieelever i glesa geografier. Arbetet fortsätter under 2024.
✓ Gröna näringar med fokus på livsmedelsområdet. Koordinera och genomföra insatser inom livsmedelsområdet. Skapa en utvecklingsarena för samverkan och dialog. Rekrytera en person.	Arbete pågår för att stärka arbetet med gröna näringar på förbundet och i Skaraborg. Extern finansiering för ny tjänst har inte erhållits.
✓ Forma en strategi inom fossiloberoende. Påbörja arbetet med att etablera kommunala energiplaner i samverkan med kommuner och energibolag. Detta sker i projektet SUES-Digit (Samhällsbyggande Utvecklingsstrategi med Elektrifieringsfokus i Skaraborg genom DIGITalisering).	Direktionen har beslutat om en gemensam energiförsörjningsplan för Skaraborg. Arbete pågår i samtliga kommuner. Skaraborg är det ledande kommunalförbundet för att lösa energiförsörjningen i Västsverige.

3.1.4 ETT KOMPETENSFÖRSÖRJT SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
● Öka antalet insatser som riktas mot de prioriterade områdena i samverkansstrategin	Samverkansstrategin antogs den 2 februari 2023. Därefter har enheten arbetat för att öka antalet insatser som riktas mot de prioriterade områdena i strategin.

Resultatmätning	Kommentar
<p>● Öka antalet insatser som stärker förutsättningarna för att elever ska bli behöriga till gymnasiet</p>	<p>Det prioriterade området Fullföljd utbildning lyfts fram genom Kunskapsnoden. Genom nodens arbete ökas antalet insatser som stärker förutsättningarna för att elever ska bli behöriga till gymnasiet.</p>
<p>● Konkretisera och stärka arbetet med samverkan skola-arbetsliv</p>	<p>Exempel på hur samverkan skola-arbetsliv har konkretiserats och stärkts är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete i våra collegeverksamheter • Beviljat ESF-projekt kring samverkan skola-arbetsliv (Val för livet) • Ökat antal aktörer som ansluter sig till praktikplatsen.se
<p>● Styrgrupp och arbetsgrupper är uppstartade och har tydligt fokus och tydlig riktning</p>	<p>Styrgrupp är etablerad och arbetet fortlöper enligt plan. Arbetsgrupper är startade bland annat inom behovsinventering, industriutbildning, lärcentrasamverkan. Arbetsgrupperna är tvärsektorielt sammansatta och svarar mot identifierade behov.</p>
<p>● Ett regionalt planeringsunderlag för dimensionering av gymnasiala utbildningar är framtaget</p>	<p>Regionalt planeringsunderlag för dimensionering är framtaget och samordnat av VGR, där Skaraborgs kommunalförbund har bidragit med delregionalt underlag. Skolverket har under hösten återkopplat detta underlag. Handlingsplan för gymnasiesamverkan är framtagen och kommer att konkretiseras under 2024.</p>

Aktiviteter	Kommentar
<p>✓ Förstärka och kommunicera de aktiviteter som sker ute i kommunerna som utgår från Utbildning Skaraborgs samverkansstrategi</p>	<p>Tagit fram kommunikationsmaterial som kontinuerligt uppdateras. Materialet beskriver framfarten i Skaraborg och kommuniceras till kommunerna.</p>
<p>✓ Stärka förutsättningarna för barn och unga att fullfölja sin utbildning</p>	<p>Genom projektet kunskapsnoden har antalet insatser ökat och stärkt förutsättningarna för att eleverna ska bli behöriga till gymnasiet. Beslutat nytt gymnasieavtal med större fokus på fullföljd utbildning.</p>
<p>✓ Öka antalet studerande på utbildning med inriktningar som arbetsmarknaden efterfrågar.</p>	<p>Beviljat projekt för ökad samverkan skola arbetsliv (Val för livet). Pågående arbete i Teknikcollege och Vård och omsorgscollege. Flera för arbetsmarknaden relevanta program har medfört ett ökat antal antagna på gymnasieprogrammen.</p>

Resultatmätning	Kommentar
<p>✓ Stödja och samordna insatser för kompetensomställning i arbetslivet. Utveckla struktur, arbetsmetoder och insatser i Kompetensnavet. Insatserna riktas mot tillverkande industri, battericellsfabrik och utifrån kommunernas behov.</p>	<p>Ett flertal insatser är genomförda. Under året har arbetet utgått från tre inriktningar; flexibilitet i utbildningssystemet, omställning av personal och behovsanalys. Exempel på aktiviteter: Behovsinventering tillverkande industriföretag, dialog kring utveckling av lärcentra, arbetet med industriutbildning (pilot) processindustri påbörjat, struktur för branschdialog framtagen, dialog med GU kring yrkeslärarutbildning.</p>
<p>✓ Öka förutsättningarna för ett kompetensförsörjt arbetsliv</p>	<p>Beslutat ett nytt gymnasieavtal där det regionala dimensioneringsunderlaget blir styrande för kommunernas planering av utbudet. Ett flertal insatser i collegeverksamheterna pågår såsom insatser för att attrahera unga att välja teknik och att erbjuda grupparbete i industri och vård och omsorg.</p>

3.1.5 ETT ATTRAKTIVT SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
<p>● Lansera en webbsida, ha ett fungerande CRM-system och antal kommuner som har en väl fungerande struktur</p>	<p>Mål uppfyllt med webbsida, CRM-system och struktur för kommunerna.</p>
<p>■ Ta fram ett nytt investeringsfrämjande erbjudande inom området Agro food. Det nya värdeerbjudandet ska vara paketerat och presenterat på hemsidan/andra kanaler under 2023.</p>	<p>Arbetet pågår och kommer att slutföras under 2024.</p>
<p>■ Antagen kulturplan med handlingsplan, workshops och utbildningsinsatser, dialog med civilsamhället, 2 konferenser, 5 processer som kan leda till nya EU-projekt, Gestaltad livsmiljö övergår till flera processer/nyckelprojekt</p>	<p>Handlingsplan är klar och antagen. Dialog och en konferens med civilsamhället sker under våren 2024 samt en ny konferens under hösten 2024.</p>

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av antalet riktade aktiviteter som genomförts under 2023	Under 2023 har sammanlagt 12 riktade aktiviteter genomförts.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Etablera Livet i Skaraborg	Projektet "Livet i Skaraborg" har övergått till ett långsiktigt uppdrag. Webb sidan har lanserats.
▶ Business Region Skaraborg utvecklar det nya fokusområdet "Agro food"	Inventering och uppbyggnad av fokusområdet "Agro food" pågår.
✓ Utveckla erbjudande och marknadsföra Skaraborg med attraktiva reseanledningar i form av riktade kampanjer.	Erbjudanden och paket tas fram och marknadsförs av Visit Skaraborg. Exempel på paket är Medeltida Skaraborg och Familjeresan.
✓ Implementera en ny kulturplan med tillhörande insatser	Ny kulturplan är antagen och framtagande av handlingsplan för implementering pågår.
✓ Främja social hållbarhet. Främja barns hälsa och utveckling genom riktade aktiviteter och utbildningar inom föräldraskapsstöd.	Arbete pågår och flera utbildningar har genomförts.

3.1.6 GOD ARBETSGIVARE

Resultatmätning	Kommentar
● Utbilda personalen	Klar med utbildning i aktivitetsbaserat arbetssätt våren 2023 samt utbildning kring i digitala miljöer och ergonomi.
● Skriva spelregler	Skrivit och förankrat spelregler ett aktivitetsbaserat arbetssätt.
● Utvärdera nya arbetssätt	Utvärdering genomförd och presenterad på APT.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Införa aktivitetsbaserat arbetssätt	Flytt har skett till Regionens Hus.
✓ Fokus digitala arbetsplatsen	Dialog förs med Skövde IT för utbildningspaket för all personal. Aktiviteter för att stärka en digital arbetsplats såsom utbildning i Outlook har genomförts.

3.1.7 EN EKONOMI I BALANS

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av att budget är lagd per utvecklingsområde.	Budget för 2023 är lagd per utvecklingsområdes. Uppföljning per utvecklingsområde kan ses under driftsredovisning.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Budgetera per utvecklingsområde	Genomfört.

4 VERKSAMHET

4.1 KANSLIENHETEN

Viktiga händelser under året

Under våren genomförde förbundet flytt av kontoret från Tegelbruket till Regionens Hus. I samband med detta valde man att uppdatera förbundet grafisk profil så att den följer direktiv om tillgänglighetskrav.

Under året genomfördes Skaraborgsdagen enligt plan. Skaraborgsdagen är en årligen återkommande mötesplats för beslutsfattare inom offentlig verksamhet, näringslivet och akademien i Skaraborg.

2023 togs riktlinjer för ärende- och beslutsprocess fram, för att förtydliga ärendeprocessen för all personal. Riktlinjerna påvisar vikten av att de dokument som utgör underlag för politiska beslut håller hög kvalitet, såväl text som innehållsmässigt. Tydliga och korrekta tjänsteskrivelser som färdigställs i tid leder till bra och tydliga politiska beslut, vilket även underlättar då besluten ska verkställas av förbundet eller kommunens verksamheter.

Förbundet har skapat ett nyhetsbrev som kommunicerar vad som beslutas på direktionsmötena och andra aktuella händelser inom förbundet. Det som skrivs i nyhetsbrevet ska spegla innehållet som läggs ut på skaraborg.se och i våra sociala medier. Målgruppen för nyhetsbrevet är politiker, tjänstepersoner, samarbetspartner med intresse för Skaraborg.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Under 2023 budgeterade vi för insatser inom informationssäkerhetsarbetet. Under året arbetades ett avtal med Skövde kommun fram, för köp av informationssäkerhet/GDPR tjänst som kommer gälla från 2024.

Förväntad utveckling

Kommunicera arbetet som görs inom Omställning Skaraborg.

4.2 PROJEKTENHETEN

Viktiga händelser under året

Under året har fyra projekt avslutats, varav ett övergick till att drivas i form av långsiktigt uppdrag (Livet i Skaraborg). Under våren beviljades projektet "Val för livet" som syftar till att ge unga tjejer och killar ökade erfarenheter från arbetslivet samt metoder för att kunna göra mer medvetna gymnasieval. Målsättningen är fler som fullföljer sina studier, färre avhopp och omval. Strax innan årsskiftet beviljades projektet "Strategi Nätverksstaden - Steg 1". Genom projektet byggs en bas för att realisera den territoriella strategin Strategi Nätverksstaden Skaraborg som i sin tur bidrar till genomförandet av den delregionala utvecklingsstrategin, Kulturplan Skaraborg och inte minst omställningen av Skaraborg.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Under 2023 har några projekt i samband med planerade avslut, genererat ett visst överskott vilket påverkar förbundets resultat positivt. Detta kan uppstå i projekt där anslagsgivaren finansierar i form av schablonersättning.

Förväntad utveckling

Projekt kommer fortsatt vara en arbetsform som Förbundet kommer användas sig av. De ska fortsatt utgå ifrån behoven som finns i våra kommuner, de ska bidra med medlemsnytta och vara väl förankrade.

4.3 KUNSKAPSUTVECKLING

Viktiga händelser under året

Utvecklingsledare Utbildning Skaraborg (100%) är anställd efter skolchefernas önskemål.

Direktionen ställde sig i februari bakom Samverkansstrategi Utbildning Skaraborg. Där identifieras två prioriterade områden:

- Prioriterat område 1: Fullföljd utbildning
- Prioriterat område 2: Kompetensförsörjning för en arbetsmarknad där efterfrågan och utbud är i balans

Med utgångspunkt i samverkansstrategin reviderades Samverkansavtal för gymnasieutbildningarna i Skaraborg. I juni ställde sig direktionen bakom nytt gymnasieavtal som med stöd i ny lagtext även innehåller dimensionering av gymnasiala utbildningar och större tyngdpunkt på utbudet för de obehöriga eleverna.

Under 2023 bildades arbetsgrupper inom Teknikcollege. Den ena riktar sig mot marknadsföring och attraktion till våra program. Temat för denna arbetsgrupp har under året varit Välj Teknik. Film och inlägg på sociala medier och till skolor har skapats, samt ett utskick per post till alla niondeklassare i hela Skaraborg.

Inom Vård- och omsorgscollege testades en "grupp-prao" i tre skaraborgskommuner, i samverkan med Skaraborgs Sjukhus. Resultatet var positivt och konceptet kommer vidareutvecklas under 2024 med målsättning att fler arbetsgivare inför "grupp-prao". Syftet är att elever i åk 8-9 ska få möjlighet att göra en spännande prao tillsammans med andra i samma ålder och dessutom ges möjligheten att se många olika vård- och omsorgsverksamheter under veckan, för att få en bild av bredden inom yrkesområdet.

Kunskapsnoden har under 2023 erbjudit kunskapsstöd inom flera olika områden till yrkesverksamma i Skaraborg. Ett exempel är satsningen Ungas psykiska hälsa - Det syns inte, som syftar till att öka ungas förmåga att hantera livets upp- och nedgångar. Detta arbete sker i samverkan med bland annat Högskolan i Skövde och den ideella föreningen Arts & Hearts. Under året har också projektet Val för livet initierats. Projektet ska ge unga tjejer och killar ökad erfarenhet från arbetslivet samt metoder för att kunna göra mer medvetna gymnasieval. Noden har också bidragit till en ökad samverkan och utbyte med Västra Götalandsregionen och de andra delregionerna inom området fullföljda studier.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Utvecklingsledare (100%) för Utbildning Skaraborg anställdes under 2023 enligt överenskommelse med kommunerna. Dock blir ökningen i tjänst endast 50% eftersom utvecklingsledaren finansieras 50% på Antagningskansliet. Det blir en ökning även på dessa 50%, då lönen är större än tidigare.

Förväntad utveckling

Lönerna ökar generellt genom lönerevision. PO-pålägget har ökat med 1,22 procentenheter.

Faktureringens storlek har i flera fall legat stilla under flera år. Pga. ovanstående behöver justeringar av dessa att göras. I kommunalförbundets detaljbudget har vi övervägt varje prisjustering. Vi vill också öppna upp för avstämning på hel- och delår och ha en transparent dialog där återbetalning kan komma i fråga om det skulle bli överskott.

4.4 REGIONAL UTVECKLING

Viktiga händelser

Bostadsförsörjningsanalysen är klar och har kommunicerats.

En territoriell strategi "Strategi nätverksstaden Skaraborg" godkändes av Tillväxtverket, vilket innebär att Skaraborg är en av fem områden som har möjlighet att söka medel därifrån t ex har projektet Nätverksstyrning, digitala modeller och kulturell infrastruktur blivit beviljat.

Under 2023 fattade direktionen beslut om att en delregional energiplan ska tas fram. Inom Klimat 2030 har fokus varit att informera och förankra de nya klimatlöftena 2024-2026 och förbereda genomförande av dem.

Kompetensforum omformerades till Kompetensråd Skaraborg utifrån avsiktsförklaringen med VGR från 2022.

Under 2023 har Skaraborg fortsatt att verka för framtida överflyttningar av gods till järnväg och sjöfart, samt att vägtransporter av gods ska kunna bedrivas på ett effektivt, trafiksäkert och hållbart sätt. Utbyggnad av E20 genom Skaraborg pågår. En kartläggning av logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg har genomförts. Under 2023 startade en Kinnekulletågsgrupp med de kommuner som finns utmed banan.

I arbetet som sker kring omställning Skaraborg har Business Region Skaraborg bland annat involverats i frågor som rör energi, kompetensförsörjning, bostäder- och hotelletableringar, följdetableringar till batterifabrik, kommande nyetableringar och expansioner samt arbetet kring fördjupad offertberedskap, ökad mottagarkapacitet och olika former av marknadsaktiviteter och konferenser. Under året har Skaraborg varit aktuell för flera förfrågningar, där effektfrågan fortsatt är det främsta hindret för att möjliggöra fler etableringar.

Webbsidan för Livet i Skaraborg lanserades på Skaraborgsdagen. Andra aktiviteter under året har varit mässdeltagande och fortsatt marknadsföring av webbsidan. Dessutom lanserades konceptet inflyttarguider där alla kommuner har dedikerat en person att guida de som är intresserade av att flytta till Skaraborg.

Under året har 8 projekt blivit beviljade av Direktionen för tillväxtmedel t ex Möjligheternas värld 2024-2026, Industry in West (IDC), Platåbergens Geopark och Innovationsboost (ASSAR).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

En förstärkning till Business Region Skaraborg, är projektet "Västsvenska etableringar för grön omställning". Syftet är att utveckla samverkan mellan Västra Götalands etablerings- och exportfrämjare för att stärka förutsättningarna med att marknadsföra Västra Götaland inom den gröna omställning som sker och därmed attrahera till fler hållbara företagsetableringar och investeringar. Under våren togs beslut om att Livet i Skaraborg skulle bli ett långsiktigt uppdrag till och med 2026, detta möjliggjorde att en kommunikatör kunde anställas på 40%. En digitaliseringsstrategi har rekryterats med stöd av VGR, för att arbeta med kraftsamlingsområdet digitalisering.

Förväntad utveckling

Utifrån "Strategi nätverkstaden Skaraborg" har medlemskommunerna möjlighet att söka delfinansiering genom EU-medel som Tillväxtverket tillhandahåller. Uppstart av "färdplan bostäder 2030" för Skaraborg. Ett arbete kring paketering av bostäder påbörjades under hösten och fortsätter under 2024.

Brist på effekt är fortfarande ett utvecklingshinder för Skaraborg, där både nya etableringar och utveckling av befintliga verksamheter riskerar att utebli. Arbete sker kring områden som nätutveckling, ny produktion, flexibilitet lagring och effektivisering tillsammans med Energibolagen. Ta fram en energiplan Skaraborg i enlighet med direktionens beslut.

Utveckla aktiviteter för kompetensförsörjning som stärker kommunernas satsning för Omställning Skaraborg. Prioriterade områden är utvecklat lärcentrasamarbete för ökad tillgång till högre utbildning samt nya utbildningsmiljöer på gymnasie- och YH-nivå för att möta behoven i Skaraborgs nyindustrialisering. Kompetensnavet kommer genomföra en större utbildningsinsats med fokus på processindustri inom vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Livet i Skaraborgs fokus kommer att vara på marknadsföring, mässhdeltagande, fler arbetsgivarkontakter för att locka fler invånare till Skaraborg. Påbörja en platsvarumärkesprocess för Skaraborg. Implementera en ny kulturplan med tillhörande insatser.

Utveckla och stärka infrastruktur och kollektivtrafik i Skaraborg utifrån nya förutsättningar. För Kinnekulle-tågtrafikens framtid ser vi att dagens fordonsflotta behöver kompletteras på kort sikt och ersättas helt på lång sikt. Kollektivtrafikförsörjningen mellan Skaraborgs orter är en viktig faktor för ekonomins utveckling och företagets tillgång till kompetens och behöver utvecklas. Delregionen behöver också stärka de stråk som leder till närliggande region- och delregioncentra, med en väl utbyggd kollektivtrafik.

Utveckla och stärka gröna näringar med särskild fokus på livsmedelsproduktion. Starta upp arbetet med att utveckla en fördjupad offertberedskap som gynnar och stärker Skaraborgs omställning kopplat till det investeringsfrämjande arbetet.

4.5 VÄLFÄRDSUTVECKLING

Viktiga händelser under året

Under 2023 har Valfärdsenheten fortsatt arbeta med sina grunduppdrag inom barn och unga, äldre, missbruk och funktionshinder samt omställning till en god och nära vård. Socialcheferna har under året beslutat om fyra fokusområden och även beslutat om ett arbetssätt för framflyttning inom dessa valda områden:

- Kompetensförsörjning
- Digitalisering
- Avtalssamverkan
- Nära vård

Under året har mycket tid ägnats åt arbete med VästKoms omställning. Inför årsskiftet 2024 kommer vissa av VästKoms uppdrag att övergå till delregional nivå.

Utöver det så har Folkhälsoavtalet reviderats och ett nytt avtal är beslutat med tillhörande gemensam målbild för Skaraborgs kommuner och Västra Götalandsregionen.

Andra viktiga händelser är:

- Ett gemensamt projekt tillsammans med psykiatrin inom VGR har startats i syfte att förbereda parterna inför samsjuklighetsreformen. Projekt ägare är VGR.
- Deltagande i nationellt projekt kring unga med normbrytande beteende
- MiniMaria har startat upp sin verksamhet i Skaraborg och förbundet har slutfört sin del i uppdraget.
- SAMBUteam eller liknande finns nu i 14 av 15 kommuner i Skaraborg (Samverkan barn och Unga)
- Uppstartskonferens har genomförts för lokala grupper/ äldre
- Filmer framtagna för personal i en omställning till en nära vård med ett personcentrerat arbetssätt

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Resultatet följer enligt plan för större delen av välfärdsuppdraget. Avvikelse finns inom området Folkhälsa där förbundet förbrukat mindre än planerat då uppdraget till förbundet inkom sent under våren. Återstående medel om ca 200 tkr återbetalas till VGR. Processledaren har enbart arbetat 50% med kraftsamlingsområdena under 2023.

Förväntad utveckling

Från regeringshåll pågår många översyner av socialtjänstens uppdrag, inte minst förslaget om ny socialtjänstlag. Utöver det pågår även ett stort antal utredningar inom företrädesvis barn och unga området. Även samsjuklighetsutredningen föreslår byte av huvudman från kommun till region. Ansvaret för missbruksbehandling osv. förslås övergå i regionens ansvar under 2025.

6 BILAGA FÖRTECKNING ÖVER LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Direktionen, och i olika samverkansorgan 2023

Valberedning för mandatperioden 2023 -2026
Valberedningen valdes vid Direktionsmötet 2022-10-07
Anna-Karin Skatt, Tidaholm ordf.
Bengt Sjöberg, Töreboda
Carina Gullberg, Gullspång
Katarina Jonsson, Skövde
Rolf Eriksson, Tibro

Ordinarie Ledamot

Theres Sahlström, Skövde, ordf.
Daniel Andersson, Essunga, 1:vice ordf.
Adam Johansson, Falköping 2:vice ordf.
Jan Hanna, Tibro, 3:e vice ordf.
Kent Larsson, Grästorp (t o m juni)
Maria Toll, Grästorp (sept)
Robert Fransson, Grästorp (fr o m okt.)
Björn Thodenius, Gullspång
Johan Månsson, Götene
Catrin Hulmarker, Hjo
Torbjörn Colling Karlsborg
Ulrika Gartman Blom, Lidköping (t o m okt.)
Pär Johnson, Lidköping (nov)
Bertil Jonsson, Lidköping (fr o m dec.)
Johan Abrahamsson, Mariestad
Gunilla Druve Jansson, Skara
Runo Johansson, Tidaholm
Linn Brandström Töreboda
Gabriela Bosnjakovic, Vara
(Föräldraledig fr.o.m. februari 2023)
Lars Gezelius, Vara

Revisorer:

Elof Jonsson, Vara, ordförande
Per-Olof Ekholm, Hjo
Lena Blomgren, Lidköping

Ersättare

Torbjörn Bergman, Skövde
Peter Andreasson, Essunga
Johanna Svensson, Falköping
Åse Nicklasson, Tibro
Petter Johansson, Grästorp

Jenni Strand, Gullspång
Åsa Karlsson, Götene
Pierre Rydén, Hjo
Jonas Davidsson, Karlsborg
Gustav Edvinsson, Lidköping

Janne Jansson, Mariestad
Ylva Pettersson, Skara
Ingela Backman, Tidaholm
Karin Arvidsson, Töreboda

Fredrik Nelander, Vara

Förbundets Presidium samt Beredningsgrupp för hållbar utveckling (BHU) och VästKom:s styrelse

Theres Sahlström, Skövde, ordförande
Daniel Andersson, Essunga 1:e vice ordf.
Adam Johansson, Falköping, 2:e vice ordf.
Jan Hanna, Tibro 3:e vice ordf.

VästKom, ombud till stämman
Gabriella Bosnjakovic, Vara, ordinarie
Gunilla Druve Jansson, Skara, ersättare

Gryning Vård AB, ombud till bolagsstämma
Björn Thodenius, Gullspång, ordinarie
Fredrik Nelander, Vara, ersättare

Gryning Vård AB, Revisor
Elof Jonsson, Vara

Gryning Vård AB, Styrelse
Jerker Andersson Liljestrand, Götene

Mediapoolen Västra Götaland AB, ombud till bolagsstämma:
Catrin Hulmarker, Hjo, ordinarie
Runo Johansson, Tidaholm, ersättare

Mediapoolen Västra Götaland AB, Revisor
Elof Jonsson, Vara

Mediapoolen Västra Götaland AB, styrelseledamöter
Åsa Karlsson Götene, ordinarie
Jenni Strand, Gullspång, ordinarie
Petter Johansson, Grästorp, ersättare
Karin Arvidsson, Töreboda, ersättare

Laxfond Vänern
Björn Thodenius, Gullspång, ordinarie
Janne Jansson, Mariestad, ersättare

Politiskt samrådsorgan mellan VästKom och VGR (SRO)
Theres Sahlström, Skövde
Adam Johansson, Falköping (Fr o m 2023-03-09)

Skaraborgs Föreningsarkiv
Gustav Edvinsson, Lidköping, ordinarie
Johanna Svensson, Falköping, ersättare

Delregionala Kollektivtrafikerådet (DKR)
Skaraborgs Kommunalförbund
Theres Sahlström ordförande,
Daniel Andersson vice ordf.

Kommunfullmäktige i respektive kommun utser en ordinarie ledamot och en ersättare att företräda kommunen i DKR.

Därtill utser Västra Götalands Infrastruktur och kollektivtrafiknämnd två ledamöter att medverka i DKR.

Västra Stambanegruppen
Adam Johansson, Falköping

SLU Gruppen
Förbundsordföranden representerar i denna grupp

Visit Skaraborg, styrgrupp
Catrin Hulmarker, Hjo

Adjungerade till Direktionen för delregionala Tillväxtmedel, DRUM
Bjarne Pettersson, Västsvenska Handelskammaren
Maria Henriksson, Coompanion
Mattias Skoglund IF Metall
Petra Wirtberg, LRF
Tehseen Aslam, HiS

skaraborg.se
info@skaraborg.se
Box 54,
541 22 Skövde

Revisionsberättelse för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst och prövning av ansvarsfrihet för förbundsdirektionen för verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att revisionsberättelsen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.
- 2 Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning

Direktionen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst beslutade den 22 mars 2024, § 550, att godkänna årsredovisningen och att översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet. Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bakgrund

Kommunalförbundet Tolkförmedling Västs uppdrag är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk- och översättningstjänster. Kommunalförbundets vision är att genom att erbjuda kvalitativa språktolk- och översättningstjänster bidra till en ökad integration i samhället.

Direktionen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst beslutade den 22 mars 2024, § 550, att godkänna årsredovisningen och att översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige. I revisionsberättelsen anges att revisorerna sammantaget gör bedömningen att verksamhetens har bedrivits

på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontrollen har varit tillräcklig och sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt. Revisorerna tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet.

Presidiets bedömning

Enligt kommunallagen 5 kap. 32 § får kommunfullmäktige behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Kommunfullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 38 bereder presidiet frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Presidiets förslag, 2024-05-19
- Revisionsberättelse, 2024-04-08
- Granskning av årsredovisningen, yttrande från PWC, 2024-03-26
- Direktionen, § 550/2024
- Årsredovisning 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst

Dan Hovskär (KD)
Kommunfullmäktiges ordförande

**Revisorerna i kommunalförbundet
Tolkförmedling Väst**

2024-04-08

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bengtsfors kommun,
Bollebygd kommun, Borås stad, Dals-Eds kommun,
Essunga kommun, Falköpings kommun,
Grästorps kommun, Gullspångs kommun,
Göteborgs Stad, Götene kommun,
Herrljunga kommun, Hjo kommun,
Härryda kommun, Karlsborgs kommun,
Kungälv kommun, Lerums kommun,
Lidköpings kommun, Lilla Edets kommun,
Lysekils kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölnåls kommun, Orust kommun,
Partille kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Sotenäs kommun, Stenungsunds kommun,
Strömstads kommun, Svenljunga kommun,
Tanums kommun, Tibro kommun,
Tidaholms kommun, Tjörns kommun,
Tranemo kommun, Trollhättans Stad,
Töreboda kommun, Uddevalla kommun,
Ulricehamns kommun, Vara kommun,
Vårgårda kommun, Vänersborgs kommun samt
Öckerö kommun

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, *vid bolagsstämman* utsedda revisorer för Tolkförmedling Väst, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2972) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna densamma.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Vänersborg 2024-04-08

/Marie Engström Rosengren/

/Anne-Lie Sundling/

Bilaga: Yttrande över årsredovisning 2023 Tolkförmedling Väst, PWC

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: MARIE ENGSTRÖM ROSENGREN
TITEL, ORGANISATION: Förtroendevald revisor, Västra Götalandsregion...
TID: 2024-04-08 18:57:13 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _05725333c43e9a5bd87202298616e060fa

NAMN: KARIN ANNELIE SUNDLING
TITEL, ORGANISATION: Förtroendevald revisor, Västra Götalandsregion...
TID: 2024-04-08 19:50:23 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _06691647f09089f8ed6734fcb912beef7f

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-04-08 19:50:28 +02:00
Ref: 123790SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Till revisorerna i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst (org.nr 222000-2972)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar [1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunalförbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1–5. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med

årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunalförbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

[1 De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 6–35].

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-26 11:49:04 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

§ 550 Årsredovisning 2023

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna Årsredovisning 2023 med ändringsyrkandet att texten under rubriken om väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång på sidan 16 ändras till:

”I ärendet gällande anmälan till Konkurrensverket döms förbundet att betala upphandlingsskadeavgift. Analys av domen pågår och beslut om överklagan är ännu inte fattat. Upphandlingsskadeavgiften har reserverats i bokslutet för 2023.”

Vidare beslutar direktionen att översända årsredovisningen till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning

Efter varje räkenskapsår, tillika kalenderår, ska en årsredovisning upprättas. Årsredovisningen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, noter samt drift- och investeringsredovisning.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Driftsättning av nytt bokningssystem - Under 2022 upphandlades ett nytt bokningssystem för förmedling av förbundets tjänster. Bokningssystemet driftsattes i maj 2023 och har sedan driftsättning fungerat enligt plan.
- Minskning av antal kontor - Direktionen beslutade under hösten att minska antalet kontor från tre till två, vilket resulterade i att kontoret i Borås stängdes ner i slutet av året. Såväl verksamheten, som delar av medarbetarna, flyttade till Göteborg.
- Avslut av jouten – Under hösten sades avtalet med Regionservice, Västra Götalandsregionen, upp vilka hanterat förbundets bokningar utanför ordinarie kontorstid.
- ISO-Certifiering – Under året övergick förbundet från FR2000 till ISO-standard.
- West Pride – Förbundet medverkade i West Pride-veckan.
- Flertalet rättsärenden – Förbundet har under året haft ett antal rättsärenden; anmälan till konkurrensverket, överklagande av direktionmöte samt en överklagan gällande avslag om begäran om allmän handling.
- TFV 10 år – Förbundet har under 2023 varit i drift i 10 år. Årsjubileet uppmärksammades under året såväl internt som externt.

Under 2023 utfördes drygt 329 000 uppdrag vilket är 6 000 färre uppdrag än budgeterat. Årets resultat blev -250 tkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Det negativa resultatet är främst kopplat till färre utförda uppdrag än budgeterat.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål och delvis de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Förslag under sammanträdet

Ordförande föreslår att direktionen beslutar enligt förslaget med ändringsyrkandet att texten under rubriken om väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång på sidan 16 ändras till: ”I ärendet gällande anmälan till Konkurrensverket döms förbundet att betala upphandlingsskadeavgift. Analys av domen pågår och beslut om överklagan är ännu inte fattat. Upphandlingsskadeavgiften har reserverats i bokslutet för 2023.”

Beslutsgång

Direktionen beslutar enligt ordförandens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- ÅRSREDOVISNING 2023, dnr 24/0011-2
- INTERNKONTROLLRAPPORT, dnr 24/0011-3

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

ÅRSREDOVISNING

Dnr 24/0011-2

2024-03-22

Årsredovisning 2023

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Inledning	4
Vision.....	5
Ledord	5
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling	6
Organisation	6
Direktionen	7
Förbundets verksamhet.....	9
Tolkar och översättare.....	11
Kunder.....	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	14
Ekonomi.....	14
Likviditet.....	15
Utvärdering av ekonomisk ställning.....	15
Händelser av väsentlig betydelse	15
Driftsättning av nytt bokningssystem.....	15
Minskning av antalet kontor	15
Avslut av jouden.....	15
ISO-Certifiering.....	15
West Pride	16
Flertalet rättsärenden	16
TFV 10 år	16
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.....	16
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	17
Övergripande verksamhetsmål.....	17
Verksamhetsmål 2023 och måluppfyllelse.....	18
God ekonomisk hushållning	20
Balanskravsresultat	21
Balanskravsavstämning.....	21
Väsentliga personalförhållanden.....	22
Medarbetare	22
Tillsvidare- och visstidsanställda	22
Sysselsättningsgrad.....	23

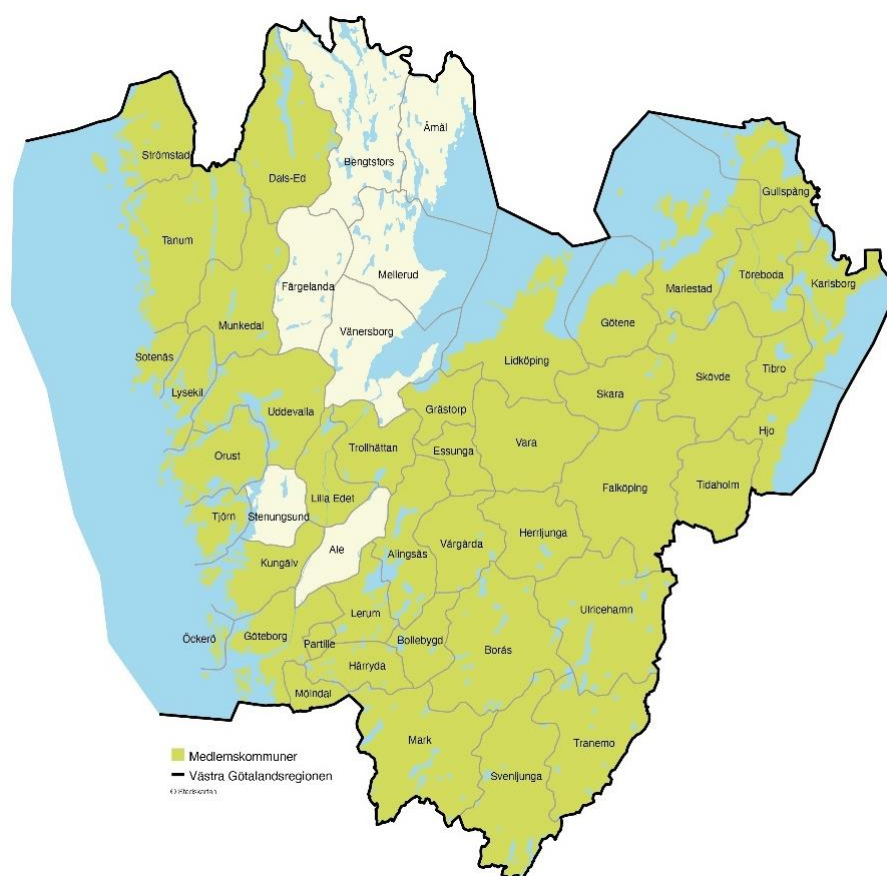
Sjukfrånvaro	23
Pensioner	24
Förväntad utveckling.....	24
Budget 2023	25
Ekonomisk plan 2023–2025	25
Räkenskaper.....	26
Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner.....	26
Resultaträkning.....	26
Resultaträkning	26
Balansräkning.....	27
Kassaflödesanalys.....	28
Noter	29
Driftsredovisning	32
Utfall i förhållande till budget	32
Bakgrund till budget.....	32
Utfall.....	32
Förbundets investeringsverksamhet.....	34

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorps, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemmar

Förbundet är en egen offentlighetsjuridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt ett lokalkontor i Mariestad.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

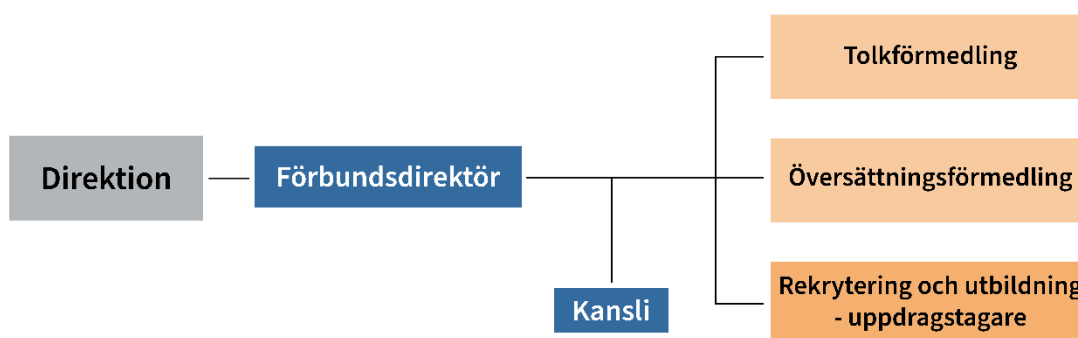
De senaste åren, med undantag för 2020 på grund av pandemin, har efterfrågan på tolk ökat. Under 2023 har dock efterfrågan sjunkit och kommer sannolikt att plana ut de kommande åren då inflödet av nya tolkbehövande är avsevärt mindre. Det minskade inflödet har en koppling till såväl Sveriges som Europas mer slutna gränser. Förbundet har under året haft oväntat höga konsultkostnader på grund av ett antal pågående juridiska ärenden, vilket har bidragit till ett negativt resultat för året. Under 2022 påbörjades investeringen av ett nytt bokningssystem vilket var färdigställt under 2023. Total investering uppgår till 8,3 miljoner, varav 7 mkr har investerats under 2023.

Förbundet (tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	221 686	223 851	206 925	195 487	220 370
Verksamhetens kostnader	-218 256	-213 340	-198 269	-190 985	-214 448
Årets resultat	-215	4 177	5 442	3 465	5 867
Soliditet (%)	49 %	50 %	56 %	53 %	49 %
Nettoinvesteringar	7 035	1 254	0	10 086	3 031
Långfristig skuld	0	0	0	0	0

Tabell 1 Översikt över verksamhetens utveckling 2019–2023

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. De lokala förmedlingskontoren, inklusive översättningsförmedling samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets fyra verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft sex möten under året, varav fyra genomförts på distans.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2023-12-31 av:

Göteborgs Stad

Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Borås Stad

Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Götene kommun

Rebecka Franzén (GF²), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun

Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun

Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Västra Götalandsregionen

Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Monika Beiring (M), ersättare

Bollebygd kommun

Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Caroline Lundberg (M), ledamot
Niclas Hillestrand (S), ersättare

Gullspångs kommun

Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun

Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun

Vakant
Lena O Jenemark (S), ledamot

Lysekils kommun

Ricard Söderberg (S), ledamot
Philip Nordqvist (M), ersättare

---

² Götene Framtid

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun

Fredrik Roos-Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

Orust kommun

Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun

Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun

Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Svenljunga kommun

Birgitta Boo (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tjörns kommun

Cathrine Berntsson (L), ledamot
Maricanne Berndtsson (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Uddevalla kommun

Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Vara kommun

Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S), ersättare

Öckerö kommun

Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Wimman-Lindén (M), ersättare

Mölnåls stad

Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun

Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Maria Hjærtqvist (S), ledamot
Ann-Britt Nilsson (SD), ersättare

Strömstads kommun

Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

Tidaholms kommun

Zelal-Sara Yesildeniz (VT³), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Töreboda kommun

Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

---

³ Vi Tidaholm

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via telefon eller skärm för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben eller via telefon. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid, övriga tider bokas tolk via webben. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag omgående, dygnet runt, årets alla dagar.

Förbundet har under 2023 utfört drygt 329 000⁴ uppdrag vilket är 6 000 färre än budgeterat. Differensen i budget och utfall avseende antal uppdrag beror troligtvis på att behovet av tolk nu planar ut vilket går i linje med tidigare prognoser. Kundernas tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen för prognosen i budget är därför komplex. En orsak till den minskade efterfrågan är ett minskat inflöde av nya tolkbehövande i landet. Tillsättningsgraden av uppdrag är i stort sett densamma som föregående år och ligger strax över 99 %.

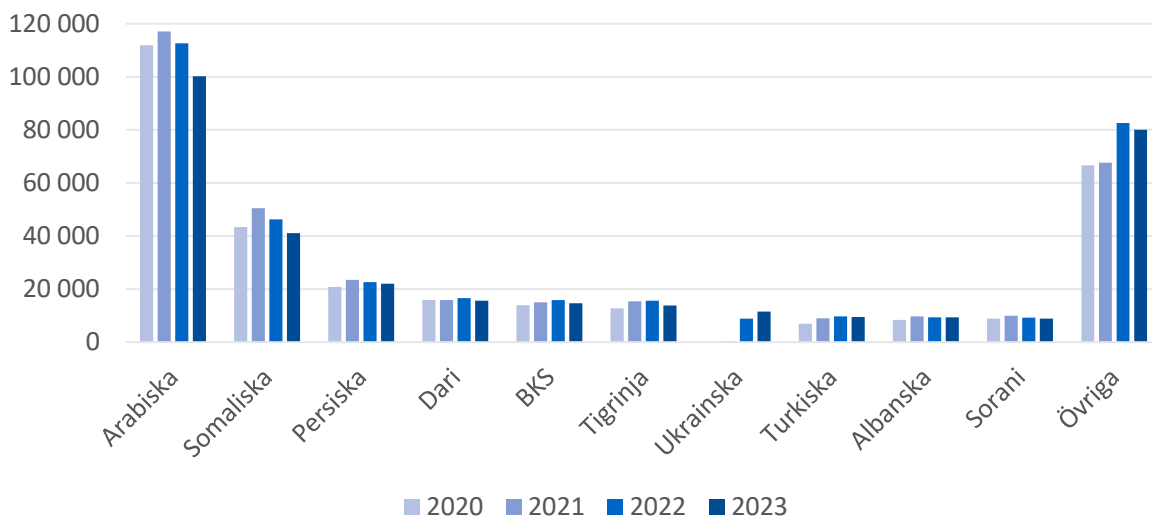
År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning, tolkuppdrag	Antal utförda uppdrag, tolk	Antal utförda uppdrag, översättning
2023	329 156	99,1 %	328 053	1 103
2022	349 349	99,2 %	347 789	1 560
2021	341 088	99,1 %	339 366	1 722
2020	315 663	99,0 %	313 907	1 756
2019	346 564	99,5 %	344 972	1 592
2018	336 634	99,2 %	335 134	1 500
2017	336 093	98,8 %	334 434	1 659
2016	355 429	97,6 %	353 689	1 740
2015	307 462	97,3 %	306 230	1 232

Tabell 2 Uppdrag och tillsättningsgrad

Under 2023 utfördes 1 103 översättningsuppdrag vilket är betydligt färre än tidigare år. Någon annan förklaring än att kundernas behov av översättningstjänster har minskat finns i dagsläget inte. Nästan 73 % av översättningsuppdragen beställs av medlemskommunerna och resterande del är kopplat till Västra Götalandsregionens olika verksamheter. Översättningsuppdragen är utförda på 35 olika språk. Svenska är det vanligaste källspråket, det vill säga att översättningar görs från svenska till andra språk. Flest översättningar har gjorts från svenska till; engelska, arabiska, somaliska, persiska och finska. De största källspråken, där översättning görs från annat språk till svenska är; arabiska, persiska, ukrainska, engelska och finska.

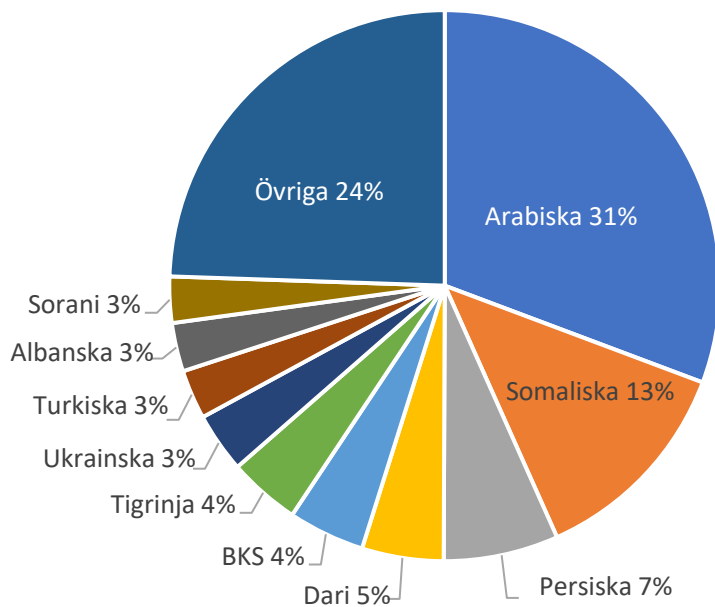
Under året har standardutbudet av översättningstjänster utökats med undertextning till film. En tjänst som bland annat används av medlemmarna för video- och ljudinnehåll på deras webbplatser. Förbundet erbjuder numera även omarbetning av texter till lätt svenska i syfte att möta språksvaga målgrupper och läsare med annat modersmål än svenska.

⁴ Av dessa 329 000 uppdrag är 0,3 % översättningsuppdrag.

Figur 3 Antal uppdrag 2020–2023

Under 2023 var arabiska och somaliska, liksom tidigare år, de mest efterfrågade språken. Tillsammans motsvarar de knappt hälften av de utförda uppdragen. Samtliga av de tio största språken, förutom ukrainska, har minskat i antal beställningar under 2023 jämfört med föregående år. Förbundet förmedlade under året tolkuppdrag på 136 olika språk och dialekter.

Figur 4 Språkfördelning i relation till varandra 2023

Tolkar och översättare

Den 31 december 2023 hade förbundet 1 432 aktiva uppdragstagare. Av dessa var 1 295 tolkar vilket är en ökning med 135 tolkar jämfört med föregående år. Den 31 december 2023 fanns även 137 aktiva översättare vilket är 21 fler än föregående år. Totalt var 44 uppdragstagare aktiva som både tolk och översättare i förbundet. Tolkyrket har varit, och är delvis fortfarande, ett så kallat genomgångsyрке vilket innebär att omsättningen av tolkar är relativt stor till skillnad mot översättningsyrket.

År	Tolkar	Översättare	Tolk och översättare	Auktoriserade uppdragstagare	Sjukvård-auktorisering
2023	1 295	137	44	377	89
2022	1 160	116	37	289	76
2021	1 078	109	33	273	69
2020	1 204	94	29	294	63
2019	1 183	96	31	271	62
2018	1 088	87	27	251	58
2017	992	151	38	264	52
2016	969	138	38	261	52
2015	919	139	44	260	45

Tabell 3 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

I Sverige talas ca 200 språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar respektive ca 30 språk för översättare. En uppdragstagare kan vara auktoriserad på flera språk. Tillgången på auktoriserade tolkar är begränsad och inte i paritet med vilka språk som efterfrågas.

Språk	Antal uppdrag	Antal tolkar	Auktoriserad tolk	Auktoriserad sjukvårdstolk
Arabiska	100 248	270	38	7
Somaliska	41 124	132	9	0
Persiska	22 005	99	12	2
Dari	15 647	70	2	0
BKS	14 654	70	30	13
Tigrinja	13 758	52	2	0
Ukrainska	11 460	69	6	2
Turkiska	9 437	40	10	4
Albanska	9 331	36	11	1
Sorani	8 836	44	11	3
Polska	7 518	42	19	10
Ryska	6 357	75	31	19

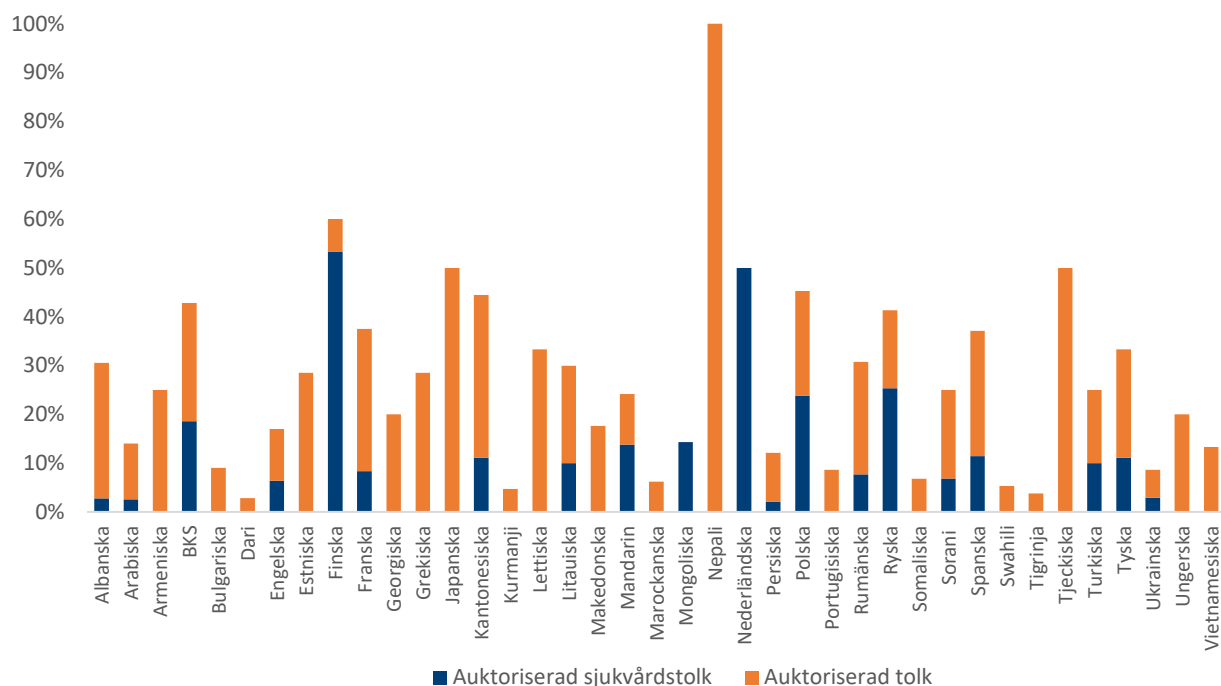
Tabell 4 Tolkuppdrag i relation till antal tolkar och auktorisationsnivå på de tolv mest efterfrågade språken per 31 december 2023.

Av förbundets uppdragstagare är 21% av tolkarna auktoriserade och 75 % av översättarna är auktoriserade translatorer. Av de auktoriserade tolkarna innehar 89 även sjukvårdsauktorisering. På förbundets mest efterfrågade språk, arabiska, med totalt 270 tolkar är endast 38 tolkar auktoriserade, varav sju med sjukvårdsauktorisering. Somaliska är det näst mest efterfrågade språket och förbundet har 132 aktiva somaliska tolkar. Endast nio av dessa är auktoriserade tolkar, tyvärr innehar ingen sjukvårdsauktorisering. Procentuellt flest auktoriserade tolkar finns

inom språkgruppen BKS (bosniska/kroatiska/serbiska) och ryska. Av förbundets 70 aktiva tolkar på BKS är 30 auktoriserade, varav 13 med sjukvårdsauktorisering. 31 av förbundets 75 ryska tolkar är auktoriserade varav 19 även innehar sjukvårdsauktorisering.

Under året har 18 auktoriserade tolkar rekryterats varav tre med sjukvårdsauktorisering. Utöver det har nio av förbundets redan etablerade tolkar auktoriserat sig under året och sex tolkar har blivit auktoriserade sjukvårdstolkar.

Figur 5 Fördelning utbildningsnivå inom de språk där auktoriserade tolkar finns.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera såväl tolkar som översättare och fokus under året har legat på att rekrytera och attrahera redan utbildade eller auktoriserade tolkar. Rekrytering av tolkar sker bland annat genom annonsering men också i samarbete med externa utbildningsanordnare. Under året har totalt 164 tolkar och 17 översättare rekryterats. Av tolkarna var 72 utbildade och 18 auktoriserade varav tre även innehar sjukvårdsauktorisering. Av de rekryterade översättarna var sex auktoriserade translatorer. Sju av de totalt 181 rekryterade uppdragstagarna är verksamma som både tolk och översättare.

År	Tolkar	Sjukvårds- auktoriserade tolkar	Auktoriserade tolkar	Utbildade tolkar	Översättare	Auktoriserade translatorer
2023	164	3	18	72	17	6
2022	161	3	9	64	10	3
2021	76	9	16	32	13	8

Tabell 5 Totalt antal rekryterade tolkar/översättare samt fördelning per utbildningsnivå.

Under året har ett internt rekryteringstest för översättare tagits fram för förenklad rekrytering av översättare i de språk där möjlighet till utbildning och auktorisation saknas.

Intresset för att tolka för förbundet har under året varit stort. Dock har inte de sökandes språkkompetens speglat förbundets rekryteringsbehov i den utsträckning som efterfrågats. Förbundet har en ständig utmaning i att rekrytera numerärt små språk. Under året genomförde totalt 73 tolkspiranter förbundets rekryteringstest, redan auktoriserade och utbildade tolkar genomgår inte testet. Knappt hälften av de testade tolkspiranterna fick godkänt resultat vilket är i paritet med tidigare år, undantaget 2022 då en stor andel ukrainska tolkar rekryterades. Dessa var generellt mycket välutbildade, med i flera fall akademisk bakgrund, och hade därmed större förutsättningar för godkänt resultat.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat, rekryteringstest	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR-utbildning
2023	73	48%	127	73
2022	97	70 %	224	65
2021	36	47%	268	10
2020	93	55 %	63	25
2019	143	38 %	137	54
2018	248	46 %	148	86
2017	211	56 %	212	62
2016	251	52 %	195	35
2015	475	33 %	224	76

Tabell 6 Test- och utbildningsstatistik

I syfte att väcka intresse för tolkyrket samt att synliggöra Tolkförmedling Väst har förbundet återigen under året deltagit på rekryteringsmässor som Opportunity Day men också besökt Göteborgs Universitet för att attrahera flerspråkiga studenter till tolkyrket.

Förbundet uppmuntrar och stöttar aktiva tolkar och översättare att höja sin kompetens, bland annat erbjuds preparandkurs inför auktorisationsprov. 18 tolkar har under 2023 höjt kompetensnivån till utbildad tolk vilket är nivån under auktorisation. Nio tolkar har auktoriserats och sex tolkar har erhållit sjukvårdsauktorisering under året.

Förbundets interna kurser har även under 2023 varit mycket efterfrågade. Genom att förbundet erbjuder samtliga kurser på distans nås numera alla tolkar oavsett bostadsort. Totalt har 41 tolkar genomgått ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa”, 41 tolkar ”Fördjupningskurs Socialtjänst” och 42 tolkar ”Att tolka i skolan”. 73 tolkar har genomgått SRHR-utbildningen⁵.

Under 2023 har förbundets uppdragstagare vid två tillfällen bjudits in till informationsmöten på distans. I december bjöds tolkar och översättare in till kontoret i Göteborg för att i samband med årets julfika även uppmärksamma förbundets 10-årsjubileum.

Som ett led i förbundets kvalitetsarbete skickades under hösten en enkät ut till förbundets tolkar och översättare i syfte att fånga upp upplevelsen av Tolkförmedling Väst som uppdragsgivare. Totalt inkom 736 svar vilket motsvarar ca 60 % i svarsfrekvens. Uppdragstagarna var generellt mycket positiva och deras synpunkter och idéer beaktas i förbundets kvalitets- och utvecklingsarbete.

⁵ Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Kunder

Den 31 december 2023 hade förbundet 5 415 registrerade medlemskunder. Varje månad under 2023 förmedlades i snitt 25 000 uppdrag till 2 000 kunder. 99,99 % av uppdragen köptes av förbundets medlemmar⁶. Västra Götalandsregionen stod för 69 % av förbundets uppdrag under året vilket är samma siffra som året innan.

Kundarbete

Förbundets kundarbete är numera en naturlig del i verksamheten och i medarbetarnas vardag. Under våren skickades den årliga kundenkäten ut och värdefull input från kunderna inhämtades för verksamhetens utveckling. Nöjd kundindex (NKI) för 2023 uppgick till 80 vilket visar på en mycket stor kundnöjdhet.

Under året har ett antal öppna webinarier genomförts för förbundets kunder i syfte att öka kunskapen kring tolkanvändande. Även skraddarsydda informationsmöten har genomförts på plats hos kund alternativt på distans.

Liksom tidigare år har förbundet besökt Högskolan i Skövde och utbildningen för blivande sjuksköterskor för att utbilda i tolkanvändning. Likaså har de blivande specialistläkarna inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset fått besök av förbundet och ett fyrtiotal blivande ST-läkare har utbildats i tolkanvändning.

Vid åtta tillfällen har ”Kulturdialog” under året genomförts på plats hos förbundets kunder. Kulturdialog syftar till att öka kunskapen och förståelsen avseende kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen.

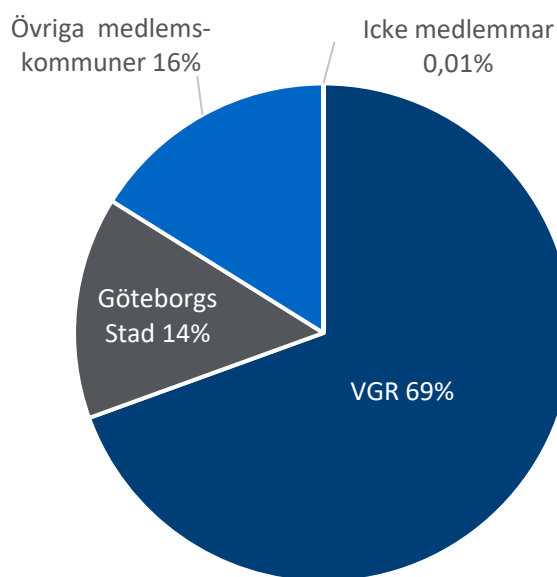
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Figur 6 Fördelning av bokade uppdrag

⁶ Förbundet utför i ett fåtal akuta situationer tolkuppdrag till domstol och polis.

Likviditet

Förbundet har haft en god likviditet under 2023 och utbetalning av investering av nytt verksamhetssystem har klarats med egna medel. Checkkrediten har inte nyttjats under året.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr, vilket motsvarar ca sex månaders löpande driftskostnader. Efter att direktionen beslutat att godkänna årsredovisningen beslutas även om en eventuell återbetalning ska ske av eget kapital till förbundsmedlemmarna. Ett eget kapital om minst 27 mkr krävs enligt tidigare beslut för att en återbetalning ska bli aktuell. Trots ett eget kapital över 27 mkr beslutade direktionen, i avvaktan på utfallet av de pågående juridiska ärendena, att inte återbetala medlemmarna under 2023. Förbundets checkkredit kan komma att nyttjas vid en återbetalning av eget kapital varför den är beslutad att finnas kvar.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Händelser av väsentlig betydelse

Driftsättning av nytt bokningssystem

Under 2022 upphandlades ett nytt bokningssystem för förmedling av förbundets tjänster. Efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023 driftsattes det nya systemet 15 maj. Bokningssystemet har sedan driftsättning fungerat enligt plan.

Minskning av antalet kontor

Direktionen beslutade under hösten att minska antalet kontor från tre till två, vilket resulterade i att kontoret i Borås stängdes ner i slutet av året. Verksamheten flyttade över till Göteborg, där även medarbetarna erbjöds fortsatt anställning.

Avslut av jouten

Under hösten sades avtalet med Regionservice, Västra Götalandsregionen, upp vilka hanterat förbundets bokningar utanför ordinarie kontorstid. Från och med 1 januari 2024 kommer förbundets kunder att boka tolkuppdragen direkt i förbundets bokningssystem på webben.

ISO-Certifiering

Under 2023 övergick förbundet från kvalitetsledningssystemet FR2000 till ISO-standard. Förbundet är sedan hösten certifierade i enlighet med ISO 9001 (kvalitet) och ISO 45001 (arbetsmiljö).

West Pride

Förbundet har även under 2023 medverkat med monter under West Pride-veckan. Då fler och fler av förbundets kunder efterfrågar tolkar med SRHR⁷-kompetens är det angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI⁸-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Flertalet rättsärenden

Anmälan till konkurrensverket

Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren. Konkurrensverket har yrkat på att Tolkförmedling Väst ska betala en upphandlingsskadeavgift. Ärendet är pågående hos Förvaltningsrätten.

Överklagade direktionmöte

Direktionmötet i september överklagades och Förvaltningsrätten dömde till motpartens fördel. Ett extra direktionmöte sattes därmed in i oktober, även detta möte överklagades dock på andra grunder. Ärendet är pågående i Förvaltningsrätten.

Begäran om allmän handling

Förbundet avslog under hösten utlämnande av allmän handling då den bedömdes omfattas av sekretess. Beslutet överklagades till Kammarrätten som dömde till förbundets fördel. Domen överklagades och ärendet är pågående i Högsta Förvaltningsdomstolen.

TFV 10 år

Förbundet bildades 2013 och har därmed varit i drift i 10 år 2023. 10 årsjubileet uppmärksammades såväl internt tillsammans med förbundets medarbetare som med uppdragstagarna.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

I ärendet gällande anmälan till Konkurrensverket döms förbundet att betala upphandlingsskadeavgift. Analys av domen pågår och beslut om överklagan är ännu inte fattat. Upphandlingsskadeavgiften har reserverats i bokslutet för 2023.

---

⁷ Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter

⁸ Ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

Måluppfyllelse

Tillgången av tolkar har varit god vilket delvis är ett resultat av att förbundet under året löpande arbetat strategiskt med rekrytering av tolkar. Bland annat har flertalet tolkar rekryterats i mindre frekventa språk och i kombination med den fortsatt höga andelen distanstolkning har tillsättningen på efterfrågade uppdrag varit hög. Genom tydliga och, i organisationen, gemensamma rutiner säkerställs likvärdig service till förbundets olika kunder. För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten sker bland annat ett kontinuerligt arbete med inkommande synpunkter. Förbundet har även under året ISO-certifierats.

För att uppnå en god ekonomisk medvetenhet inom förbundet redovisas och kommuniceras verksamhetens ekonomi kontinuerligt. Förbundet arbetar också systematiskt med verksamhetsutveckling för att vara kostnadseffektiva.

Andelen distanstolkning har under året fortsatt dominera. Fördelarna med tolkuppdrag på distans är att antalet resor minskar och tolkens tid kan användas mer effektivt samt att det är mer ekonomiskt fördelaktigt för kunden. Ett kundarbete kopplat till att öka distanstolkningen har under året fortgått för att bibehålla den höga andelen distansuppdrag och därmed bidra till en hållbar och miljömedveten verksamhet.

Under året har förbundet genomfört ett antal Kulturdialoger för att synliggöra de kulturella utmaningar som ofta uppstår i det tolkade mötet. Förbundets kunder bjuds också regelbundet in till webinarier avseende tolkanvändning för att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare. Förbundet erbjuder även kundanpassad information och utbildning, såväl på plats som på distans.

Verksamhetsmål 2023 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,2 %	≥99 %	99,1 %
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,8 %	<1 %	0,8 %

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %.	8,8 %	≥7 %	10,7 %
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 20 %	23,2 %	≥20 %	27,5 %
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 63 %.	59,3 %	≥63 %	56,8 %

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 70 %.	72,7 %	≥70 %	75,6 %
Nöjd kundindex (NKI) ska överstiga 80*	-	-	80

*Ny indikator 2023

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	5,3 %	<6 %	6,4 %
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 87.	85	>87	89

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 65 %.	67,2 %	≥65 %	67,9 %

Måluppfyllelse

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Utfallet av andel tillsatta beställningar blev 99,1 % och är i paritet med de senaste åren. Andelen uppdrag där tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ligger på samma nivå som föregående år. Den höga andelen distanstolkningsuppdrag bidrar till utfallet då yttre faktorer, exempelvis trafikproblem, inte existerar vid uppdrag som utförs på distans. Målet att ha en pålitlig leverans bedöms ha uppnåtts då båda indikatorerna uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Utfallet av såväl andelen uppdrag som utförs av auktoriserad tolk som andelen hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk har ökat jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att tolkning på distans fortsatt dominera men också att förbundet rekryterat 18 nya auktoriserade tolkar under året, varav tre även hade sjukvårdsauktorisering. Vid tolkning på distans kan tolkarnas tid i större utsträckning nyttjas till effektiv tolktid vilket resulterar i att de auktoriserade tolkarna kan utföra fler uppdrag. Andelen uppdrag som utförts av nivån utbildad tolk har däremot fortsatt att minska. Minskningen är dock till fördel för andelen uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar och ska därmed inte ses som något negativt. Totalt sett så utförs alltså fler tolkuppgifter av de högre kompetensnivåerna. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar bedöms ha uppnåtts trots att en av indikatorernas målvärde ej uppfyllts.

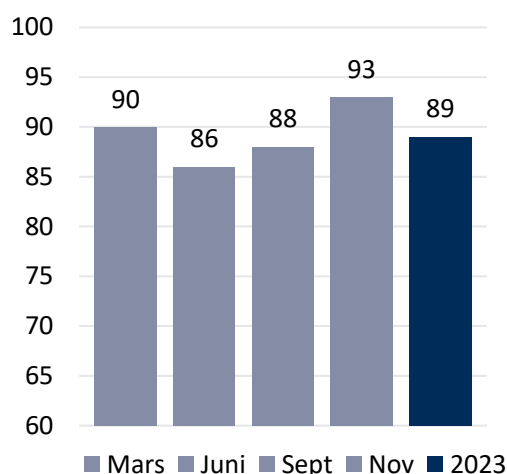
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Förbundet har haft en hög andel beställningar som inkommit via digitala tjänster de senaste åren. I mitten på maj implementerade förbundet ett nytt bokningssystem vilket har resulterat i att andelen beställningar som sker via digitala tjänster har ökat ytterligare. Under året genomfördes en mätning av Nöjd kundindex (NKI). Svarefrekvensen var god och 167 frsvar inkom. Genom förbundets lyhördhet för kundernas föränderliga behov sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Målet att ligga i framkant och att verksamheten ska utvecklas bedöms därmed uppfyllt.

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Det fokuserade värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö. Att årets indikator avseende att Hållbart Medarbetarengagemang (HME) skulle överstiga 87 var en mycket hög ambition, utfallet blev 89 vilket är synnerligen bra. Förbundet mäter HME fyra gånger per år och den högsta mätningen, i november, var på hela 93.

Sjukfrånvaron under året har varit högre än senaste åren och hänger samman med ett fåtal personer, icke arbetsrelaterade, långtidsfrånvaro samt att flera medarbetare i högre utsträckning än tidigare år varit korttidssjuka i exempelvis vanlig influensa under detta år. Indikatorn avseende att sjukfrånvaron ska understiga 6 % uppfylls inte då utfallet för året blev 6,4%. Även om målvärdet inte uppfylls så finns ingen arbetsrelaterad frånvaro utan förbundet

Figur 7 HME-mätningar 2023

bedöms vara en välmående och välfungerande organisation vilket också det höga HME-värdet visar. Målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare bedöms därför uppfyllt.

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Andelen uppdrag som utförts på distans har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år och uppgick till 67,9 % under 2023. För att öka andelen distanstolkning har distanstolkningens fördelar fortlöpande marknadsförts under året. Riktade insatser har också skett till de kunder som i mindre utsträckning nyttjat tjänsten. Genom distanstolkning minskar miljöpåverkan samt kundernas kostnader och tolkens tid kan nyttjas mer effektivt. Målet att bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnått.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett negativt resultat för 2023 vilket innebär att målet avseende att den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat ej uppfylls. Underskottet kommer att omhändertas i budgetarbetet för 2025. Checkkrediten har inte nyttjats under året och likviditeten har varit god.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål, sid 18, och delvis de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att förbundets intäkter måste vara högre än kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är förbundet skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Balanskravet uppfylls inte 2023. Underskottet kommer att omhändertas i budgetarbetet för år 2025. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Balanskravsavstämning

(tkr)	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-215	4 177	5 442
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-215	4 177	5 442
Årets balanskravsresultat	-215	4 177	5 442
Balanskravsresultat att reglera inom 3 år	-215	0	0

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Förbundet har generellt haft en hög personalomsättning även under 2023. Ett nytt, och mycket välfungerande, bokningssystem driftsattes innan sommaren. Såväl det nya systemet som den i övrigt snabba tekniska utvecklingen har medfört effektivare förmedlingsarbete. Likaså har den stora andelen distanstolkningsuppdrag minskat behovet av lokalkontor vilket har resulterat i att kontoret i Borås stängdes under hösten. Medarbetarna på Boråskontoret erbjöds fortsatt anställning inom förbundet och bemanningsresurserna kopplat till tolkförmedling omfördelades mellan kontoren i Göteborg och Mariestad. Efter en tids underbemanning på översättningsenheten blev åter bemanningen fulltalig i början av året.

Den, i slutet av 2022, nyanställda verksamhetschefen för Boråskontoret valde under sommaren 2023 att lämna sin anställning då hon erbjödits annat uppdrag. Då verksamhetschefens avslut sammanföll med avvecklingen av Boråskontoret har inte tjänsten återbesatts.

Under senvåren 2023 tillträdde återigen en, och för förbundet välbehövd, ny kommunikator. Detta efter att den under hösten 2022 då nytillträdde kommunikatoren, efter en lång tids sjukskrivning, valde att avsluta sin anställning i början av 2023. Förbundet har därmed i princip inte haft någon kommunikator i tjänst sedan augusti 2022.

Inför semestern avslutade förbundets digitaliseringsutvecklare sin anställning för nya utmaningar. Huruvida tjänsten kommer att återbesättas eller inte är i dagsläget ännu oklart.

Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö och medarbetarnas engagemang, vilket tydligt synliggörs i arbetsmiljöverktyget Winningtemp. Hållbart medarbetarengagemang (HME) för 2023 uppgick till 89 vilket är ett extremt högt utfall och tre enheter högre än föregående år.

Den, sedan 2016 årliga, förbundsdagen genomfördes i december med kundfokus som årets tema. Årets externa föreläsare var Vanessa Leporati med rubriken ”Det är DU som gör skillnad - med kunden i fokus”. Under dagen gjordes även en uppskattad tillbakablick av de tio år som förbundet varit i drift. Som tidigare år uttrycktes stor uppskattning från medarbetarna över värdet av en gemensam och utvecklande dag.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2023 hade förbundet 52 tillsvidareanställda arbetstagare. Av de tillsvidareanställda arbetstagarna var 46 kvinnor och sex män. Vid mättillfället var sex tillsvidareanställda arbetstagare partiellt lediga, varav två var föräldralediga och en var studielediga. Ytterligare en person var 100 % föräldraledig och två personer var 100 % studielediga. Totalt har 52 olika personer varit tillsvidareanställda i förbundet under året vilket motsvarar en personalomsättning om 25 %. Även under 2023 låg personalomsättningen på en relativt hög nivå, vilket för året har en koppling till minskning av antal kontor.

Under året har totalt antal arbetade timmar inom förbundet motsvarat 53,7 åa vilket är en minskning om 2,2 åa jämfört med föregående år. Såväl visstidsanställda som tillsvidareanställda

har minskat. Det färre antalet arbetade timmar beror främst på att flera tjänster inte har återbesatts.

År	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2023	52	1,4	0,3	53,7
2022	53,6	2,0	0,3	55,9
2021	57,5	3,8	1,0	62,3
2020	52,5	7,6	1,1	61,3
2019	53,4	9,8	1,6	64,8
2018	57,6	6,8	2,0	66,4
2017	57,0	6,8	2,6	66,4
2016	47,3	8,6	9,6	65,5

Tabell 7 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare (åa)

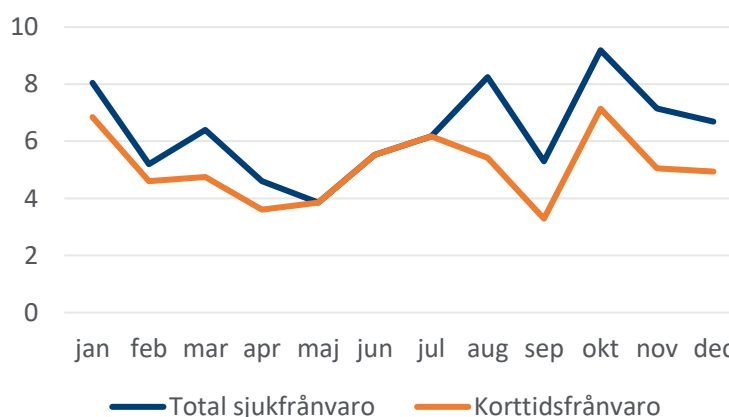
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,6 % vilket är samma utfall som föregående år. 97,4 % av kvinnorna respektive 100 % av männen är heltidsanställda inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2023 var 6,4 % vilket är högre än förväntat men är med stor sannolikhet ett resultat av att vi alla efter pandemin tycks ha mindre immunförsvar.

Långtidssjukfrånvaron är betydligt högre än föregående år och motsvarar 19,9 % av den totala sjukfrånvaron, dock är inte långtidssjukfrånvaro arbetsrelaterad.

Figur 8 Sjukfrånvaro 2023

Sjukfrånvaron för förbundets anställda kvinnor har minskat något jämfört med föregående år och var 5,5 % under året. Männen sjukfrånvaro har i stället ökat kraftigt till 11,2 % vilket är direkt kopplat till en icke arbetsrelaterad långtidssjukfrånvaro. Den högre sjukfrånvaron i åldersgrupperna 30 år och uppåt är kopplade till de icke arbetsrelaterade sjukskrivningarna. Övrig sjukfrånvaro bedöms ligga inom ett normalvärde.

	2023	2022
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,4	5,3
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	19,9	9,8
Sjukfrånvaron för kvinnor	5,5	5,7
Sjukfrånvaron för män	11,2	4,3
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	4,7	2,9
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 - 49 år	6,7	3,8
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	6,3	7,2

Tabell 8 Översikt sjukfrånvaro, jämförelse mellan 2022 och 2023

Kostnaden för företagshälsovård var i princip obefintlig under året. Friskvårdsbidraget har under 2023 nyttjats av 37 medarbetare vilket är något färre jämfört med föregående år men fortfarande en mycket hög andel.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Förväntad utveckling

2023 driftsattes ett nytt bokningssystem vilket möjliggör andra utvecklingsmöjligheter. Under kommande år beräknas bokningsförfarandet bli än mer automatiserat och digitaliserat. De traditionella tolktjänsterna kommer med största sannolikhet inom de närmaste åren att kompletteras med digitaliserade tolk och översättningstjänster.

De senaste årens mätning av Nöjd Kundindex (NKI) visar på en hög kundnöjdhet och sedan ett år tillbaka ingår mätetalet i förbundets verksamhetsmål. Under 2024 kommer kundarbetet att intensifieras ytterligare för att än mer kunna möta kundernas olika behov.

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas förväntade behov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Under senaste åren har rekryteringen av tolkar varit mer riktad och ambitionen har varit, och är även framledes, att kunna tillgodose kundernas behov med förbundets egna tolkar även på mindre frekventa språk.

Från och med 2024 kommer förbundets interna kursutbud för tolkar utökas med distansutbildningen "Väld i nära relationer". Introduktionskursen för nya tolkar planeras att erbjudas digitalt under nästa år. Förbundet avser även att delta på olika mässor och event såsom exempelvis Opportunity Day, Kompetensmässan och West Pride.

Budget 2023

Budget 2023 är lagd utifrån gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknades till ca 335 000 uppdrag för 2023. För en budget i balans bedömdes en prisjustering för 2023 resultera i en snitthöjning om 2,9 %.

Budget 2023	(tkr)
Verksamhetens intäkter	213 000
Verksamhetens kostnader	213 000
Årets resultat	0

Ekonomisk plan 2023–2025

Budget, (tkr)	2023	2024	2025
Intäkter	213 000	219 000	225 000
Kostnader	213 000	219 000	225 000
Budgeterat resultat	0	0	0

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier av mindre värde (understigande ett halvt prisbasbelopp) aktiveras inte. Avskrivningar av inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

(tkr)	Not	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	1	213 000	221 686	223 851
Verksamhetens kostnader	2	-210 427	-218 256	-213 340
Avskrivningar	3	2 618	-3 516	-6 232
Verksamhetens nettokostnader		-45	-86	4 279
Finansiella intäkter	4	5	22	5
Finansiella kostnader	5	-50	-151	-107
Resultat före extraordinära poster		0	-215	4 177
Extraordinära poster		0	0	0
Årets resultat		0	-215	4 177

Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2023	2022
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6,7	7 412	3 820
Inventarier	8	47	120
Summa anläggningstillgångar		7 460	3 940
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	42 055	45 118
Likvida medel	10	18 974	18 467
Summa omsättningstillgångar		61 029	63 585
SUMMA TILLGÅNGAR		68 489	67 525
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
Eget kapital		30 946	26 769
Andelskapital, medlemmar		3 135	3 135
Årets resultat		-215	4 177
Summa eget kapital		33 866	34 081
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	34 623	33 444
Summa skulder		34 623	33 444
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		68 489	67 525

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	11	-215	4 177
Justering för av- och nedskrivning	3	3 516	6 226
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		3 301	10 403
Förändring kortfristiga fordringar		3 063	-3 699
Förändring kortfristiga skulder		1 179	2 686
Medel från den löpande verksamheten		7 542	9 390
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6	-7 035	-1 254
Medel från investeringsverksamheten		-7 035	-1 254
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Andelskapital	13	0	0
Återbetalning av Eget Kapital	11	0	-10 000
Medel från finansieringsverksamheten		0	-10 000
ÅRETS KASSAFLÖDE		507	-1 864
Likvida medel vid årets början		18 467	20 331
Likvida medel vid årets slut	10	18 974	18 467

Noter

(tkr)	2023	2022
1 Verksamhetens intäkter		
Förmedlingstjänster	221 671	223 802
Övriga intäkter	15	49
Summa verksamhetens intäkter	221 686	223 851
2 Verksamhetens kostnader		
Direktionskostnader	540	454
Sociala avgifter direktion	241	179
Personalkostnad	21 747	21 209
Sociala avgifter personal	7 043	6 355
Arvoden och ersättning tolkar	144 628	144 003
Sociala avgifter tolkar	30 492	29 354
Tolkutbildning	471	554
Lokalkostnader	4 095	3 553
Dator/IT/telefoni/post	3 831	2 192
Inventarier, förbrukningsmaterial	252	383
Administrativa- och konsulttjänster	4 712	4 992
Summa verksamhetens kostnader	218 051	213 228
Ersättning för revisorer		
Revisionsuppdraget, sakkunniga	205	112
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	0	0
Summa	205	112
3 Avskrivningar		
Inventarier	3 516	6 232
Summa	3 516	6 232
4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	22	3
Övriga finansiella intäkter	0	2
Summa	22	5
5 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	0	0
Övriga finansiella kostnader	151	106
Summa	151	107
Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.		

(tkr) 2023   2022

Anläggningstillgångar

6 Pågående investeringar

Pågående investeringar		
- <i>Nytt verksamhetssystem</i>	0	1 254
Summa	0	1 254

7 Immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde	12 758	12 758
Årets investering	7 035	0
Årets Utrangering	-12 758	0
Omklassificering från pågående investering	1 254	0
Utgående anskaffningsvärde	8 289	12 758

Avskrivningar

Ingående avskrivning	-10 191	-4031
Årets Avskrivning	-3 444	-6 160
Försäljning/utrangering	12 758	0
Utgående avskrivningar	-877	-10 191

Utgående bokfört värde vid årets slut	7 412	2 567
--	--------------	--------------

8 Inventarier

Ingående anskaffningsvärde	1 438	1 600
Årets försäljning	0	-162
Årets utrangering	-98	0
Utgående anskaffningsvärde	1340	1438

Avskrivningar

Ackumulerade avskrivningar	-1 319	-1 409
Årets avskrivning	-72	-72
Försäljning/utrangering	98	162
Utgående avskrivningar	-1293	-1319

Utgående bokfört värde	47	119
-------------------------------	-----------	------------

9 Fordringar

Kundfordringar	25 467	26 908
Div. kortfristiga fordringar	83	228
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 505	17 982
Summa	42 055	45 118

(tkr)	2023	2022
10 Kassa och bank		
Bank	18 974	18 467
Summa	18 974	18 467
En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2023.		
11 Eget kapital		
Ingående balans Allmänt eget kapital	30 946	36 769
Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	0	-10 000
Utgående balans Allmänt eget kapital	30 946	26 769
Årets resultat	-215	4 177
Andelskapital, medlemskommuner	3 135	3 135
Summa eget kapital	33 866	34 081
12 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1 678	2 047
Moms	8 176	8 722
Personalens skatter och avgifter	3 605	3 541
Skulder till anställda	27	-6
Upplupna semesterlöner	1 013	869
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	13 149	6 039
Övriga upplupna kostnader	6 976	12 233
Summa	34 623	33 444
13 Andelskapital		
Årets förändring av andelskapital	0	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
Summa	0	0

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2023 är lagd utifrån ett beräknat behov om 335 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. För en budget i balans bedömdes prisjusteringen för 2023 resultera i en snitthöjning om 2,9 %.

Utfall

Utfallet för 2023 blev 329 000 uppdrag vilket är 6 000 färre än budgeterat. Årets resultat blev -215 tkr att jämföra med budgeterat nollresultat.

INTÄKTER	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023
Förmedlingstjänster	223 802	221 665	213 000
Övriga intäkter	49	21	0
Summering	223 851	221 686	213 000
KOSTNADER			
Ersättning direktionen	633	781	800
Personalkostnader	27 547	28 790	34 600
Arvoden uppdragstagare	173 357	175 120	164 150
Rekrytering och tolkutbildning	554	471	800
Lokalkostnader	3 553	4 095	3 447
Hyra IT-utrustn., IT-program, licenser	2 192	3 831	2 506
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	383	252	237
Administrativa- och konsulttjänster	5 120	4 917	3 797
Finansiella kostnader	6 334	3 645	2 663
Summering	219 674	221 901	213 000
RESULTAT			
Årets resultat	4 177	-215	0

Tabell 9 Utfall mot budget 2023

Den minskade efterfrågan på förbundets tjänster tros hänga ihop med det minskade inflödet av nya tolkbehövande till Sverige. Kundens tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen som ligger till grund för budgeten är därför komplex och svårbedömd. Utfallet av försäljningsintäkter och kostnader för uppdragstagare ligger över budget vilket är ett resultat av att andelen distansuppdrag ökat och därmed utförs fler uppdrag av tolkar med högre kompetens. Dessa uppdrag genererar högre arvodeskostnader men också högre intäkter.

Utfallet för personalkostnader blev betydligt lägre än budgeterat vilket främst beror på flera under året vakanta tjänster. Däribland både en cheftjänst samt en specialisttjänst.

Endast hälften av budget för tolkutbildning har använts vilket bland annat är ett resultat av att tolkarnas kompetensutveckling, som skett i förbundets regi, genomförts på distans. I kombination med att förbundet har rekryterat flertalet redan utbildade tolkar har rekryterings- och utbildningsverksamheten varit mer kostnadseffektiv än budgeterat vilket förklarar avvikelsen.

Direktionen beslutade under hösten att minska antalet kontor från tre till två, vilket resulterade i att kontoret i Borås stängdes ner i slutet av året. Hyran för resterande avtalstid belastar därmed 2023 vilket resulterade i ett högre utfall jämfört mot budget.

Även kostnaderna kopplat till IT-program och licenser är högre än budgeterat och beror på att det nya bokningssystemet har en högre driftskostnad än vad som budgeterats för året. När direktionen beslutade om ”Förslag till Budget och verksamhetsplan 2023” var inte upphandlingen av nytt bokningssystem klar vilket förklarar avvikelsen.

Kostnadsutfallet för konsulttjänster är betydligt högre än budgeterat och är bland annat kopplat till det juriststöd som förbundet anlitat till följd av de olika juridiska ärenden som pågått under större delen av 2023. Förbundet har också haft högre kostnader i samband med driftsättning av det nya bokningssystemet, delvis för projektledning, men framför allt till följd av att den tidigare leverantören av bokningssystem debiterade förbundet en stor summa för att migrera data till det nya systemet. Då investeringen av nytt bokningssystem blev högre än budgeterat resulterat det i att även utfallet för avskrivningarna blev högre. Sammantaget förklarar detta avvikelserna för konsulttjänster och finansiella kostnader jämfört mot budget.

Förbundets investeringsverksamhet

I september 2022 skrevs avtal med en ny leverantör för nytt bokningssystem. I samband med avtalsskrivningen påbörjades implementeringsarbetet och driftsättning skedde i maj 2023. Budget för investeringen var 6,5 mkr och den totala investeringen uppgick till 8,3 mkr. Avvikelsen beror främst på utvecklingskostnader för att uppnå önskad funktionalitet. Såväl implementeringsprocessen som samarbetet med den nya leverantören har fungerat mycket bra.

Investering, tkr	Budget	Utfall 2022	Utfall 2023	Total investering	Avvikelse
Bokningssystem	6 500	1 254	7 035	8 289	1 789

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2023-03-22

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Skaraborg och prövning av ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att revisionsberättelsen för Samordningsförbundet Skaraborg för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.
- 2 Kommunfullmäktige beviljar styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg har i en hemställan daterad 28 mars 2024 begärt att medlemmarna ska fatta beslut om ansvarsfrihet för Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse för verksamhetsåret 2023. Förbundets revisorer har granskat Samordningsförbundet Skaraborgs verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023. Revisorerna har i revisionsberättelsen föreslagit medlemmarna att bevilja ansvarsfrihet för styrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bakgrund

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering egen försörjning.

Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse beslutade den 20 februari 2024, § 7a, att godkänna upprättad årsredovisning för år 2023. Förbundets revisorer har granskat verksamheten och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemmarnas respektive fullmäktige. Förbundets revisorer bedömer att

verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vidare bedöms räkenskaperna i allt väsentligt som rättvisande och att årsredovisning har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed. Revisorerna bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda. Revisorerna tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas.

Presidiets bedömning

Enligt kommunallagen 5 kap. 32 § får kommunfullmäktige behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Kommunfullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 38 bereder presidiet frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Presidiets förslag, 2024-05-19
- Hemställan om ansvarsfrihet, 2024-03-28
- Revisionsberättelse, 2024-04-02
- Granskningsrapport, KPMG, 2024-03-27
- Samordningsförbundets styrelse, § 7a/2024
- Årsredovisning för år 2023

Beslutet ska skickas till

info@samskaraborg.se

Dan Hovskär (KD)
Kommunfullmäktiges ordförande

Samordningsförbundet Skaraborgs hemställan om ansvarsfrihet

Samordningsförbundet Skaraborg hemställer att våra medlemmar, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara, tar beslut om ansvarsfrihet.

Beslut om ansvarsfrihet skickas till:

Samordningsförbundet Skaraborg
S:t Sigfrids gata 8
541 30 Skövde

eller

info@samskaraborg.se

För Samordningsförbundet Skaraborg

Christel Martinsson, förbundschef

De förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Skaraborg

Till: Styrelsen i samordningsförbundet Skaraborg
Fullmäktige i respektive medlemskommun och -region
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2023

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i samordningsförbundet Skaraborg (organisationsnummer 222000-2154) för verksamhetsåret 2023.

Vårt uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen och god revisionsred i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Våra övriga granskningsinsatser har utförts av sakkunnigt biträde till revisorerna. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan Granskningsrapport 2023 Samordningsförbundet Skaraborg.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i samordningsförbundet Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

- Granskningsrapport 2023 Samordningsförbundet Skaraborg

Skövde den dag som framgår av den elektroniska underskriften

DocuSigned by:

.....77BBEF1518D447B.....

Camilla Rydberg

Förtroendevald revisor

Kommunerna

DocuSigned by:

.....3CF05AA0ED21418.....

Marie Engström Rosengren

Förtroendevald revisor

Västra Götalandsregionen

Certificate Of Completion

Envelope Id: F7434797A5084D04A449FCF0EEDCFAB9

Status: Completed

Subject: Complete with DocuSign: Förtroendevaldas Revisionsberättelse Sof Skaraborg 2023.pdf

Source Envelope:

Document Pages: 2

Signatures: 2

Envelope Originator:

Certificate Pages: 5

Initials: 0

Jonna Hasselgren

AutoNav: Enabled

PO Box 50768

Envelopeld Stamping: Enabled

Malmö, SE -202 71

Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

jonna.hasselgren@kpmg.se

IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original

Holder: Jonna Hasselgren

Location: DocuSign

4/2/2024 7:32:46 AM

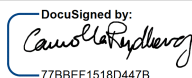
jonna.hasselgren@kpmg.se

Signer Events

Camilla Rydberg

camilla.rydberg@gotene.se

Security Level: Email, Account Authentication
(None)**Signature**

DocuSigned by:

 77BBEF1518D447B...

Signature Adoption: Drawn on Device

Using IP Address: 94.254.119.198

Timestamp

Sent: 4/2/2024 7:34:44 AM

Viewed: 4/2/2024 9:49:25 PM

Signed: 4/2/2024 9:51:11 PM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01

Workflow Name: DocuSign ID Verification

Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.

Identification Method: Electronic ID

Type of Electronic ID: BankID Sweden

Transaction Unique ID: cf1dcce5-230c-5c89-97c1-4f94b474a6a2

Country or Region of ID: SE

Result: Passed

Performed: 4/2/2024 9:48:21 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 10/6/2023 4:42:09 PM

ID: bfcfc31c-2304-412b-95d4-99b169be053b

Marie Engström Rosengren

marie.l.engstrom@gmail.com

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

DocuSigned by:

 3CF05AA0ED21418...

Signature Adoption: Pre-selected Style

Using IP Address: 85.231.44.22

Sent: 4/2/2024 7:34:44 AM

Resent: 4/2/2024 11:47:45 AM

Viewed: 4/2/2024 11:49:56 AM

Signed: 4/2/2024 11:50:29 AM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01

Workflow Name: DocuSign ID Verification

Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.

Identification Method: Electronic ID

Type of Electronic ID: BankID Sweden

Transaction Unique ID: 1b350786-238d-523e-a71c-f8c79c06d063

Country or Region of ID: SE

Result: Failed - incorrect signer name

Performed: 4/2/2024 11:43:36 AM

Signer Events	Signature	Timestamp
---------------	-----------	-----------

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: 35fc33cd-d29a-5a56-9549-a5d676391966
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 4/2/2024 11:49:27 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 4/2/2024 11:49:56 AM
 ID: 30965475-99ac-48c9-9fb7-09f9f17f7e11

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
-------------------------	-----------	-----------

Editor Delivery Events	Status	Timestamp
------------------------	--------	-----------

Agent Delivery Events	Status	Timestamp
-----------------------	--------	-----------

Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
------------------------------	--------	-----------

Certified Delivery Events	Status	Timestamp
---------------------------	--------	-----------

Carbon Copy Events	Status	Timestamp
--------------------	--------	-----------

Witness Events	Signature	Timestamp
----------------	-----------	-----------

Notary Events	Signature	Timestamp
---------------	-----------	-----------

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
-------------------------	--------	------------

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	4/2/2024 7:34:44 AM
Envelope Updated	Security Checked	4/2/2024 11:47:45 AM
Certified Delivered	Security Checked	4/2/2024 11:49:56 AM
Signing Complete	Security Checked	4/2/2024 11:50:29 AM
Completed	Security Checked	4/2/2024 9:51:11 PM

Payment Events	Status	Timestamps
----------------	--------	------------

Electronic Record and Signature Disclosure
--

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, KPMG AB (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a \$0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact KPMG AB:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:

To contact us by email send messages to: dpreporting@kpmg.se

To advise KPMG AB of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from KPMG AB

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with KPMG AB

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

- i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;
- ii. send us an email to dpreorting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: <https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements>.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’ before clicking ‘CONTINUE’ within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’, you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify KPMG AB as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by KPMG AB during the course of your relationship with KPMG AB.

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Skaraborg, org. nr 222000-2154

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg för år 2023 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision¹. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

— skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

— utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

— utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

— måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

¹ Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av "sakkunnigt biträde" eller ställts till "de förtroendevalda revisorerna".

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Skaraborg för år 2023.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att insatserna som finansierats är i enlighet med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Vi har i vår granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, inte noterat några väsentliga brister i förbundets interna kontroll.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

I vår granskning skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision av årsredovisningen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

Jönköping den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

KPMG AB

DocuSigned by:

EB5D5B7C700D403...

Lisa Tenggren

Auktoriserad revisor

Certificate Of Completion

Envelope Id: 48CF3AC62C5041589DE14DAF9B275EBD	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Finsam Skaraborg 2023 Revisionsberättelse auktoriserad.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Lisa Tenggren
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	lisa.tenggren@kpmg.se
	IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original	Holder: Lisa Tenggren	Location: DocuSign
3/27/2024 12:56:45 PM	lisa.tenggren@kpmg.se	

Signer Events

Lisa Tenggren
 lisa.tenggren@kpmg.se
 KPMG AB
 Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

 EB5D5B7C700D403...
 Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 195.84.56.2

Timestamp

Sent: 3/27/2024 12:57:19 PM
 Viewed: 3/27/2024 12:58:00 PM
 Signed: 3/27/2024 12:58:04 PM

Authentication Details

Identity Verification Details:
 Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fbd673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: 9c7a194c-5bd4-50f9-a3f2-a84abaf9f54a
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/27/2024 12:57:49 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Not Offered via DocuSign

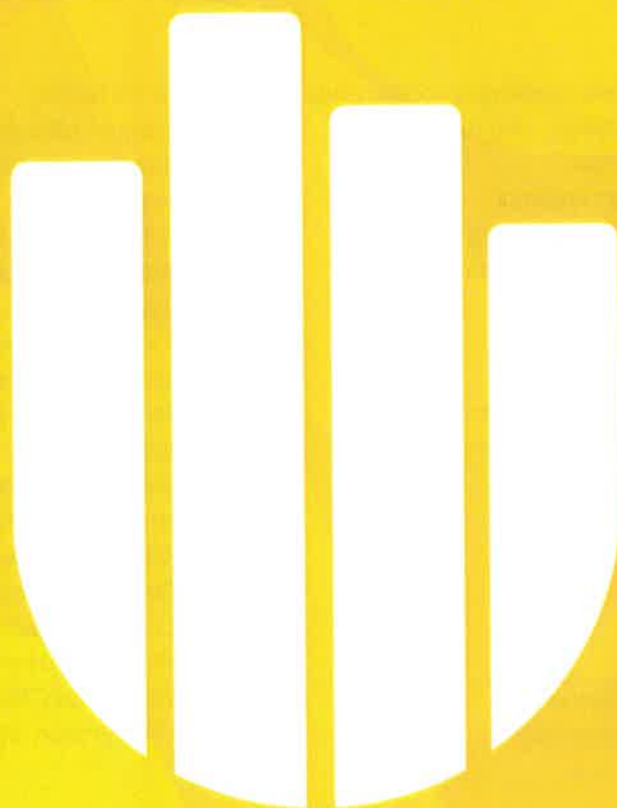
In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp
Notary Events	Signature	Timestamp
Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/27/2024 12:57:19 PM
Certified Delivered	Security Checked	3/27/2024 12:58:00 PM
Signing Complete	Security Checked	3/27/2024 12:58:04 PM
Completed	Security Checked	3/27/2024 12:58:04 PM

Payment Events

Status

Timestamps

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROTOKOLL 2

2024

Protokoll 2

Plats och tid

Styrelsemöte Samordningsförbundet Skaraborg
Tisdagen den 20 februari kl. 9:00–12:00

Paragrafer § 1 - § 10

Beslutande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen, ordförande
Anna Dalström, Götene kommun, vice ordförande
Cliff Nyqvist, Essunga kommun
Björn Thodenius, Gullspångs kommun
Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
Tommy Larsson, Lidköpings kommun
Anita Löfgren, Skövde kommun
Elin Härling, Vara kommun
Louise Samuelsson, Försäkringskassan
Lars Holmberg, Västra Götalandsregionen
Maria Maric, Tibro kommun
Linnea Wall, Mariestads kommun
Ingvor Bergman, Falköpings kommun

Övriga deltagare

Christel Martinsson, förbundschef
Amanda Hermansson, administratör

Ersättare

Tina Song, Arbetsförmedlingen
Christina Ulfström, Lidköpings kommun
Kenneth Källström, Skövde kommun

Anmäلت förhinder

Malin Jalonen Nilsson, Försäkringskassan
Sebastian Ekeroth Clausson, Västra
Götalandsregionen
Richard Thorell, Mariestads kommun
Michael Karlsson, Skara kommun
Ingela Lager, Tibro kommun
Runo Johansson, Tidaholms kommun
Linn Brandström, Töreboda kommun
Marie Nilsson, Skara kommun
Ann-Charlott Karlsson, Töreboda kommun
Ingela Backman, Tidaholms kommun
Caroline Lundberg, Falköpings kommun
Bengt-Göran Henningsson, Essunga kommun
Jenni Gustrand, Gullspångs kommun
Anne-Charlotte Granander, Götene kommun
Merja Wester, Hjo kommun
Elisabeth Persson, Karlsborgs kommun
Fredrik Pettersson, Vara kommun

Underskrifter

Ordförande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen

Justerare

Anita Löfgren, Skövde kommun

Sekreterare

Amanda Hermansson, Samordningsförbundet Skaraborg

Ordförandes sign/Justerandes sign

Anslag/bevis

Organ	Samordningsförbundet Skaraborg
Sammanträdesdatum	2024-02-20
Anslaget under tiden	2024-09-11 - 2024-04-02
Förvaringsplats för protokoll	Samordningsförbundet Skaraborg, S:t Sigfrids gata 8, Skövde
Underskrift	

§1. Sammanträdet öppnas

Ulla-Karin Cannervik, ordförande, hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

§2. Val av justerare

Anita Löfgren väljs till justerare.

§3. Förra mötets protokoll

Läggs till handlingarna.

§4. Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns.

§5. Övrigt

a. Presentation av ny medarbetare på kansliet

Anna-Karin Bragd började som förbundets processtödare den 19 februari. Hon har sin anställning på Vårgårda Rehab AB och med dem har förbundet tecknat ett samverkansavtal där Anna-Karin "lånas ut" till Samordningsförbundet Skaraborg fram till och med 2025-06-31. Anna-Karin medverkade och presenterade sig på styrelsemötet.

§6. Rapporter

a. Föregående beredningsgruppsmöte

Det föregående beredningsgruppsmötet inleddes som vanligt med en rapport från senaste styrelsemötet. Därefter fick de ta del av ett utkast till årsredovisningen, idén för ett nytt ESF-projekt, samt nuläget kring uppföljningsfrågan. De fick diskutera hur "Det goda exemplet" ska hanteras framöver, samt hur en implementering av Cresco+ kan se ut. De fick även besök från processtödare i projekt Stoppa våldet för att föra en dialog tillsammans om framgångsfaktorer och eventuella utmaningar med att ställa frågan om våld på rutin.

b. Resultat kompetensutveckling 2023

För varje genomförd termin av kompetensutvecklingsinsatser görs en summering av de utvärderingar som deltagarna i alla insatser har svarat på. En fråga är att ge insatsen ett helhetsbetyg på en skala från 1-5 och där alla genomförda insatser får ett betyg från 4,0 till 4,78. Högst helhetsbetyg (4,78) fick "Rekryteringsutbildning för dig som jobbar med matchning".

c. Strategi fokusområden 2024

Förbundet har tre fokusområden; Jämställdhet, Goda exempel samt Kompetensutveckling. Nu finns en upprättad strategi för 2024. Något som kanske bör uppmärksammas lite extra är att vi sedan ett tag tillbaka genomför en månatlig digital jämställdhetsfika där alla som arbetar i våra insatser har en timmas morgonmöte/fika med upphandlad jämställdhetsaktör Leda20 och där även Magdalena Björfelt, metodstödjare i Cresco+, alltid deltar. Något som också tål att nämnas lite extra är att förbundet har tagit fram affischer för det nationella jämställdhetsmålet och tillhörande delmål då det inte fanns något färdigt material hos jämställdhetsmyndigheten.

d. Cresco+

Det ESF-finansierade projektet Cresco+ påbörjades i mars 2023 och pågår till och med juni 2025. Det bygger vidare på projektet Cresco Creare som pågick januari 2021 till och med februari 2023. Punkten inleddes med att visa den nya filmen som tagits fram. Syftet med filmen är att påvisa vikten av att alla nivåer (remitterer, handläggare som arbetar med deltagarna, handläggarnas chefer samt politik) behöver arbeta med indikatorerna/områdena i BIP för att det ska vara möjligt att påverka dem och därigenom skapa förutsättningar för individer att närma sig arbete.

Filmen kommer publiceras på hemsidan samt förbundets sociala medier.

Implementering

På senaste styrgruppsmötet var en av punkterna en diskussion om hur implementeringen ska se ut då projektet upphör. I studien BIP som projektet utgår från poängteras vikten av att ta hänsyn till hur de lokala förutsättningarna ser ut vid implementering. Inte oväntat ser det olika ut i Skaraborgs 14 kommuner avseende hur långt implementeringen kommit vilket alltså ligger i linje med ansatsen i BIP. Styrgruppen var dock överens om att vissa huvuddelar bör vara gemensamma för samtliga kommuner. En farhåga vid implementering framfördes avseende att en del kommuner inte kommer att kunna arbeta med deltagare från Försäkringskassan utan finansiering ifrån Samordningsförbundet. Dialogen kommer att fortsätta såväl med styrgruppen som utifrån lokala förutsättningar.

Tron på individen

Studien BIP visar att individens tron på sig själv samt handläggarens tron på individen betyder oerhört mycket för individens progression mot arbete. Var tredje månad svarar samordnarna på frågor avseende om i vilken utsträckning de tror på individen. Detta mäts och ett tydligt samband finns mellan i vilken utsträckning handläggaren tror på dem och anställningsbarheten. Under våren pågår utbildningar avseende Tron på individen i Væksthusets regi. Samtliga samordnare kommer att gå utbildningen och vi har också gett fler handläggare i kommunerna samt deras chefer möjligheten att gå denna.

Spridning av projektet

Projektledaren deltog 8 februari och gjorde en dragning av projektet på en konferens anordnad av SKR, Strategi och verkstad för hälsa – från pilot till införande. Ca 150 personer deltog och målgruppen var förtroendevalda, beslutsfattare, tjänstepersoner och strateger inom kommuner och regioner.

Styrelsen önskar få en dragning av resultat på nästa möte, gärna kommunvis om möjligt.

§7. Beslutsärenden

a. Årsredovisning 2023

Årsredovisningen för 2023, med bilagan projektredovisning, finns upprättad och förbundschef gick igenom den på mötet.

Styrelsen beslutar att

Godkänna årsredovisningen.

b. Förbundsordning/delegationsordning

Nu har alla förbundets medlemmar godkänt den nya förbundsordningen men i arbetsgruppen som under förra året fanns kring själva införandet av densamma har iakttagelser gjorts som kan föranleda att vissa justeringar behöver göras i förbundets delegationsordning alternativt att en ny version av förbundsordning på sikt bör tas fram.

På grund av dessa iakttagelser föreslår styrelseberedningen att en ny arbetsgrupp bildas och återupptar påbörjat arbete med att se på vad som eventuellt behöver justeras i delegationsordningen och förbundsordningen, samt på vilken tidsplan detta ska ske. Gruppen bör även se över möjligheter och hinder för att genomföra digitala styrelsemöte alternativt hybridmöten.

Styrelsen beslutar att

Bilda en arbetsgrupp, bestående av styrelseberedningen, i syfte att göra en översyn av delegationsordning och förbundsordning.

c. Ny ESF-ansökan

Sedan beslutet den 30 januari att ge förbundschef i uppdrag att skriva fram en ESF-ansökan inom POA1 har följande hunnit ske: Ett utkast till projekttidé finns och är bollad en första gång med Skaraborgs kommuners alla HR-chefer. En ansökan är också upprättad och påbörjad i ESF:s så kallade projektrum. Som det är skrivet i detta första skede så ligger den ekonomiska ramen i projektet på drygt 4 miljoner kronor totalt och denna gång föreslås inga kontanta medel avsättas från förbundet utan hela medfinansieringen föreslås ske med HR-personal från kommunerna, totalt 1,5 tjänst. Förbundschef har stämt av med samverkansansvarig på Försäkringskassan samt med västsvenska ESF-kontorets samordnare. HR-cheferna i Skaraborg fick i uppdrag att som senast vecka 7 inkomma med svar om deras kommuns deltagande och vid ett positivt sådant anmäla om någon från just deras organisation kan delta i en arbetsgrupp. Arbetsgruppen är tillsatt och ska till att börja med fokusera på deltagande organisationers behov, själva projektinnehållet och grad av medfinansiering.

Styrelsen beslutar att

Ge förbundschef i uppdrag att färdigställa ansökan och skicka in den.

d. Nominering NNS

Nu finns det återigen en chans att nominera någon från vårt förbund till Nationella Nätverkets för Samordningsförbund, NNS, och denna nominering ska vara inskickad senast den 1 mars. Styrelseberedningen diskuterade frågan och enades om att tillfråga Sebastian Ekeröth Clausson om han kunde tänka sig att bli nominerad men han har avböjt. Efter diskussion på mötet finns ingen annan som kan tänka sig bli nominerad.

Styrelsen beslutar att

Inte nominera någon till NNS styrelse denna gång.

e. Deltagande på finsamkonferensen

2024 års nationella Finsamkonferens äger rum den 16 maj och kommer att genomföras i ett digitalt format. Än så länge finns inget program eller förslag på innehåll. Styrelseberedningen är dock ändå beredd att föreslå styrelsen att avsätta finansiella medel för beredningsgruppens och styrelsens medlemmars deltagande.

Styrelsen beslutar att

Avsätta medel för styrelsens och beredningsgruppens deltagande på årets finsamkonferens.

§8. Diskussionsärenden

a. Utvecklingsförslag från novembermötet

Ett av utvecklingsförslagen var att det fanns önskemål om att genomföra någon form av kommundialoger där samordningsförbundet skulle medverka. Styrelseberedningen diskuterade detta och kom fram till att medlemmarna ska informeras om att möjligheten finns att bjuda in förbundschef eller annan lämplig person från förbundet att delta på exempelvis kommunstyrelsens möte eller liknande.

b. Internkontrollplan 2024

På mötet visade förbundschef upprättad internkontrollprocess. I den processen finns det angivet att styrelsen på årets första möte tillsammans ska identifiera risker och hot utifrån de kategorier som tjänstemännen föreslagit. På mötet ägnades en stund till just denna identifiering, där styrelsen fick diskutera två och två och sedan gick vi laget runt så alla fick komma med sina inspel.

§9. Informationsärenden

a. Förberedande insatser framöver

Fyra av våra förberedande insatser (Elings Ark, Friskvågen, GreveGarden samt Hantverksstegen) är upphandlade insatser som är inne på sitt sista år i avtalad upphandling. Om insatserna ska fortsätta under 2025 måste en ny upphandling göras och dessförinnan föregås av en projektansökan till förbundet. Respektive styrgrupp har informerats om detta.

b. Begäran om offentlig handling

Ett mail har inkommit till förbundet om begäran av att få ut minnesanteckningar från förbundets arbetsutskott och beredningsgrupp. Mailet var skrivet på ett sätt som kunde uppfattas som skräppost och därför beslutade ordförande och förbundschef, efter rådfrågan från auktoriserad revisor, att svara just detta och be avsändaren att återkomma. Nu har avsändaren återkommit, visserligen med samma illa formulerade mail, och då föreslog styrelseberedningen att förbundschef skulle svara och skicka över de handlingar som efterfrågas (endast anteckningarna från beredningsgruppen då förbundet inte har något arbetsutskott) och detta är nu utfört.

c. Slutrapporter

När projekt finansierade av förbundet avslutas efterfrågas en slutrapport från de som projektägt insatsen. Slutrapporterna för de insatser som avslutades vid årsskiftet kommer efterhand publiceras på hemsidan.

§10. Mötet avslutas

Nästa sammanträde i styrelsen:

5 april kl. 9:00–12:00

ÅRSREDOVISNING 2023

Beslutad av styrelsen 2024-02-20

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	4
Organisation.....	4
Uppdrag.....	4
Finansiering.....	4
Verksamhetsidé och vision.....	4
Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	5
Nytt ESF-projekt.....	5
Eget kapital.....	5
Finansierar många insatser.....	5
Framtida inriktning.....	5
Målgrupp.....	6
Nytt uppföljningssystem.....	6
Revision av 2022.....	6
Händelser av väsentlig betydelse.....	7
Övergripande beskrivning.....	7
Fler styrelsemedlemmar.....	7
Nytt projekt, Cresco+.....	7
Finsamdag och Omvärldsdag.....	7
Behovsanalys.....	8
Studieresa till Væksthuset i Köpenhamn.....	8
Budgetupptakt och Jämställdhetsutbildning.....	8
Maktbasanalys av styrelsearbetet.....	8
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	9
Organisation.....	9
Internkontroll.....	9
Uppföljning.....	9
God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning.....	10
Måluppfyllelse och resultat.....	10
Framgångsfaktorer.....	14
Utveckling under året.....	14
Utmaningar.....	14
Uppföljning av verksamheten.....	15
Insatser.....	15
Uppföljning.....	15
Uppföljning och resultat för individinriktade insatser.....	16
Individinriktade insatser.....	16
Målgrupper.....	16
Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser.....	18

Ordförandes sign/Justerandes sign

Balanskravsresultat	20
Väsentliga personalförhållanden	21
Förväntad utveckling	22
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Kassaflödesanalys	25
Driftredovisning	26
Noter	27
Styrelsens underskrift	29

UWC
BAO

Förvaltningsberättelse

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli och en beredningsgrupp.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre.

Finansiering

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna (Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara) med resterande fjärdedel. Utöver dessa medlemsintäkter bedriver Samordningsförbundet Skaraborg ett ESF-projekt med en totalbudget på 16,8 miljoner under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Verksamhetsidé och vision

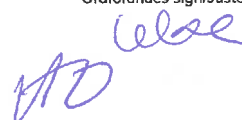
Samordningsförbundet Skaraborg har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliteringsinsatser hos huvudmännen eller hos andra rehabiliteringsaktörer där deltagarna är aktuella hos minst två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Samordningsförbundet Skaraborgs vision är *Vi skapar möjligheter!*

Översikt över verksamhetens utveckling

	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31 (Västra)	2019-12-31 (Västra)
Verksamhetens intäkter	23,494,494	27,602,547	27,374,475	8,379,505	10,873,731
Verksamhetens kostnader	-28,342,898	-21,933,657	-22,605,928	7,242,659	8,675,124
Årets resultat	-4,848,403	5,668,890	4,768,547	1,136,846	2,198,607
Soliditet	66%	75%	64%	67%	68%
Antal anställda	5	5	5	5	5

Ordförandes sign/Justerandes sign

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nytt ESF-projekt

I december 2022 fick vi besked om att vår ansökan Cresco+, en fördjupning av ESF-projektet Cresco Creare, hade beviljats finansiering från Europeiska socialfonden med startdatum den 1 mars 2023. Cresco+ hade en total budgetram på 16,8 miljoner under en tvåårsperiod med en medfinansieringsgrad på 46% men på september månads möte valde styrelsen att skjuta till 5,2 miljoner extra utifrån medlemmarnas och projektets önskemål om utvidgning. Vid årsskiftet hade projektet 379 deltagare inskrivna och finansierade hela 25 samordnartjänster.

Eget kapital

Vid årsskiftet hade förbundet ett eget kapital på hela 17 miljoner och med detta inräknat en budgetram på knappt 40 miljoner varav 3,5 miljoner är budgeterat för drift och övriga medel var möjliga att omsätta i verksamhet för våra medlemmar. Vid delåret visade prognosen att vi skulle kunna hamna på ett eget kapital vid årsskiftet på 14,7 men årets resultat blev minus 4,8 miljoner dvs vi lyckades omsätta mer av förbundets intäkter i verksamhet så vid 2024 års ingång har vi istället 12,2 miljoner kronor med som ett balanserat överskott/eget kapital.

Finansierar många insatser

Förbundets inriktning är projektorienterad och finansiering kan sökas av minst två parter för att utveckla ett gemensamt arbete. Parterna kan ej söka finansiering för att täcka kostnader för ett ordinarie uppdrag.

- Förbundet bedriver ett stort ESF-projekt med namn Cresco+ som är en fördjupning av tidigare ESF-projekt där vi arbetar med att utveckla BIP-metoden (samordnade och samtidigt insatser) och där alla våra medlemskommuner är aktivt deltagande.
- Förbundet har haft tio förberedande insatser under året där målet har varit att öka deltagarnas hälsa och aktivitetsförmåga och komma upp i en omfattning som motsvarar minst tio timmars aktivitet/vecka.
- Förbundet har även haft fyra individinriktade projekt och fyra strukturinriktade insatser.

Samordningsförbundet Skaraborg arbetar mycket nära sina medlemsparter och finansierar många insatser som bedrivs av framförallt kommunerna. I en sådan här differentierad organisationsmodell krävs ett omfattande arbete med att följa upp och ge stöd till alla insatsansvariga och det är också förbundets mest omfattande arbete.

Framtida inriktning

Under året har en aktiv diskussion förts hur vida förbundet ska hålla vid den projektorienterade inriktningen alternativt komplettera eller övergå till en annan inriktning. Denna diskussion har bland annat initierats utifrån att vi, med den projektorienterade inriktningen, inte lyckats helt med att omsätta medlemsintäkterna till verksamhet. Diskussioner i beredningsgrupp och styrelse föregicks av en omvärldsbevakning där bland annat Sjuhärads Samordningsförbund och Centrala Östergötlands förbund bjöds in för att berätta om sina respektive inriktningar. Även Helsingborgs Samordningsförbund har studerats. Vidare gjordes också en tydlig beräkning på hur en tilldelning mer utifrån ett "rättvisetänkt" med utgångspunkt i befolkningstal, skulle påverka våra medlemmar. Det blev då tydligt att en större andel av medelstildelingen i så fall skulle tillfalla de större kommunerna och det blev också tydligt att förbundet, vid en sådan tilldelningsmodell, skulle få överge sina ambitioner på att ha en behov- och mer innovativt styrd verksamhet. Därför tog styrelsen beslut på 2023 års sista styrelsemöte att bibehålla nuvarande inriktning men att framöver försöka att uppmuntra till fler erbjudande om finansiering samt också ställa sig positiva till att finansiera längre projektperioder.

Målgrupp

Vi ska arbeta med personer mellan 16–65 år som är i behov av stöd för att närma sig arbete eller studier. Samordningsförbundet Skaraborg har uttalat att vi ska arbeta med individer så tidigt som möjligt i rehabiliteringsprocessen och det innebär att vi arbetar mycket med motivation och självinsiktshöjande insatser. Att arbeta med individer i ett så tidigt skede påverkar hur vi definierat våra mål och därför har vi också flera delmål som snarare handlar om stegförflyttningar än om faktiskt uppnått arbete eller påbörjade studier.

Nytt uppföljningssystem

Fram till och med 2022 fanns ett sektorsövergripande uppföljningssystem som kallades SUS. Detta system har ersatts av systemet som kallas Uppföljning Finsam. På grund av att det råder tveksamhet om det finns lagutrymme för att registrera deltagare med personuppgifter kan Uppföljning Finsam än så länge endast mäta antal deltagare och om de är kvinnor eller män. Hur det går för de som avslutar en aktivitet eller annan bakgrundsfakta som t.ex. utbildningsbakgrund eller ersättningsform går alltså inte längre att få fram.

Styrelsen har varit aktiv och skickat in en skrivelse till socialförsäkringsutskottet och påtalat vikten av att skyndsamt ta fram ett bättre uppföljningssystem samt på juni månads styrelsemöte också gett förbundschef i uppdrag att fortsätta att se över hur vi kan förbättra vår uppföljning lokalt. Förbundet har sett över och uppdaterat vilka uppgifter som inhämtas av insatserna på gruppnivå i samband med helårs- och delårsredovisning. Efter en översyn och uppdatering av dessa kan förbundet följa upp sina målsättningar samt följa i hur stor utsträckning insatserna leder till stegförflyttningar närmre arbete samt om insatserna bidrar positivt till deltagares hälsa. I slutet av året har också ett förslag på en anonym avslutningsenkät till deltagare tagits fram, den har förbundet låtit granskas av jurister specialiserade inom personuppgiftshantering. I samrådan med dessa jurister har en lösning hittats där förbundet en gång per år kan få in en sammanställning på gruppnivå av insatserna utan att det på något vis riskerar att hamna i att förbundet hanterar personuppgifter.

Revision av 2022

Av de statliga parternas revisor, som framförallt granskar förbundets räkenskaper, godkändes revisionen och inga anmärkningar eller rekommendationer framkom. Från de förtroendevalda revisorerna med sitt sakkunniga biträde, som framförallt granskar vår verksamhet, framfördes några rekommendationer. De menade att förbundet rekommenderades att beskriva de långsiktiga och kanske finansiella målet även i förbundsordningen. Detta beaktades men blev till slut ett förslag som inte togs med i den nya förbundsordningen. Vidare menade de att förbundet borde utveckla beskrivningen av måluppfyllelsen till att fokusera mer på effekter av förbundets verksamhet, mer beskriva vad det egna kapitalet ska användas till samt på ett tydligare sätt återkoppla internkontrollplanen på styrelsemöten.

Händelser av väsentlig betydelse

Övergripande beskrivning

Förutom att följa upp och ge stöd till pågående insatser, inleddes året med revision och årsredovisning, avslut och uppstart av ESF-projekt, genomförande av kompetensutvecklingsinsatser. Därefter följde, omfattande omvärldsbevakning, analys och upprättande av årets behovsanalys samt planering av höstens kompetensutvecklingsinsatser samt planering och genomförande av augusti månads studieresa till forskningscentret Væksthuset i Köpenhamn dit alla beredningsgruppens medlemmar erbjöds att delta.

Under hösten intensifierades arbetet med att se på en alternativ inriktning av förbundets insatser samt hur förbundet kunde utveckla sina uppföljningsrutiner i avvaktan på nya nationella riktlinjer. Beslut togs på att utvidga ESF-projektet Cresco+ med hela 5,2 miljoner över en tvåårsperiod. På sista styrelsemötet beslutade sedan styrelsen att behålla nuvarande inriktning samt ge kansliet ett fortsatt uppdrag att utveckla förbundets uppföljning och gällande detta även att se på hur ett forskningssamarbete med Högskolan i Skövde skulle kunna utvecklas kopplat till en effektutvärdering av förbundets insatser.

Fler styrelsemedlemmar

Vid valet till mandatperioden 2023-2026 valdes 17 ordinarie ledamöter och lika många ersättare till vår styrelse, enligt den nya tolkningen av finslagen. Denna ordning kommer att vinna laga kraft från och med februari 2024 då alla medlemmar har antagit förbundets nya förbundsordning. Det innebär att Samordningsförbundet Skaraborg därmed har den till numerären största styrelsen av alla Sveriges Samordningsförbund. Från och med årsskiftet 2023 har dock alla medlemmars ledamöter inklusive ersättare kallats till förbundets styrelsemöten men flera av dem då som adjungerade.

Nytt projekt, Cresco+

Vi har avslutat ESF-projektet Cresco Create den 28 februari samt i direkt anslutning till det startat upp ett nytt ESF-projekt, Cresco+ som är en fördjupning av arbetet med att utveckla BIP-metoden med samordnade och samtidiga insatser i alla våra medlemskommuner. Utöver fördjupningen av BIP-metoden har Folkhögskolan och verktyget Jobmatch adderats in för att ytterligare förstärka deltagarnas väg mot arbete och egen försörjning. Den så kallade "tron på individen" är den del i projektet som med hjälp av ett utökat samarbete med forskningscentret Væksthuset i Köpenhamn har varit mest tongivande i höstens utvecklingsarbete. Vi har också värnat att redan under hösten 2023 diskutera hur projektet ska implementeras och den diskussionen har förts i både beredningsgrupp och styrelse.

Finsamlingar och Omvärldsdag

Både styrelse och beredningsgrupp erbjöds att få delta på årets Finsamlingar som genomfördes på Tylösands hotell i Halmstad. Vi var 22 personer som deltog på konferensen som upplevdes mycket givande och deltagarna var också mycket nöjda med förbundets arrangemang. Vi har genomfört den årliga Omvärldsdagen som i år hade temat Organisering för individens bästa. Som inbjudna gäster hade vi därför både Sjuhärads Samordningsförbund och Centrala Östergötlands förbundschefer som delgav oss hur de arbetar och är organiserade. Utöver det lyftes som vanligt årets behovsanalys, vi fick lära oss mer om hur drogsituationen ser ut i Skaraborg samt höra om Vårdsamverkan. Avslutningsvis lyssnade vi till docent Mats Tyrstrup som föreläste om De organisatoriska mellanrummen och hur man bör arbeta för att minska dessa så mycket som möjligt.

Behovsanalys

2023 års behovsanalys följer förbundets första analys i sin struktur men avsnitten om respektive medlem har utvecklats och möjliggör numera ett riktigt bra underlag för att se på vilka åtgärder och insatser som skulle behöva finnas i närområdet för att möta upp identifierade behov. Statistiken är framförallt hämtad från statistiska centralbyrån och från kommunernas statistikverktyg Kolada. Men när det gäller de enskilda avsnitten om respektive medlem så har mycket av datan växt fram i en dialog med ansvariga enhetschefer. Under hösten var behovsanalysen ett underlag i diskussionerna om framtida satsningar som framförallt genomfördes under höstens budgetupptakt men den har även används i flera andra sammanhang exempelvis i enskilda medlemmars ledningsmöten.

Studieresa till Væksthuset i Köpenhamn

Den 28–30 augusti arrangerade förbundet en studieresa till Væksthuset i Köpenhamn. Syftet med resan var att lära mer om BIP-metoden men även ett erfarenhetsbyte med Samordningsförbundet Helsingborg stod på agendan. Med på resan var framförallt arbetsmarknadschefer från tio av våra medlemskommuner men även flera chefer från socialtjänst och vuxenpsykiatri deltog. Studieresan fick höga utvärderingspoäng och har resulterat i att fler önskar att vi fortsätter att sprida kunskapen i närliggande förvaltningar och arbetsgrupper.

Budgetupptakt och Jämställdhetsutbildning

Under hösten har en budgetupptakt som en gemensam arbetsdag med styrelse och beredningsgrupp genomförts. Förmiddagen ägnades åt att se på vilka framtida satsningar som borde komma till stånd med utgångspunkt från framtagna behovsanalys och under eftermiddagen inleddes en tvådagars jämställdhetsutbildning. Den 27 oktober genomfördes sedan jämställdhetsutbildningen dag två. Kansliet har därefter låtit ta fram ett förslag på hur förbundet kan fortsätta arbeta med jämställdhet och detta mycket utifrån att vi fortsatt ser icke jämställda resultat i de förbundsfinansierade insatserna.

Maktbasanalys av styrelsearbetet

Då vi under året genomfört en utbildningsinsats på just jämställdhet för både styrelse och beredningsgruppsmedlemmar där ett sätt att omsätta kunskapen vi fick med oss vara att göra en maktbasanalys har vi låtit göra en enkel form av just detta. Vi har även involverat styrelsemedlemmarna i form av en utvärdering på sista styrelsemötet där var och en fick uttrycka vad som fungerat bra respektive mindre bra under året. En summering av utvärderingen sa att både delaktighet och möjligheten till inflytande hade varit mycket god. Vidare uttryckte man att de informationsunderlag som alltid skickas ut innan möten samt de presentationer som görs på styrelsemöten skapar likvärdiga förhållande när det gäller grundkunskap och förförståelse. Flera av ledarmötena önskade däremot få mer kunskap om vilka förväntningar som finns på kopplingen mellan styrelsemötet och den roll som den enskilda ledarmöten har i sin egen organisation. Styrelsemötet leds av ordförande som har till uppgift att fördela ordet och här menade styrelsemedlemmarna att ordförande oftare kunde tillämpa metoder så att än fler får chansen att uttrycka sin mening, exempelvis diskussioner i bikupor alternativt genom att tillämpa "laget runt".

När det gäller positionsmakt så har ju chefstjänstemännen från staten på vissa sätt en större makt än de förtroendevalda just på grund av att de är tjänstemän och sakkunniga i Samordningsförbundets frågor. När det gäller allianser och nätverk så har de heltidsarvoderade politikerna oftast ett betydligt större nätverk att tillgå än de så kallade fritidspolitikerna och på det sättet ett maktövertag.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Organisation

Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse har till sin hjälp ett kansli med en av förbundet anställd förbundschef, en utvecklingsledare samt del av en tjänst som administratör. Utöver detta finns projektanställda i form av projektledare, metodstödjare, processtödjare (vakant sedan juni) samt del av tjänst som administratör. Ekonomiskt stöd köps av medlemsparten Västra Götalandsregionen och löne- och pensionshjälp köps av medlemskommunen Götene. Företagshälsovård finns upphandlad och avtal finns tecknat med Skaraborgshälsan men från och med 2024 kommer det, efter en ny upphandlingsomgång, att övergå att bli leverantören Avonova. Förbundschefen har av styrelsen i uppdrag att leda det operativa arbetet, ha personalansvar för förbundets medarbetare och i övrigt verkställa det styrelsen fattar beslut om.

Internkontroll

Förbundet har en tydlig internkontrollplan där styrelsen är högst aktiv. Den interna kontrollen börjar alltid på årets första styrelsemöte då kansliet har förberett områden som kan vara aktuella att identifiera risker inom. Styrelsen ägnar då en aktiv del av mötet till att tillsammans identifiera olika risker. Därefter tar kansliets personal vid igen och skriver fram en konsekvensbeskrivning. Efter det följer en riskbedömning som utförs av styrelseberedning och där konsekvens sannolikhet vägs samman till ett riskvärde. Utifrån riskbedömningens resultat så upprättas sedan en internkontrollplan på de risker som får högst riskvärde. Internkontrollplanen fastställs därefter av styrelsen och på årets sista styrelsemöte rapporterar kansliets personal hur kontrollen fallit ut.

Uppföljning

Eftersom det sektorsövergripande uppföljningssystemet har ersatts av ett nytt, Uppföljning Finsam, har möjligheterna att mäta förbundets resultat kraftigt begränsats nationellt. Vi fortsätter dock med månadsuppföljningar och registrering av antal deltagare och kön med hjälp av det nya systemet. Alla insatser har utöver detta en egen styrgrupp med ansvar för att både stödja och följa upp resultat. Styrelsen erhåller en sammanställning av resultaten både vid delårs- och helårsredovisning och här har en ny förenklad mall tagits fram.

För att säkerställa att förbundet arbetar med aktuella målgrupper och behov har förbundschefen ett uppdrag att ta fram en årlig behovsanalys samt att tillse att verksamheten ligger i linje med finsamslagstiftningens intentioner och krav.

Styrelsen gör en årlig internkontroll enligt fastställd internkontrollplan samt följer framtagna policydokument exempelvis integritet- och upphandlingspolicy. I upprättat årshjul finns en årlig omvärldsdag då förbundets behovsanalys är planerad att presenteras samt en årlig budgetupptakt då verksamhetsplan med tillhörande budgetplan processas fram.

God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse och resultat

Samordningsförbundet Skaraborg har tre övergripande målsättningar samt flera delmål som är kopplade till dem. Resultat beskrivs nedan kopplat till respektive delmål.

Verksamhetsmål är indelade i tolv delmål och av dessa har fem uppnåtts helt. Det finansiella målet består av fyra delmål och av dessa har 3 uppnåtts. Förbundet har haft 690 deltagare under 2023 och verksamhetskostnader på drygt 28,3 miljoner kronor, vilket innebär en kostnad per individ på ca 25 000 tkr.

Den sammanfattande bedömningen är förbundet uppnått god ekonomisk hushållning för 2023.

Mål 1: Deltagande kvinnor och män i förbundets individinriktade insatser gör en likvärdig stegförflyttning närmre arbete eller studier.

2 av 7 delmål nedan är uppfyllda.

- *90 % av kvinnor respektive män upplever en förbättrad hälsa.*
Målet är inte uppnått, enbart 59% mår bättre. Ingen indikator mer än mående finns på hälsa. Hälsa som helhet kommer mätas igen 2024 men har inte mätts tillfredställande under 2023 pga uppföljningssituationen.

När deltagare avslutas i våra insatser uppger 59% att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan, det går inte att se någon signifikant skillnad mellan könen (57% av alla avslutade kvinnor och 54% av alla avslutade män uppger att de mår bättre efter insats samt 25% som definierar sig som annat). Resultaten kan både bero på att frågan som ställts enligt personalen är svår för en del då deras dagsform avgör mycket hur de svarat. Vi har därför ändrat frågan så från och med 2024 är det en formulering personalen tror blir bättre som ber deltagaren utgå från sin hälsa som helhet, frågan kommer dessutom ställas i samtal med personalen i stället för att deltagaren svarar enskilt. På så vis säkerställer vi att deltagaren förstår frågan bättre. Vi vet dock att många insatser upplever att de deltagare de haft 2023 står längre ifrån arbetsmarknaden än vad tidigare deltagare gjort. Insatser som varit igång länge och alltid haft väldigt bra resultat uttrycker att de för första gången haft flera deltagare som efter insatsen fått rätt till sjukersättning. Funderingen kring om målsättningen här kan vara för högt ställd kvarstår och om utfallet inte ändrat sig av de nu uppdaterade frågorna rekommenderas att målet ses över inför 2025.

- *90 % av kvinnor respektive män upplever sig bli bemötta med värdighet och respekt (oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder).*
Mätningar inom Cresco+ indikerar att vi når målet inom det projektet men i övriga förbundet mäts det ej längre och går därmed inte veta om vi når målet.

Området bemötande mäts inte längre i hela förbundet men inom Cresco+ görs mätningar som visar att av 108 avslutade har 66 svarat på denna enkätfråga. 99% uppger att de blivit bra bemötta av sin samordnare, och 91% uppger att de blivit bra bemötta av handläggare på socialtjänst/försäkringskassan/annan personal på arbetsmarknadsenheterna. På frågan "Om du blivit dåligt bemött, tror du att det beror på något eller några av följande alternativ?" där svarsalternativen är diskrimineringsgrunderna har 92% uppgett att de inte blivit dåligt bemötta. 1% (en person) har uppgett "Ja, på grund av min funktionsnedsättning" och 7% (fyra personer) har uppgett "Ja, på grund av något annat" som svar. Kommentar saknas för tre av dessa, och den fjärde personen uppger att det dåliga bemötandet beror på "Lite mycket stress tidvis från fk".

- *70 % av kvinnor respektive män har en ökad aktivitetsförmåga och klarar mer än 5 timmars aktivitet per vecka.*

Vi uppnår inte målet, 63% har en ökad aktivitetsförmåga.

63% av alla avslutade deltagare (63% av alla avslutade kvinnor och 59% av alla avslutade män) har utökat sin tid i aktivitet under insatsen.

- *60 % av kvinnor respektive män går vidare till arbetsträning, antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, via Cresco, eller via arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen.*

Vi uppnår inte målet på 60%, 50% gör en positiv stegförflyttning.

51% av alla som avslutats i en insats har gjort en tydlig positiv stegförflyttning, vad den innebär specifikt samlar vi inte längre in. Det innebär att i dessa 51% ryms både de som nått till arbete/studier, de som är arbetssökande samt de som gått vidare till någon form av arbetsträning. Ser vi på statistiken könsuppdelat syns här en liten skillnad mellan könen då 48% av alla avslutade kvinnor och 59% av alla avslutade män gjort en positiv stegförflyttning. Fortsatta insatser kring jämställdhet för att komma åt orsaker till ojämställdheten i resultaten är därmed relevant.

- *10 % av kvinnor respektive män har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera.*

Vi uppnår målet och överskrider med 6%.

16 % av deltagarna har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter en förbundsfinansierad insats (10% av kvinnorna och 29% av männen). Förbundet har som mål att arbeta i ett tidigt skede med en målgrupp som ofta har en mycket komplex problematik så blir siffran allt för hög här kan man snarare reflektera över om förbundet jobbar med avsedd målgrupp. Siffran för året anses dock vara glädjande om än viss försiktighet bör råda i att det kan finnas missar i registreringen eftersom frågan är ny bland insatserna och varje individ påverkar här andelen ganska mycket.

- *Kvinnor som avslutas i förbundets insatser har 2023 en högre andel positiva avslut, fler har närmat sig arbete/studier än resultatet 2022.*

Vi uppnår inte målet, förra året var resultatet 56% och i år är resultatet 47%.

Under 2022 hade 56% av alla kvinnor som avslutades i en förbundsfinansierad insats gjort en positiv stegförflyttning. Årets resultat visar att 47% gjort en positiv stegförflyttning och målet uppnås därmed inte. Fortsatta utbildningar av personalen sker under 2024 både i empowerment, 7TJUGO och Tron på individen. Dessa är arbetssätt som forskningen visar gör stor skillnad. Som ovan beskrivs så upplever vi att situationen på arbetsmarknaden är sådan att de som nu inte har arbete står väldigt långt ifrån arbetsförmåga och kanske är detta med målgruppens utmaningar och komplexitet den främsta orsaken till att vi inte når högre resultat.

- *På ett år har förbundet minst 500 personer inskrivna i sina individinriktade insatser.*

Målet är uppnått och överskrivet.

Under året har förbundet haft 690 deltagare inskrivna, 63% av dem är kvinnor och 36% av dem är män. 1% har angett annan definition av kön. Utöver siffrorna ovan så har 115 deltagare varit inskrivna i projektet AKTSAM (en insats som tagit fram en god samverkansmodell mellan aktivitetsersättning och vården).

De 690 deltagarna i individinriktade insatser är inte unika deltagare eftersom vi inte längre kan mäta detta utan att samla in personuppgifter. Inom Cresco kan dock vissa mätningar göras som visar att

uppskattningsvis 50 personer deltar i både Cresco och en förberedande insats och alltså är räknad 2 gånger i ovan siffra.

Resultatet ovan visar på en stor skillnad mellan kvinnor och män som bör analyseras ytterligare, bland sjukskrivna vet vi att det är en större andel kvinnor än män men i utanförskap över lag sett till helårsekvivalenter är det jämnare fördelat mellan könen där kvinnor stod för 54% och män för 45% (Helårsekvivalenter nationell statistik 2022). Deltagare med ersättning från Arbetsförmedlingen når Samordningsförbundet inte längre och förbundet finansierar inte heller ordinarie arbete på Arbetsmarknadsenheterna, kanske finns fler av männen inom dessa grupper.

Mål 2: Förbundets fyra parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus.

3 av 5 delmål nedan är uppfyllda.

- *Det finns behovsanpassade forum där parterna regelbundet möts och där samverkan främjas.*
Målet anses uppnått.

De regelbundna forum som finns är styrelse, beredningsgrupp, styrgrupper och nätverksträffar. I alla dessa forum möts vi över organisatoriska gränser. I utvärderingsfrågor går det att utläsa att deltagarna tycker att samverkan främjas men att det finns utrymme för ännu bättre samverkan. Saknas någon part blir genast samverkan bristande. Stora skillnader i parternas uppdrag och förutsättningar skapar emellanåt friktion. Det finns inte några signaler om att ytterligare forum skulle vara lösningen utan genom att arbeta med de plattformar vi har och utgå från vårt gemensamma intresse att skapa möjligheter för individen är det rimligt att tro att samverkan fortsätter förstärkas.

- *Behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och nyttjas. Minst 4 tillfällen per termin med behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och minst 70% av tillgängliga platser nyttjas.*
Målet är uppnått.

17 tillfällen arrangerades under året och över 70% av platserna nyttjades av deltagare. I flera av de digitala forumen har fler än väntat deltagit, i de arrangemang som varit på plats har närvaron över lag varit mycket god. Ett av de tio tillfällena fick bokas om till januari 2024 på grund av utbildarens sjukdom. Planeringen över vilken kompetensutveckling som ska erbjudas går inför varje termin via beredningsgruppen för att säkerställa att kompetensutvecklingen baseras på behov.

- *Goda exempel inhämtas, sprids och tas tillvara.*
Målet anses uppnått.

Inhämtning

Under delåret så har flera större aktiviteter skett för att inhämta goda exempel. Vårens heldag för styrelsen och beredningsgruppen hade flera inslag där vi fick omvärldskunskap från andra Samordningsförbund. Den nationella Finsamkonferensen erbjöds både styrelse och beredningsgrupp att åka på och där inhämtades mycket inspiration och goda exempel. I slutet av augusti månad erbjöds beredningsgruppen att åka på en studieresa till Væksthuset forskningscenter i Köpenhamn med ett kort stopp på vägen hos Samordningsförbundet Helsingborg. Fokus under resan var forskningscentrets BIP-studie. Förbundschef finns med i nätverk med andra förbundschefer nationellt och utvecklingsledare har gått med i ett nystartat nätverk för utvecklar-roller i förbunden nationellt, inom dessa nätverk både sprids och inhämtas erfarenheter och goda exempel.

Spridning

Projektet Stoppa våldet har blivit uppmärksammat nationellt som ett gott exempel. Hur vi arbetar inom projektet har delats via FINSAMs nationella nyhetsbrev. Det ledde till att förbundschef och projektledare för projektet blev inbjudna att åka till Visby för att berätta där hur vi arbetar med Stoppa våldet i Skaraborg. Även ett studiebesök där personer från jämställdhetsmyndigheten och socialstyrelsen vill komma och studera vårt arbete har planerats in till den 12 mars 2024.

Vi har fått en film inspelad som visar upp det unika sätt vi i Skaraborg arbetar med förberedande insatser. Filmen kommer framöver att spridas både lokalt och nationellt. Vi arrangerade innan sommaren studiebesök med gårdsfika på Mofalla Lantgård och GreveGarden för att inom Skaraborg sprida kännedom och kunskap om våra insatser. Vi har också fortsatt att uppmärksamma företag som gör något extra för vår målgrupp genom att dela ut utmärkelsen *Det goda exemplet* runt om i Skaraborg. Studiebesök med glöggmingel arrangerades inte före jul på grund av att kansliet är en person kort.

- *Helårsekvivalenterna minskar i Skaraborg.*
Målet kan inte mätas vid denna tidpunkt.

Nationell statistik med helårsekvivalenter publiceras en gång årligen av SCB och uppföljning av målet görs därför enbart vid helårsrapporten och i samband med den årliga behovsanalysen.

- *Förbundets uppdrag är välkänt hos alla fyra parter, bland de som behöver ha kännedom för att uppdraget ska kunna utföras.*
Målet mäts inte strukturerat men anses med indikatorer vara delvis uppfyllt.

Målsättningen har inte något givet sätt att mäta uppfyllelsegrad. Bilden förbundet har är att vi kommit ganska långt i att göra förbundets uppdrag välkänt hos de som behöver ha kännedom om det bland parterna. Förbundschef tar kontakt med nya medlemmar i styrelse och beredning och ger dem en introduktion. Erbjudande om en samverkansworkshop för nyanställda gick ut i våras till parterna men den ställdes in på grund av för lågt intresse vilket indikerar att kunskapen just nu är tillräcklig. Sociala medier, kompetensutvecklingen och utdelning av utmärkelsen *Det goda exemplet* är arenor där förbundet lite särskilt förmedlar förbundets uppdrag och vilka parter förbundet består av. Det är dock ett område som ständigt behöver hållas levande och där vi kanske skulle kunna nå ännu längre om alla i ledande positioner i förbundet förmedlade än mer på sin egen hemarena vad Samordningsförbundet gör och har för uppdrag. Styrelsen önskade mer kunskap om vad insatserna förbundet finansierar gör vilket förbundet arbetar på att tillgodose under 2024.

Mål 3: Tilldelade medel ska omsättas i verksamhet som gagnar de invånare i förbundets område som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

3 av 4 delmål nedan är uppfyllda.

- *En majoritet av medlen ska gå till individriktade insatser.*
Målet är uppnått.

En majoritet av förbundets finansiella medel, hela 21 784 tkr (77%), har omsatts i individriktade insatser.

- *Insatserna överensstämmer med de områden den årliga behovsanalysen synliggör.*
Målet är uppnått.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Insatserna överensstämmer med uttryckta behov både i behovsanalys och i övrig dialog. Inom Cresco+ har vi dessutom haft möjlighet att vara flexibla och på medlemmarnas önskemål kunnat utöka personalresursen under pågående projekttid.

- *Årets resultat ska som lägst vara 1,5 miljoner kronor.*
Målet är rent redovisningsmässigt inte uppfyllt.

2023 års resultat blev minus 4,9 Mkr.

Förbundet har dock ett högt eget kapital och intentionen har under året varit att minska det egna kapitalet, vilket således har skett. Eget kapital vid årets ingång uppgick till 17 050 tkr och vid årets utgång 12 202 tkr. Även om målet i sig inte är uppfyllt får det anses bra att förbundet har minskat det egna kapitalet.

- *Det egna kapitalet ska vid årets slut vara max 20 % av årets ingångna medel. Övriga medel ska vara omsatta i verksamhet.*
Målet är inte uppnått.

Framgångsfaktorer

Att individen får ett stöd med både vardagliga och sociala behov samtidigt som stödet också innehåller arbetslivsinriktade insatser är det som är kärnan i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Detta tillsammans med att handläggaren har en tro på att individen kan få ett jobb och erbjuder insatser parallellt har visat sig vara mycket avgörande i den danska BIP-studien för att en individ ska få och behålla ett jobb.

Cresco+ pågår till och med juni 2025 och vi hoppas att det arbetet leder till att fler får och kan behålla ett jobb, dvs att våra medlemmars arbete med att ge ett stöd till individer ska bli mer hållbart. Att samverka mellan olika förvaltningar och mellan parter utvecklas vet vi stärker arbetet runt en individ och minskar väntetider och glapp då en individ annars tenderar att backa i sin utveckling. Att kännedom om förbundets olika insatser är hög underlättar remittering till rätt insats och skapar på det sättet också bättre förutsättningar för positiva stegförflyttningar mot arbete eller studier.

Utveckling under året

I och kring förbundets insatser upplever vi att både remittering till och erbjudandet av ett samordnat och samtidigt stöd utvecklats i positiv riktning under året. Vi får också tydliga signaler på att samverkan ökat mellan kommunala förvaltningar, främst mellan försörjningsstödenheter och arbetsmarknadsenheter men att även samverkan utvecklats positivt mellan kommuner och Försäkringskassan.

Utmaningar

Transport till och från förbundets insatser är fortsatt en stor utmaning i flera medlemskommuner men i vissa kommuner och insatser har man funnit lösningar som vi spridit som goda exempel till övriga medlemmar. En fortsatt utmaning är att både förstå och hitta nya samarbetsformer med Arbetsförmedlingens efter deras reformering. Reformeringen har påverkat medlemskommunernas arbetsuppgifter och finansiering och upplevelsen är att det arbetsmarknadspolitiska ansvaret har blivit större för kommunerna. Diskussionen om hur länge en individ ska få vara i en insats är lite av en ständig diskussion och just nu är vår upplevelse att en tydlig avgränsning nog är att föredra. Hur man på bästa sätt i denna avgränsade tid kan arbeta både stödjande och kravställande kan upplevas som en utmaning. Men förbundets största utmaning är just nu hur vi, efter det sektorsövergripande systemet SUS lagts ner, ska kunna följa upp våra insatserns resultat. Detta utvecklingsarbete är pågående och inledande dialoger har genomförts med Högskolan i Skövde.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Uppföljning av verksamheten

Insatser

Samordningsförbundet Skaraborg bedriver både strukturinriktade och individinriktade insatser. Under delåret har 15 individinriktade insatser och 4 strukturinriktade insatser pågått. Om alla insatsers resultat, analys och reflektioner kan läsas i bilagan projektredovisning 2023.

Uppföljning

Hur förbundet följer upp individinriktade insatser är under förändring då det nya uppföljningssystemet Uppföljning Finsam är betydligt mer begränsat då det inte innehåller någon registerdata utöver kön och inte heller mäter avslutsanledningar. Förbundet använder det nya nationella systemet och arbetar aktivt för att påtala bristerna nationellt för att få till en lösning som möjliggör en mer kvalitativ uppföljning. Förbundet låter insatserna själva följa upp sin verksamhet och redovisar sedan på en aggregerad nivå i samband med del- och helårsredovisning till förbundet. Förbundets strukturinriktade insatser följs upp i individuella lösningar anpassade för insatsen, kompetensutvecklingen har en väl etablerad anonym enkät som går ut till deltagare i samband med en aktivitet. Utöver ovan finns styrgrupper med berörda parter i insatserna och månadsuppföljningar med projektpersonal, dessa har förutsättningar att fånga upp oförutsedda händelser samt följa huruvida insatsen leder mot målen.

Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

Individinriktade insatser

De individinriktade insatser som har bedrivits under året är:

- Cresco+
- Cresco Create
- Förberedande insats Gullspång
- Förberedande insats Töreboda FIA
- Promise Hjo
- Elings Ark
- GreveGarden Friskvård
- Rörsås Lantliv
- Startgrid
- Studio Ludum
- Friskvågen
- Hantverksstegen
- Mofalla Lantgård
- Grön rehab Tidaholm
- Hälsoskolor i städerna Falköping, Götene, Hjo och Lidköping

Målgrupper

Antal deltagare & avslutsanledningar

Under året har 690 individer, (432 kvinnor, 249 män, 9 med annan definition av kön), deltagit i våra olika individinriktade insatser. 379 av dessa har deltagit i ESF-projektet Cresco+.

327 individer har avslutat sin insats under delåret, 208 kvinnor, 111 män samt 8 st med annan definition av kön. Av de som avslutats har 165 individer (97 kvinnor, 65 män samt 3 med annan definition av kön) dvs 50% positiva avslut. Det betyder att de i någon grad gjort en stegförflyttning närmre arbete.

53 deltagare (16% av de som avslutats) har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen, varav 20 kvinnor (10% av de kvinnor som avslutats) och 32 män (29% av de män som avslutats) samt 1 med annan definition av kön (13% av de med annan definition av kön som avslutats).

31% (34% kvinnor, 28% män samt 13% med annan definition av kön) har avslutats med en oklar stegförflyttning och 2% (2% kvinnor, 1% män) har avslutats med anledningen övrigt.

Hälsa & aktivitetsförmåga

57% (59% kvinnor, 54% män samt 25% med annan definition av kön) av de som avslutats uppger att de mår bättre efter insats och 63% (63% kvinnor, 59% män) av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen.

Deltagarna har i snitt varit i insats 23 veckor, kvinnor 22 veckor, män 22 veckor samt 26 veckor för personer med annan definition av kön.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Kön

Deltagarna är kvinnor i högre grad än män, 432 kvinnliga deltagare jämfört med 249 manliga deltagare samt 9 med annan definition av kön. Att jämföra med 361 kvinnor och 281 män under 2022. Under 2022 fanns endast mätning på två kön.

Ålder

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Individernas försörjning och remittent

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Utbildningsnivå

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Tid med offentlig försörjning innan insats

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Förbundet har fyra strukturinriktade insatser som alla bedöms fungera mycket bra.

Det goda exemplet

En utmärkelse delas ut årligen i varje medlemskommun till en arbetsgivare som visat ett stort engagemang för ett stort socialt ansvarstagande. Alla medlemskommuner deltar. I ungefär hälften av våra medlemskommuner har utmärkelsen delats ut på olika former av företagsfest eller näringslivsgala. Resterande har delats ut hos vinnaren där vi bjudit på tårta till samtliga anställda, hållit ett tal till dem och överlämnat priset; en tavla och en blomsterbukett.

Stoppa Våldet

Ett projekt som går ut på att frågan om våld ska ställas till alla deltagare i våra insatser på rutin och att ett evidensbaserat frågeformulär ska användas. Här är vi Sverigeledande på att få in antal svar men tyvärr svarar hela 72% ja på frågan om de någon gång upplevt eller utövat våld. Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning 2023.

AKT-SAM

Ett gemensamt projekt mellan Försäkringskassan och Vuxenpsykiatrien för att ta fram en god modell för samverkan. Ett samverkansmöte ska hållas i mycket snar tid efter att aktivitetsersättning beslutats om. Projektet har genomfört möte med hela 115 individer under året vilket bedöms vara mycket bra. Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning 2023.

Kompetensutveckling

I årets kompetensutvecklingsinsatser har ca 804 personer deltagit. Vi arrangerade under året följande:

- Ett digitalt seminarium om Arbetsförmedlingens uppdrag (ca 60 deltagare)
- Tre utbildningar i lösningsfokuserad samtalsmetodik (66 deltagare)
- Ett digitalt seminarium om BIP i Skaraborg (ca 110 deltagare)
- En heldags workshop i inkludering (11 deltagare)
- En jämställdhetsutbildning för projektpersonal (43 deltagare)
- En rekryteringsutbildning + en "rekrytering matcha deltagare utbildning" (25 deltagare)
- Ett digitalt seminarium om vuxenpsykiatriens uppdrag (70 deltagare)
- En digital föreläsning på temat "NPF på jobbet" (116 deltagare)
- En 7TJUGO utbildning (20 deltagare)
- Åsa Kadowaki i digitala föreläsningar (187 deltagare)
- Åsa Kadowaki föreläsningar i Mariestad (75 deltagare)
- Digitalt seminarium om Kvinnojourer (21 deltagare)

Alla dessa tillfällen tillsammans får 4,4/5 i helhetsbetyg av deltagarna. Vi har nyttjat en stor del av de platser vi erbjudit, i flera av de utbildningar som skett på plats har det varit fullbokat. Detta indikerar att utbildningarna ligger väl i linje med de behov och önskemål som finns kring kompetensutveckling. Lokaler har under året varierats men förbundets kompetensutveckling har växt så mycket att mycket av den förlagts på extern plats men vid mindre grupper används konferensrummet på kansliet. Att variera och både erbjuda aktiviteter på plats och digitalt har varit ett bra koncept och vi ser att de digitala tillfällena är mycket tillgängliga och välbesökta.

I all kompetensutveckling som förbundet arrangerar erbjuds deltagarna att fylla i en anonym digital utvärdering. Denna används som ett levande verktyg för att ständigt förbättra och vara relevanta. Utvärderingarna visar, som framkommer i inledningen av stycket, att deltagarna generellt är mycket nöjda. I

fritextfrågor framkommer också mycket som indikerar att kompetensutvecklingen inte enbart är givande för stunden utan upplevs komma till nytta i det dagliga arbetet. Några citat av deltagare som visar på detta lyder:

"Vi hade möjlighet att se seminariet tillsammans på arbetsplatsen. Vi kan nu ha en gemensam dialog kring den information som vi fick."

"Mycket bra och många olika verktyg som är användbara i arbetet."

"Jag tycker att det var en pedagogisk utbildning där jag fick inspiration och konkreta verktyg att använda i mitt dagliga arbete."

Ordförandes sign/Justerandes sign

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet beräknas enligt följande:

= Årets resultat enligt resultaträkningen	= -4 848 403
- Samtliga realisationsvinster	- 0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-/+ 0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	+/- 0
=Balanskravsresultat	= -4 848 403

Styrelsen gör bedömningen att årets negativa resultat inte behöver återställas med hänvisning till god ekonomisk hushållning och kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop 1996/96:52 s 38 och 94). Detta då förbundet över tid har byggt upp ett eget kapital och avsikten är att förbruka tidigare års överskott.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Väsentliga personalförhållanden

Förbundet har 2,5 tillsvidareanställd personal på sitt kansli.

1,0 Förbundschef

1,0 Utvecklingsledare

0,5 Administratör

Utöver detta finns 1,5 projektanställda; 1,0 projektledare och 0,5 tjänst administration. I ESF-projektet Cresco+ finns ytterligare en person som arbetar som metodstödare och den personen finns inlånad från Lidköpings kommun där ett samverkansavtal upprättats. Ekonomi och löne- och pensionshantering köps in av två olika medlemsparter, Västra Götalandsregionen och Götene kommun. Personalen har ett varierat åldersspann men endast det kvinnliga könet finns representerat och ingen har ett annat etniskt ursprung än svenskt. Vakansen på processtödarejänsten utannonserades under hösten och precis innan årsskiftet tillsattes den i form av en inlåning från regionen. I princip samtidigt uppstod en vakans på Utvecklingsledartjänsten då personen som haft denna tjänst sade upp sig innan årsskiftet.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Förväntad utveckling

Förbundet har höga förväntningar på metodutvecklingsprojektet Cresco+ där alla våra medlemskommuner är aktiva utförare tillsammans med Försäkringskassan och vården. Här finns ett över förväntan högt antal deltagare och både samverkan och metodutvecklingen med samordnade och samtidigt insatser utvecklas mycket positivt. Förhoppningen är att detta sätt att arbeta kommer att bli implementerat och leda till att fler både får och kan behålla ett arbete.

Även förbundets kompetensutvecklingsinsatser utvecklas positivt och har inkluderat en bredare målgrupp än tidigare vilket vi har förhoppningar ska stärka samverkan ytterligare.

Förhoppningen är att årets behovsanalys och förbundets insatskarta ska bli än mer hjälpsamma för våra medlemmar och underlätta både framtagande och lämplig placering av insatser.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Resultaträkning

Resultaträkning			
Belopp i kr.	Not	2023-01-01 – 2023-12-31	2022-01-01 – 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	1	23,493,516	27,601,695
Verksamhetens kostnader	2	-28,337,965	-21,930,554
Verksamhetens resultat		-4,844,449	5,671,141
Finansiella intäkter		979	852
Finansiella kostnader		-4,933	-3,103
Resultat efter finansiella poster		-4,848,403	5,668,890
Extraordinära poster			
Årets resultat		-4,848,403	5,668,890

Ordförandes sign/Justerandes sign

Balansräkning

Balansräkning			
Belopp i kr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	3	3,196,693	4,164,869
Kassa och bank		15,313,732	18,711,497
Summa omsättningstillgångar		18,510,425	22,876,366
Summa tillgångar		18,510,425	22,876,366
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		-4,848,403	5,668,890
Övrigt eget kapital		17,050,815	11,381,925
Skulder			
Kortfristiga skulder	4	6,308,013	5,825,551
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		18,510,425	22,876,366

Ordförandes sign/Justerandes sign

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		
Belopp i kr.	2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat	-4,848,403	5,668,890
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-4,848,403	5,668,890
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	968,177	-1,108,986
Ökning/minskning kortfristiga skulder	482,462	-672,018
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1,450,639	-1,781,004
Årets kassaflöde	-3,397,765	3,887,886
Likvida medel vid årets början	18,711,497	14,823,611
Likvida medel vid årets slut	15,313,732	18,711,497

Ordförandes sign/Justerandes sign

Driftredovisning

	Utfall			Budget	Avvikelse	Utfall		
	2023-12-31			2023-12-31	2023-12-31	2022-12-31		
Belopp i tkr.	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto*	Utfall- Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nettokostnader		28,342,898	28,342,898	31,256,000	-2,913,102		21,933,657	21,933,657
Medlemsbidrag	16,880,000		16,880,000	16,880,000	0	17,054,000		17,054,000
ESF bidrag	6,585,436		6,585,436	5,951,000	634,436	10,547,692		10,547,692
Övriga intäkter	29,058		29,058		29,058	852		852
Resultat			-4,848,403	-8,425,000	3,576,597			5,668,890
Utgående EK			12,202,412	8,625,815	3,576,597			17,050,815

* Anges netto eller brutto utifrån hur budgeten har beslutats.

Ordförandes sign./Justerandes sign

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och kommunallag (KL). Förbundet följer god redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i enlighet med Finsamlagen, Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210)

Not 1. Verksamhetens intäkter		
	2023-12-31	2022-12-31
Driftbidrag från staten	8,440,000	8,527,000
Driftbidrag från Töreboda kommun	143,316	147,595
Driftbidrag från Mariestads kommun	383,156	383,436
Driftbidrag från Gullspångs kommun	75,117	76,280
Driftbidrag från Hjo kommun	139,486	140,266
Driftbidrag från Karlsborgs kommun	103,887	104,669
Driftbidrag från Tibro kommun	175,887	178,586
Driftbidrag från Skövde kommun	973,522	983,776
Driftbidrag från Falköping kommun	523,948	528,607
Driftbidrag från Tidaholm kommun	202,994	206,017
Driftbidrag från Skara kommun	304,149	307,185
Driftbidrag från Götene kommun	203,410	205,448
Driftbidrag från Essunga kommun	85,538	87,169
Driftbidrag från Lidköping kommun	649,450	656,280
Driftbidrag från Vara kommun	256,140	258,186
Driftbidrag från regionen	4,220,000	4,263,500
EU-medel och andra bidrag	6,585,436	10,547,692
Övriga ersättningar och intäkter	28,080	3
Summa	23,493,516	27,601,695
Not 2. Verksamhetens kostnader		
	2023-12-31	2022-12-31
Månadslön	1,177,364	969,331
Arvode	373,600	226,394
Reseersättning	64,669	16,784
Sociala avgifter	479,949	354,418
Övriga Personalkostnader	228,108	246,340
Reparation och underhåll av lokaler	2,421	0
Verksamhetsanknutna kostnader	24,481,339	18,847,098
Lokalkostnader	314,469	292,957

Ordförandes sign/Justerandes sign

Postbefordran	1,956	1,550
Övriga förbrukningsinventarier	36,159	32,317
Kontorsmaterial	8,458	4,704
IT-tjänster	33,856	49,440
Serviceavgifter till branschorganisationer	46,460	45,968
Övriga frakter och transporter	2,100	0
Lämnade bidrag och gåvor	0	2,146
Tele, mobil	38,699	42,962
Pensionsförsäkringspremier	360,197	328,771
Övriga pensionskostnader	43,255	14,673
Särskild löneskatt	87,384	79,760
Konsultarvoden spec utredn	317,704	254,510
Gruppförsäkringspremier	10,161	7,548
Valutakursförluster på fordringar och skulder	23,617	2,125
Övriga tjänster,	180,196	106,256
<i>varav revisionskostnad</i>	68,000	77,956
Övriga kostnader	25,844	4,505
Summa	28,337,965	21,930,554
Not 3. Fordringar		
	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	0	-8,342
Redovisningskonto, Ludvikamoms	727,661	900,232
Förutbetalda kostnader	100,903	503,602
Upplupna intäkter	2,368,129	2,769,377
Summa	3,196,693	4,164,869
Not 4. Kortfristiga skulder		
	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	4,564,474	3,834,472
Avräkning särskild löneskatt	167,144	152,943
Upplupna semesterlöner	240,430	232,690
Upplupna kostnader	1,335,966	1,605,446
Summa	6,308,013	5,825,551

Ordförandes sign/Justerandes sign

Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Datum: 2024-02-20

Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan

Västra Götalandsregionen

Essunga kommun

Falköpings kommun

Gullspångs kommun

Götene kommun

Hjo kommun

Karlsborgs kommun

Lidköpings kommun

Mariestads kommun

Skara kommun

Skövde kommun

Tibro kommun

Tidaholms kommun

Töreboda kommun

Vara kommun

Ordförandes sign/Justerandes sign

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg och prövning av ansvarsfrihet för förbundsdirektionen för verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att revisionsberättelsen för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.
- 2 Kommunfullmäktige beslutar att bevilja förbundsdirektionen för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning

Direktionen för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg beslutade den 18 mars 2024, § 4, att godkänna årsredovisningen för år 2023. Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bakgrund

Kommunalförbundet Avfall och återvinning Skaraborg (AÅS) ansvar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Ansvaret omfattar avfall som enligt miljöbalken utgörs av hushållsavfall samt avfall hos annan verksamhet, som är jämförligt med hushållsavfall.

Direktionen för kommunalförbundet beslutade den 18 mars 2024, § 4 att godkänna årsredovisningen för år 2023.

Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisorernas bedömning för 2023 är att verksamhetsmålen inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget för 2023. Revisorerna rekommenderar en

översyn av mål för budgeten 2024. Förbundets resultat för helåret uppgår till – 7726 tkr i jämförelse med det budgeterade resultatet om -9085 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på lägre kostnader och avskrivningar. Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Året balanskravsresultat uppgår till -8,3 mnkr. Revisorerna bedömer utifrån redovisning av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls men att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

- Årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.
- Det finansiella målet uppfylls.
- Förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning uppfylls inte. Vi rekommenderar därmed en översyn av mål för budgeten 2024 i syfte att säkerställa en högre måluppfyllnad.

Revisionen tillstyrker att respektive kommunfullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet.

Presidiets bedömning

Enligt kommunallagen 5 kap. 32 § får kommunfullmäktige behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Kommunfullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 38 bereder presidiet frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Presidiets förslag, 2024-05-20
- Direktionen § 4/2024
- Revisionsberättelse
- Granskningsrapport
- Årsredovisning 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg

Dan Hovskär (KD)
Kommunfullmäktiges ordförande

Innehållsförteckning

Val av protokollsjusterare	3
Godkännande av dagordning	4
Internkontroll 2023	5
Årsredovisning 2023	6
Information om avfallstaxor 2025	7
REMISSVAR: På Naturvårdsverkets skrivelse "Om kriteriet yrkesmässig och om kriterier vid prövning av tillstånd för avfallstransport" (Remiss: KN2023/04536)	8
Information från tjänstemännen	10
Beslut fattade på delegation	11
Övriga ärenden	12

Plats och tid Rådmanngatan 26 Skövde, kl. 09.00 – 12:00

Deltagande

Beslutande

Ersättare

Adam van Stam (ordförande)

Lars Wigh

Daniel Andersson

Peter Andreasson

Karola Svensson

Johanna Svensson

Lars-Erik Tengeland

Åsa Karlsson

Monika Lange

Kjell-Arne Green

Anders Månsson

Stefan Swenson

Anders Lundgren

Anders Bredelius

Lena Christersson

Anna-Karin Johansson

Övriga deltagande

Pontus Düring, förbundsdirektör

Christina Storm, ÅVC-chef

Jessica Rytter, tf. förbundsdirektör

Ola Törnblom, Kommunikatör

Maria Törnblad, ekonomichef

Tova Lustig, Avfallsingenjör

Utses att justera

Anders Lundgren

Camilla Johansson, Strateg §§ 6-7

Underskrifter

Sekreterare

Digital underskrift

Paragrafer 1–9

Pontus Düring

Ordförande

Digital underskrift

Adam van Stam

Justerande

Digital underskrift

Anders Lundgren

ANSLAG

Protokollet är justerat

Organ

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg

Sammanträdesdatum

2024-03-18

Justeringsdatum

2024-03-19

Anslagsdatum

2024-03-22

Överklagningstid t o m 2024-05-12

Underskrift

Digital underskrift

Pontus Düring

§4

Årsredovisning 2023

Beslut

Direktionen godkänner årsredovisningen för 2023.

Bakgrund

Årsredovisningen har upprättats av kommunalförbundet. Årets resultat efter balanskravsutredning är -8,3 mnkr. Avfall & Återvinning Skaraborg har fortsatt en god finansiell ställning med en soliditet som överstiger målet i verksamhetsplanen och eget kapital som uppgår till 42,8 mnkr.

Enligt kommunallagen ska ett negativt resultat återställas inom tre år.

Taxorna har höjts inför 2024 och beslutad budget är i balans.

Med anledning av den finansiella ställningen och beaktande av att verksamheten bedrivs i enlighet med god ekonomisk hushållning bedöms det finnas synnerliga skäl att inte återställa det negativa resultatet.

Handlingar

Årsredovisning 2023

Till Kommunfullmäktige i:

Hjo, Skövde, Tibro, Karlsborg, Töreboda,
Falköping, Skara, Gullspång, Mariestad,
Essunga, Grästorp, Götene, Vara
kommuner

Revisorernas bedömning av bokslut och årsredovisning per 2023-12-31

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i årsredovisningen per 2023-12-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas årsredovisningen inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av årsredovisningen, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

För 2023 finns ett finansiellt mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2023.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns fyra verksamhetsmål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Direktionen har rapporterat att ett verksamhetsmål är delvis uppfyllt. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att verksamhetsmålen inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2023. Vi rekommenderar en översyn av mål för budgeten 2024.

Förbundets resultat för helåret uppgår till – 7 726 tkr i jämförelse med det budgeterade resultatet om – 9 085 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på lägre kostnader och avskrivningar.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Årets balanskravsresultat uppgår till – 8,3 mnkr. Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

Vår bedömning är att:

- Årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.
- Det finansiella målet uppfylls.
- Förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning uppfylls inte. Vi rekommenderar därmed en översyn av mål för budgeten 2024 i syfte att säkerställa en högre måluppfyllnad.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Skövde 2024-03-21

DocuSigned by:

77BBEF1518D447B...
Camilla Rydberg
Revisor Götene kommun

DocuSigned by:

4587BEBD93144B0...
Anders Johansson
Revisor Karlsborg kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2023-12-31

Rapport

Kommunförbundet Avfall & Återvinning

KPMG AB

2024-03-21

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
3.1.1	Bedömning	5
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Bedömning	6
3.3	Balanskravsresultat	6
3.3.1	Bedömning	6

1 Sammanfattning

Vi har av Kommunförbundet Avfall & Återvinnings revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om Kommunförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Direktionen i förbundet Kommunförbundet Avfall & Återvinning har fem övergripande mål som mäts emot god ekonomisk hushållning. Direktionen gör den sammantagna bedömningen att förbundet uppnår endast ett av dessa övergripande mål (Ekonomi i balans).

Finansiella mål:

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2023.

Verksamhetsmål:

Direktionen har fyra övergripande verksamhetsmål samt sju delmål.

Direktionen har rapporterat att ett mål är delvis uppfyllt. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att de fyra verksamhetsmålen inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2023.

Vi rekommenderar en översyn av mål för budgeten 2024 i syfte att säkerställa en högre måluppfyllnad.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

2 Bakgrund

Vi har av Kommunförbundet Avfall & Återvinnings revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionsbedömning i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om förbundet efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningsbedömning i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever förbundet balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som avgetts av direktionens 2024-03-18.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Förbundets resultat för helåret uppgår till – 7 726 tkr i jämförelse med det budgeterade resultatet om – 9 085 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att lägre kostnader och avskrivningar.

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen i Kommunförbundet Avfall & Återvinning har fastställt 1 finansiellt mål och 4 verksamhetsmål. Se vidare måluppföljning på sida 14 i förbundets årsredovisning.

Mål:

- Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.
- God service och hög tillgänglighet.

- Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med").
- Vara en attraktiv arbetsgivare.
- Ekonomi i balans.

3.2.1 **Bedömning**

Finansiella mål:

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2023.

Verksamhetsmål:

Direktionen har fyra övergripande verksamhetsmål samt sju delmål.

Direktionen har rapporterat att ett mål är delvis uppfyllt. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi bedömningen att de fyra verksamhetsmålen inte är uppfyllda, vilket innebär att resultatet inte är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2023. Vi rekommenderar en översyn av mål för budgeten 2024.

3.3 **Balanskravsresultat**

En kommun/förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL. Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Årets balanskravsresultat uppgår till -8,3 mnkr.

3.3.1 **Bedömning**

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

Datum som ovan
KPMG AB

Thord Axelsson
Auktoriserad
revisor

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Kommunförbundet Avfall & Återvinning (org.nr 222000–1206)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunförbundet Avfall & Återvinning utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2023-01-01–2023-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2024-03-21.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Kommunförbundet Avfall & Återvinning för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1-6 och 34-45. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att

upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av

oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping daterad enligt den elektroniska underskriften

KPMG AB

DocuSigned by:

Thord Axelsson

71B76C47A11844F...

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor/sakkunnigt biträde

Certificate Of Completion

Envelope Id: 7419081D22194F7FBE044CAAD04EBFEF	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Yttrande bokslut 2023 - Kommunförbundet Avfall & Återvinning.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Thord Axelsson
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	thord.axelsson@kpmg.se
	IP Address: 217.210.133.221

Record Tracking

Status: Original	Holder: Thord Axelsson	Location: DocuSign
3/27/2024 7:26:14 PM	thord.axelsson@kpmg.se	

Signer Events

Thord Axelsson
 thord.axelsson@kpmg.se
 KPMG AB
 Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

 71B76C47A1184F...
 Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 217.210.133.221

Timestamp

Sent: 3/27/2024 7:26:42 PM
 Viewed: 3/27/2024 7:28:08 PM
 Signed: 3/27/2024 7:28:18 PM

Authentication Details

Identity Verification Details:
 Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: c9dd5768-b4f5-59a5-8eea-e96f2f4d47b6
 Country or Region of ID: SE
 Result: Failed
 Performed: 3/27/2024 7:27:24 PM

Identity Verification Details:
 Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: c9dd5768-b4f5-59a5-8eea-e96f2f4d47b6
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/27/2024 7:27:56 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:
 Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp

Notary Events	Signature	Timestamp
----------------------	------------------	------------------

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
--------------------------------	---------------	-------------------

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/27/2024 7:26:43 PM
Certified Delivered	Security Checked	3/27/2024 7:28:08 PM
Signing Complete	Security Checked	3/27/2024 7:28:18 PM
Completed	Security Checked	3/27/2024 7:28:18 PM

Payment Events	Status	Timestamps
-----------------------	---------------	-------------------

Årsredovisning 2023

Avfall & Återvinning
SKARABORG

**Tack för att du
sorterar ditt avfall!**

Innehåll

Sammanfattning	3
Ordföranden har ordet	5
Förvaltningsberättelse	7
Översikt över verksamhetens utveckling	7
Organisation	8
Styrning och uppföljning	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	12
Händelser av väsentlig betydelse	13
Väsentliga personalförhållanden	15
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	17
Balanskravsresultat 2023.....	21
Förväntad utveckling	22
Ekonomiska rapporter	23
Resultaträkning.....	23
Balansräkning	24
Kassaflödesanalys	25
Noter och tilläggsupplysningar.....	26
Driftredovisning.....	30
Investeringsredovisning	33
Bilaga 1 Insamlade och behandlade mängder	34
1. Avfallsmängder inom Sverige och EU	34
2. Hanterade mängder inom A&ÅS	35
3. Avfallsbehandling.....	39

Sammanfattning

Händelser under året

År 2023 har präglats av förberedelser inför det utökade uppdrag som trädde i kraft 1 januari 2024, med insamlingsansvar för förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall.

Under april startade utsortering av grovplast¹ vid tre Återvinningscentraler (ÅVC). På det sättet kan grovplasten materialåtervinnas för att bli nya plastprodukter, i stället för att gå till förbränning. Totalt har 91 ton sorterats ut.

Ohlssons åkeri i Landskrona tog över insamlingsentreprenaden i västra området, med Falköping och Skara från 1 mars 2023 och Essunga, Grästorp, Götene samt Vara från 1 januari 2024.

Under året har samarbete inletts med Skövde kommuns kontaktcenter som tar emot alla telefonsamtal som första kontakt. Antalet e-tjänster har utökats och hemsidan har förändrats för att vara mer kundanpassad.

Årets resultat

Årets resultat är negativt och uppgår till -7,7 mnkr vilket är 1,4 mnkr bättre än budget. Fortsatt minskning av brännbart avfall på ÅVC, som innebär lägre behandlings- och transportkostnader, är största anledningen till den positiva avvikelsen.

Årets investeringar uppgår till 14 mnkr vilket är 22 mnkr mindre än budgeterat. Skillnaden mot budget beror på att investeringar för kärl och containrar för förpackningsinsamling till största del genomförs 2024 samt att det under året gjorts omfattande prioritering bland investeringar för att säkra förbundets likviditet.

---

¹ Grovplast är plastprodukter som inte är förpackningar, exempelvis vattenkanna eller pulka.

Förväntad utveckling

Avfallssektorn är under förändring. Omställningen mot en cirkulär ekonomi får konsekvenser bland annat i form av ny lagstiftning, skatter och avgifter. EU-direktiv ska implementeras i svensk lagstiftning och innebär mer och noggrannare sortering.

Insamlingsverksamheten kommer att öka de kommande åren, då det kommer bli obligatoriskt med matavfallssortering för alla och förpackningar ska samlas in fastighetsnära. I första skedet kommer investeringar av kärl och sopbilar behöva göras.

Ordföranden har ordet

År 2023 har varit ett utmanande mellanår med skenande kostnadsutveckling, mycket förberedande arbete men utan större förändringar. Formerna för samarbetet inom kommunalförbundet har börjat sättas efter att vi ett år tidigare vuxit med 4 medlemskommuner. Vi har haft en ny direktion där hälften av ledamöterna varit nya i kommunalförbundet, så även jag som ordförande, vilket bidragit med nya perspektiv och erfarenheter i direktionen. Samtidigt står den resterande hälften av direktionen för kontinuitet och att det kollektiva minnet lever vidare.

*Adam van Stam,
ordförande*

Även om inga stora förändringar har skett under året har det funnits omfattande förberedelser för det som skulle komma med obligatorisk matavfallsinsamling och förpackningsinsamling, där båda började gälla nu vid årsskiftet. Förberedelserna för dessa och kommande förändringar har belastat kommunalförbundet personellt och framför allt ekonomiskt då de har varit kostnadsdrivande. Vidare har även vi drabbats av de skenande priserna i samhället men också av högre miljöavgifter. Dialogen med våra medlemskommuner, kunder och övriga intressenter har under året varit intensiv men också behövlig för att tydliggöra varför förändringen är på gång och vad den innebär. Men också varför den ovanligt höga taxehöjningen som föreslogs var nödvändig för att hantera det allt bredare uppdraget. Med bra stöd av vår nya ekonomichef har vi i kommunalförbundet hela tiden varit väl förberedda på att hantera den allt mer ansträngda ekonomin.

Ekonomi handlar om hushållning med knappa resurser. Allt mer knappa resurser är något vi i kommunalförbundet har fått känna av i år och det är enligt min mening inte bara av ondo. Med allt mer knappa resurser krävs tuffa prioriteringar men också kreativa lösningar. Små förändringar kan ge oanade effekter så som *Sortera säcken*, ett projekt som förvisso påbörjades redan för tre år sedan men som nu under året har implementerats på 17 av våra 21 ÅVC:er. Sortera säcken har resulterat i att vi minskat årets mängd restavfall med 2100 ton i förhållande till föregående år, det här då en större mängd avfall materialåtervinns istället för att eldas upp. En minskad mängd restavfall leder till att det ekologiska fotavtrycket

minskar samtidigt som det stärker vårt resultat då vi slipper betala behandlingskostnader för restavfallet på ca. 1000 kr per ton.

En annan effektivisering under året gäller vår kundtjänst, där vi nu samverkar med Skövde kommuns kontaktcenter, det har minskat våra kostnader samtidigt som tillgängligheten blivit bättre. Kunderna har fått längre öppettider samtidigt som fler ärenden har kunnat hanteras via e-tjänster, något som bevisligen uppskattats då kundnöjdheten på området är högre än vid tidigare mätning.

Vi har idag en kundnöjdhet på 88 % för insamling men också på våra ÅVC:er trots att *Sortera Säcken*, som ändå inneburit viss friktion, har implementerats. Siffror för kundnöjdheten visar på det otroliga arbete våra medarbetare gör i mötet med kund och det är särskilt glädjande att det är just dessa personer som är kommunalförbundets främsta ambassadörer för vår verksamhet.

Med tanke på de förändringar vi står inför är det en klar fördel att flera kommuner i Skaraborg tidigt såg värdet av att gemensamt organisera sig kring avfallshanteringen. Framåt kommer samverkan bli än mer viktig nu när lagstiftaren börjat springa allt snabbare för att skynda på omställningen till ett mer hållbart samhälle. Utifrån det arbete våra nuvarande och tidigare medarbetare har gjort, både i verksamheten och i direktionen, känner jag mig trygg med att vi har rätt förutsättningar för att hantera den förändring vi står inför.

Avslutningsvis vill jag tacka våra medarbetare för det fina arbete de har utfört under året!

Adam van Stam

Ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

(tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	215 749²	223 897	180 793 ³	158 012 ⁴	135 484
Verksamhetens kostnader	-223 846	-218 468	-177 133 ²	-163 006 ³	-140 865
Finansiella intäkter	371				
Årets resultat	-7 726	5 429	3 660	-4 996	-5 383
Resultatutveckling	0	0	0	0	-4,0%
Balansomslutning	105 058	105 272	83 473	78 077	79 078
Investeringar	13 975	25 685	471	8 305	10 293
Långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Likvida medel	12 366	27 553	34 474	28 908	29 795
Kassalikviditet	105,5%	126,6%	140,2%	118%	134%
Eget kapital	42 790	50 516	36 589	32 930	37 926
Soliditet (%)	41%	48%	44%	42%	48%
Antal anställda	69	62 ⁵	56	55	59

² Från och med 2023 bokförs kommunernas kostnader och intäkter för sluttäckning som fordran respektive skuld hos förbundet i stället för att redovisas via resultaträkningen. Det innebär att intäkter och kostnader är lägre år 2023 än 2022. Effekt 15,6 mnkr lägre intäkter/kostnader.

³ Helårseffekt av koncessionsavtalets upphörande år 2020 ger ökade intäkter och kostnader.

⁴ Koncessionsavtalen med Falköpings kommun och Skövde energi upphörde 2020-08-31. Både intäkter och kostnader för behandling av matavfall respektive brännbart restavfall ingår därmed i förbundets ekonomiska redovisning från och med 1 september 2020.

⁵ Korrigerad från årsredovisning 2022.

Organisation

Kommunalförbundet

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS) består av kommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara. Förbundet bildades år 2000 och har successivt vuxit till att nu omfatta större delen av gamla Skaraborg, med 13 medlemskommuner och cirka 217 000 invånare.

Politisk ledning

Kommunalförbundet leds av en direktion där varje medlemskommun representeras av en ledamot och en ersättare. Skövde kommun innehar ordförandeposten. Direktionens presidium består av ordförande och tre vice ordförande, där posterna som vice ordförande alternerar årligen mellan övriga medlemskommuner. Ordförande under 2023 var Adam van Stam (S) och vice ordförande Karola Svensson (C) från Falköping, Erik Lindström (M) från Vara och Anders Månsson (GF) från Götene.

Revisorer

Medlemskommunerna utser växelvis två revisorer och för mandatperioden 2023-2026 är Anders Johansson (pol. obunden) från Karlsborg och Camilla Rydberg (M) från Götene utsedda till revisorer.

Uppdrag

Kommunalförbundets ändamål är att ansvara för det kommunala ansvaret enligt Miljöbalkens 15 kap 20-21 §§. Kommunalförbundet ska skapa en långsiktig hållbar organisation för insamling och hantering enligt det kommunala ansvaret.

Kommunalförbundet ska i samarbete med medlemskommunerna aktivt verka för hållbar utveckling och bidra till samhälls-, miljö- och kundnytta inom sin verksamhet.

Kommunalförbundet ska i sin verksamhet och i samverkan med medlemskommunerna utgå från EU:s avfallstrappa och nationella, regionala och lokala miljömål.

Kommunalförbundet har i uppdrag att:

- samla in och hantera avfall från hushåll och verksamheter som medlemskommunerna är skyldiga att svara för enligt 15 kap 20-21 §§ Miljöbalken med tillhörande lagstiftning.
- bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom avfallshantering och det avfallsförebyggande arbetet,
- bereda en gemensam renhållningsordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter som sedan antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige,
- bidra till genomförande och uppföljning av avfallsplanen enligt den ansvarsfördelning som framgår av densamma,
- medverka i samhällsplaneringen hos medlemskommunerna i syfte att tillsammans skapa förutsättningar för framtidens avfallshantering och god samhällsplanering med hög service till hushåll och näringsliv. Detta kan ske genom samarbete och samordning med medlemskommunerna om fysisk planering och skapande av attraktiva hållbara bebyggelsemiljöer,
- ansvara för att hushållen får information om avfallsförebyggande åtgärder enligt Naturvårdsverkets föreskrifter,
- anordna möte mellan förbundsdirektör och medlemskommunernas kommunchefer eller motsvarande minst två gånger per år i syfte att stärka samarbetet mellan förbundet och medlemskommunerna.
- vid behov bjuda in medlemskommunerna till dialog,
- samordna medlemskommunernas samråd med producentansvarsorganisationerna.

Privata utförare

Kommunalförbundet anlitar flera privata utförare för olika delar av förbundets uppdrag. De största år 2023 är:

- Skövde energi, för behandling av brännbart avfall och restavfall i kommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro och Töreboda.

- Remondis AB, för insamling av hushållsavfall och latrin i Götene, Hjo, Karlsborg, Tibro och Töreboda samt för insamling av mat- och restavfall i underjordsbehållare i samtliga medlemskommuner.
- Ragn-Sells AB, för insamling och behandling av hushållsavfall och latrin i Essunga, Grästorp och Vara.
- PR Slamsugning AB, för insamling av enskilda avlopp i kommunerna Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.
- Ohlssons i Landskrona AB, för insamling av hushållsavfall och latrin i Falköping och Skara.

Styrning och uppföljning

Styrdokument

Förbundets verksamhetsområde regleras av EU:s direktiv och lagstiftning, den svenska Miljöbalken och avfallsförordningar samt förbundets avfallsföreskrifter och avfallstaxa.

Den interna styrningen sker främst utifrån styrdokumenterna förbundsordning, avfallsplan, verksamhetsplan, budget samt internkontrollplan.

Direktionen beslutar årligen om verksamhetsplan, budget och internkontrollplan.

Verksamhetsplanen innehåller vision, verksamhetsidé, övergripande mål samt verksamhetsmål för tre år i taget. Budget och verksamhetsplan beslutas varje år i november.

Avfallstrappan

Avfallstrappan styr hur avfallet ska tas omhand.

Alla länder i EU ska sträva uppåt i trappan för att minska deponering, öka återvinning och återanvändning samt förebygga att avfall uppstår.

Vision

Visionen beskriver vad förbundet eftersträvar att uppnå i framtiden. Det är en utmanande vision och vi arbetar mycket med våra kunder för att få rätt sortering, både i sopkärlen och på återvinningscentralerna.

Vi är en av de ledande i Sverige inom kommunal avfallshantering och alla våra invånare sorterar rätt!

Verksamhetsidé

Vår verksamhetsidé är en övergripande beskrivning av den verksamhet vi bedriver, vilka vi är till för och vad som kännetecknar inriktningen på vårt arbete.

Vi säkerställer medlemskommunernas insamling och återvinning av hushållsavfall till vår gemensamma nytta. Vi bedriver verksamheten med god service på ett miljöriktigt och effektivt sätt.

Verksamhetsplan

Verksamhetsplanen löper för tre år i taget men revideras årligen av direktionen. Verksamhetsplanen är indelad i fyra olika perspektiv och i varje perspektiv finns övergripande mål och utifrån dem tas särskilda verksamhetsmål fram. De olika perspektiven är verksamhet och miljö, kund, medarbetare och ekonomi.

Verksamhets- och miljöperspektivet

Verksamhets- och miljöperspektivet innebär att A&ÅS ska bedriva en miljöriktig och effektiv verksamhet. Vi strävar efter att ligga i framkant inom teknisk utveckling för att optimera och effektivisera verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.

Kundperspektivet

Kundperspektivet innebär att verksamheten ska kännetecknas av god service, hög tillgänglighet, enkelhet och flexibilitet.

Medarbetarperspektivet

Medarbetarperspektivet innebär att A&ÅS ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö där medarbetarna utvecklas i sina roller och ger god service till våra kunder.

Ekonomiperspektivet

Ekonomiperspektivet innebär att vi arbetar så kostnadseffektivt som möjligt och strävar efter att ha låga avgifter för vår verksamhet.

Internkontroll 2023

Årligen genomförs ett antal kontroller av den egna verksamheten enligt internkontrollplan.

Miljötillstånd:

Samtliga miljörapporter för 2023 som A&ÅS ansvarar för har lämnats till myndigheterna i rätt tid.

Abonnentavgifter:

Uppdatering av kund- och fakturauppgifter har gjorts då förbundet tagit över fakturering av kunder i Essunga, Götene och Vara inför år 2023, samt förberedelser inför 2024 gällande slam i Essunga kommun, uppstart av obligatorisk matavfallssortering i Essunga, Grästorp och Götene samt förpackningsinsamling för flerbostadshus.

Vägning av avfall:

Samtliga egna fordonsvågar har validerats under året.

Omfattning av kundförluster:

Andelen kundförluster uppgår till 0,2 procent av de totala intäkterna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsfaktorer

Avfallssektorn är under förändring. Omställningen mot en cirkulär ekonomi får konsekvenser bland annat i form av ny lagstiftning, skatter och avgifter. EU-direktiv ska implementeras i svensk lagstiftning och innebär mer och noggrannare sortering.

Regeringen beslutade om kommunalt insamlingsansvar av förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall från 1 januari 2024. Besluten innebär stora krav på kommunerna att anpassa sin verksamhet på relativt kort tid. Ersättningsystemet för insamling av förpackningar innebär även en påfrestning för förbundets resultatnivå och likviditet, dels för att ersättningen ska sökas kvartalsvis i efterskott med start år 2024, dels för att det inte finns investeringsbidrag.

Pensionsförvaltning

Förbundets anställdas pensioner har tryggats via pensionsförsäkringar (KAP/KL och AKAP-KR).

Avfallstaxan

Beslutsprocess för att få en gemensam avfallstaxa är komplex då förslaget måste antas likalydande av samtliga fullmäktige i medlemskommunerna. Samordning av taxan inom kommunalförbundet pågår och år 2023 var det gemensam taxa för tidigare medlemmar i AÖS medan Essunga, Grästorp, Götene och Vara har haft var sin egen taxa.

Förankringsprocessen mellan förbundets förvaltning, direktion och medlemmarnas fullmäktige är avgörande för taxans godkännande. Taxeförslaget redovisas för kommundirektörerna och det har hittills varit ett framgångsrikt arbetssätt.

Finansförvaltning

För att hantera fluktuationer i likviditet har förbundet möjlighet att nyttja en checkräkningskredit via Skövde kommuns koncernbank.

Händelser av väsentlig betydelse

Yttre påverkan

Förbundet och den nya direktionen har haft ett år som till stor del är präglats av den förändring i lagstiftningen som trädde i kraft 1 januari 2024, med insamlingsansvar för förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall. Året har även påverkats av det allt oroligare omvärldsläget som påverkar allt från verksamhetens kontinuitetsplanering, osäkerheter i kostnadsutveckling samt längre leveranstider.

Ny entreprenör i västra området.

Ohlsons åkeri i Landskrona tog över insamlingsentreprenaden i västra området. Från 1 mars tog de över driften i Falköping och Skara kommun. Ett övertagande som gick mycket smärtfritt. Vid årsskiftet 23/24 gick avtalen ut i Essunga, Grästorp, Götene och Vara och Ohlssons tog över även dessa kommuner. Övergången skedde i samband med årsskiftet

vilket innebar ett antal kortveckor samtidigt som väderförhållandena, med stora snömängder, gjorde att starten inte var helt friktionsfri.

Obligatorisk matinsamling

Vid årsskiftet 23/24 trädde lagen om obligatorisk matavfallsinsamling i kraft. Essunga Grästorps samt Götene kommun är först ut att införa det för samtliga småhusfastigheter, detta då de inte tidigare har frivillig matavfallsinsamling. I och med förändringen till obligatorium kan man inte längre få lägre taxa om man väljer att varmkompostera, vilket har varit en pedagogisk utmaning att kommunicera till våra kunder.

Utsortering grovplast

Under april startade utsorteringen av grovplast vid tre ÅVC:er, Falevi i Falköping, Heljeved i Vara och Krusegården i Essunga. Grovplast är plast som inte är förpackning och grovplasten kan materialåtervinnas för att bli nya plastprodukter. Tidigare har grovplasten hanterats som restavfall och har gått till förbränning. Återvinningsarbetarna fick en inledande kurs i sortering av grovplast och kunskaperna har sedan tillämpats för att materialet ska bli så bra som möjligt för återvinning. Totalt under året har 91 ton grovplast sorterats ut vid de tre ÅVC:erna och under 2024 ansluter ytterligare tre ÅVC:er till denna sortering.

Förändrad kundtjänst.

Då förbundet vuxit och vi i dag har ca 71 000 anläggningar samt att vi har tagit hem all kundtjänst har det ställt ökade krav samt inneburit att vi behövt utveckla vår kundtjänst ytterligare. Vi har gjort förändringar på hemsidan och jobbar mer med e-tjänster för att våra kunder inte ska behöva ringa in sina ärenden. Vi har även startat samarbete med Skövde kontaktcenter där de tar alla samtal och sköter första kontakten med våra kunder. De ärenden de inte kan hantera eller som kräver handläggning slussas vidare till vår kundtjänst/backoffice. Samarbetet har löpt sedan oktober och utvecklas vidare under 2024.

Väsentliga personalförhållanden

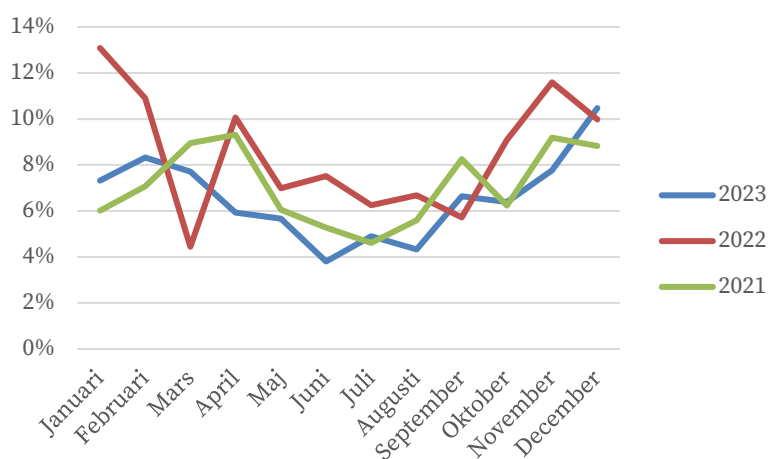
Medarbetare

Antalet tillsvidareanställda vid årets slut uppgår till 74, varav 31 kvinnor och 43 män. Det är en högre andel kvinnor inom ledning och administration samtidigt som det är en högre andel män inom insamlingen. Antalet anställda har ökat de senaste åren då förbundet har vuxit både genom fler medlemskommuner och utökat uppdrag. Medelåldern för de anställda är 47 år.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron under året var 6,5 procent, vilket är en minskning från 8,4 procent år 2022 och 7,1 procent år 2021. Minskningen har varit störst i åldern 29 år eller yngre.

Diagram över sjukfrånvaron per månad för åren 2021 till 2023

Redovisning av sjukfrånvaro (% av total arbetad tid)**2023 2022 2021**

Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,5%	8,4%	7,1%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	27,6%	19,2%	28,7%
Sjukfrånvaro för kvinnor	5,6%	8,4%	13,3%
Sjukfrånvaro för män	7,1%	8,4%	4,2%
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	5,3%	20,4%	7,2%
Sjukfrånvaro i åldrarna 30-49 år	6,0%	7,6%	5,9%
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,3%	7,4%	7,9%

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en utmaning inom samtliga verksamhetsdelar i förbundet. Efterfrågan på chaufförer är fortsatt stor och har varit under en tid. Kravet på yrkeskompetensbevis (YKB) har gjort att urvalet minskat något samt svårighet att ta in vikarier. Under slutet av år 2023 har rekryteringsläget förbättrats något.

Den utveckling som sker i ÅVC-verksamheten som exempelvis Grönt kort och sortera säcken leder till att kraven för de yrkesrollerna är högre än tidigare. Serviceförmåga och social kompetens är viktiga egenskaper för arbete på ÅVC, vid sidan av den grundläggande yrkeskunskapen.

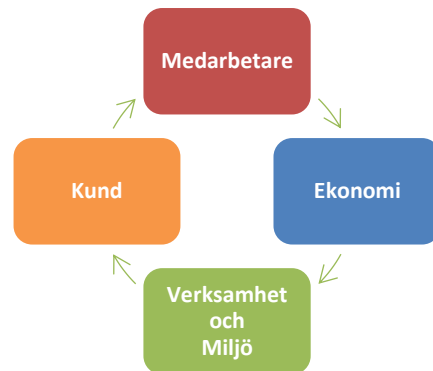
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål och måluppfyllelse 2023

Uppföljning av målen i verksamhetsplanen sker löpande under året och redovisas till direktionen två gånger per år.

Förbundet har 5 övergripande mål. Ett mål har uppnåtts, ett mål har delvis uppnåtts medan tre mål inte är uppnådda. För kund- och

medarbetarperspektivet är målen satta som strävansmål och det är dessa mål som inte är uppnådda.

Måluppfyllelse

- 🙄 Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet
- 😞 God service med hög tillgänglighet
- 😞 Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")
- 😞 Vara en attraktiv arbetsgivare
- 😊 Ekonomi i balans

Den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning är att förbundet fortsatt har en god ekonomi och goda rutiner för att arbeta mot de uppsatta målen.

Verksamhet- och miljöperspektiv

Övergripande mål: *Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.*

Indikator	Måluppfyllelse
Den totala mängden insamlat matavfall ska årligen öka.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>Den totala mängden insamlat matavfall har ökat från 6 366 till 6 424 ton jämfört med förra året.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Den miljöavgift som betalas av flerbostadshus utan matavfallssortering har minskat med 13 procent. Antalet flerbostadshus med matavfallssortering har ökat.</p>
Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 98 procent vid varje fastighet.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>Plockanalys visar att 93 procent av matavfallet i den bruna tunnan är bioavfall som kan återvinnas till biogödsel och biogas.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Plockanalys genomfördes i Gullspångs kommun i maj månad år 2023.</p>
”Sortera säcken” införs vid minst en ÅVC årligen.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>”Sortera säcken” har införts vid återvinningscentralerna Krusegården i Essunga, Risängen i Skövde samt Heljeved i Vara under januari och februari 2023.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>”Sortera säcken” har nu införts på 11 anläggningar i förbundet.</p>

Kundperspektiv

Övergripande mål: **God service och hög tillgänglighet.**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex ska år 2023 vara minst 85 %.	Målet är inte uppnått. 81 % av kunderna är nöjda med avfallshanteringen i kommunen enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023.
Grönt kort införs för minst en ÅVC årligen.	Målet är inte uppnått. ÅVC Heljeved i Vara förbereds för uppstart av grönt kort som försenats av handläggning av kameratillstånd.

Övergripande mål: **Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med").**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex ska år 2023 vara minst 85 %.	Målet är inte uppnått. 69 % av kunderna är nöjda med informationen och 74 % är nöjda med kundtjänst enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023.

Medarbetarperspektiv

Övergripande mål: **Vara en attraktiv arbetsgivare.**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd medarbetarindex ska år 2024 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>Undersökning genomfördes under hösten 2022 och det samlade resultatet var 76 %.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Medarbetarundersökningen genomförs vart tredje år. Nöjd-medarbetar-index används som ett komplement för att följa trender i verksamheten. Eftersträvansvärt är att ständigt förbättra sig samt att inte understiga riktvärdet 63. Fördelning mellan avdelningarna: insamling 67 %, ÅVC 76 %, kontor 84 %.</p>

Ekonomiperspektiv

Övergripande mål: **Ekonomi i balans.**

Indikator	Måluppfyllelse
Soliditeten understiger inte 35 %.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>Soliditeten är 41 % och överstiger därmed det finansiella målet.</p>

God ekonomisk hushållning

Förbundet har en väl fungerande struktur för uppföljning av mål och ekonomi vilket är nödvändigt för god ekonomisk hushållning. Verksamheten följs upp utifrån fyra olika perspektiv; verksamhet och miljö, kund, medarbetare och ekonomi. Inom varje perspektiv finns långsiktiga övergripande mål och delmål som årligen ses över av direktionen. För kund- och medarbetarperspektivet är de årliga delmålen satta som strävansmål.

Tre av delmålen har uppnåtts. Det finansiella målet överstigs och den ekonomiska ställningen är fortsatt god. Verksamheten genomsyras av ständig strävan efter en effektiv och miljöriktig verksamhet. Under året har Sortera säcken utökats för att effektivisera verksamheten och öka möjligheten till mer och bättre sortering.

Ett mål har inte mätts, då medarbetarundersökning görs vart tredje år.

Fyra av delmålen har inte uppnåtts. Plockanalysen som gjordes i Gullspångs kommun visar en renhetsgrad på 93 procent för matavfallet. Uppföljning kommer att göras under 2024. 81 procent av kunderna är nöjda med avfallshanteringen i kommunen, 69 procent av kunderna är nöjda med informationen och 74 procent är nöjda med kundtjänst enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023. Uppstart av Grönt kort på Heljeved i Vara har försenats i väntan på kameratillstånd.

Ekonomisk ställning

Resultatet för året är negativt med -7,7 mnkr. Det är 1,4 mnkr bättre än det budgeterade resultatet om -9,1 mnkr. Soliditeten uppgår till 41 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. Den ekonomiska ställningen är god trots det negativa resultatet. Det egna kapitalet uppgår till 42,8 mnkr vid årets slut. Även kassalikviditeten är god (105 procent) vilket innebär att kortfristiga skulder kan betalas i stor utsträckning utan att behöva använda checkkredit eller uppta några andra lån.

Balanskravsresultat 2023

Årets resultat efter balanskravsutredning är -8,3 mnkr. Avfall & Återvinning Skaraborg har fortsatt en god finansiell ställning med en soliditet som överstiger målet i verksamhetsplanen och eget kapital som uppgår till 42,8 mnkr.

Enligt kommunallagen ska ett negativt resultat återställas inom tre år. Med anledning av den finansiella ställningen och beaktande av att verksamheten bedrivs i enlighet med god ekonomisk hushållning bedöms det finnas synnerliga skäl att inte återställa det negativa resultatet.

Taxorna har höjts inför år 2024 och beslutad budget är i balans.

Balanskravsutredning (tkr)	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-7 726	5 430	3 660
- samtliga realisationsvinster	-540	-542	-40
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	1	39	0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-8 265	4 927	3 620
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-8 265	4 927	3 620

Förväntad utveckling

Avfallssektorn är under förändring. Omställningen mot en cirkulär ekonomi får konsekvenser bland annat i form av ny lagstiftning, skatter och avgifter. EU-direktiv ska implementeras i svensk lagstiftning och innebär mer och noggrannare sortering.

Regeringen beslutade om kommunalt insamlingsansvar av förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall från 1 januari 2024. Insamlingen av förpackningar ska ske fastighetsnära från 2027.

Besluten innebär stora krav att anpassa verksamheten på relativt kort tid.

Ersättningssystemet för insamling av förpackningar innebär även en påfrestning för förbundets resultatnivå och likviditet, dels för att ersättningen ska sökas kvartalsvis i efterskott med start år 2024, dels för att det inte finns investeringsbidrag. Införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar innebär investering av fler kärl och fler sopbilar. Arbetet med att se över förbundets kostnader, investeringsbehov och taxor är ständigt pågående.

Största utmaningen kommande år är de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling och den omställning det innebär inte bara för vår del utan även för samtliga fastighetsägare och småhusägare. Ytor som inte finns i dag kommer behövas skapas för att möjliggöra hantering som svarar upp mot nya kraven på sortering och insamling.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

Resultaträkningen visar det finansiella resultatet under en viss tidsperiod och förklarar hur det uppkommit.

tkr	Not	2023-01-01 -2023-12-31	Budget 2023	2022-01-01 -2022-12-31 justerat ⁶	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter	2	215 749	215 640	208 334	223 896
Verksamhetens kostnader	3, 4	-213 273	-213 810	-194 928	-210 490
Avskrivningar	5	-10 573	-10 915	-7 978	-7 978
Verksamhetens nettokostnader		-8 097	-9 085	5 428	5 428
Finansiella intäkter		371	0	1	1
Finansiella kostnader		0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster		-7 726	-9 085	5 429	5 429
Årets resultat		-7 726	-9 085	5 429	5 429

Årets resultat är -7,7 mnkr, vilket är något bättre än budgeterat. En jämförelse med 2022 visar att intäkterna har ökat med 3,6 procent, medan kostnaderna har ökat med 9,4 procent

⁶ Från och med 2023 har en förändring i redovisningen av intäkter och kostnader för sluttäckning gjorts. Tidigare har detta bokförts som intäkter respektive kostnader men då detta är kommunernas intäkter och kostnader och AÅS endast är mellanhand redovisas dessa från 2023 i stället via balansräkningen som kortfristig fordran eller skuld. För att underlätta jämförelse är justeringskolumnen minskad med de 15,6 mnkr som bokfördes som intäkt respektive kostnad för sluttäckning under år 2022.

och avskrivningarna med 32,5 procent. Indexering av befintliga avtal har varit höga under 2022 och 2023 till följd av hög inflation och höga bränslepriser.

Balansräkning

Balansräkningen beskriver förbundets finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar förbundets tillgångar och skulder. Den visar hur kapital används (tillgångar) och hur det skaffats fram (skulder och eget kapital).

tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	6	2 060	2 427
Maskiner och inventarier	7	37 305	33 535
Summa anläggningstillgångar		39 364	35 962
Omsättningstillgångar			
<i>Fordringar</i>			
Övriga fordringar	8	53 327	41 754
Kassa och Bank		12 366	27 553
Summa omsättningstillgångar		65 694	69 308
SUMMA TILLGÅNGAR		105 058	105 270
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH			
SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		-7 726	5 429
Övrigt eget kapital		50 516	45 087
Summa eget kapital		42 790	50 516
Skulder			
<i>Kortfristiga skulder</i>	9	62 268	54 754
Summa skulder		62 268	54 754
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		105 058	105 270
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Summan av totala tillgångar för förbundet är relativt oförändrad, men det har skett en förskjutning till anläggningstillgångar, medan omsättningstillgångar i form av kassa/bank har minskat. Samma förskjutning har skett mellan skulder och eget kapital, där eget kapital har minskat medan kortfristiga skulder har ökat. Det innebär att förbundets soliditet har

minskat till 41 procent, vilket fortfarande är över det långsiktiga målet på minst 35 procent i soliditet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur förbundet finansierar sin verksamhet och sina investeringar under en tidsperiod. Kassaflödesanalysen visar faktiska in- och utbetalningar, till skillnad från resultaträkningen som visar intäkter och kostnader.

tkr	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-7 726	5 429
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	10 573	7 978
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-539	-503
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	10 034	7 475
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-11 572	-10 509
Ökning/minskning kortfristiga skulder	7 512	8 421
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 752	10 816
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-13 975	-26 234
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	539	549
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-13 435	-25 685
Finansieringsverksamheten		
Kapitaltillskott nya medlemmar		8 497
Medel från finansieringsverksamheten		8 497
Årets kassaflöde	-15 187	-6 372
Likvida medel vid årets början	27 553	34 474
Likvida medel vid årets slut	12 366	28 103

Förbundets likvida medel uppgår till 12,4 mnkr vid årsskiftet. Det är en minskning med 15,2 mnkr under året. 13,4 mnkr av minskningen är till följd av investeringar. Resterande 1,8 mnkr av minskningen beror på att årets resultat är negativt och att även kortfristiga fordringar ökat under året.

Noter och tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

- Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.
- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

INTÄKTER

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Övriga intäkter som intjänats intäcksredovisas enligt följande: Ränteintäkter i enlighet med effektiv avkastning.

Från och med 2023 har en förändring i redovisningen av intäkter och kostnader för sluttäckning gjorts. Tidigare har detta bokförts som intäkter respektive kostnader men då detta är kommunernas intäkter och kostnader och AÅS endast är mellanhand redovisas dessa numer istället via balansräkningen som kortfristig fordran eller skuld. Detta gör att utfallet för sluttäckningen mellan 2023 och 2022 inte är jämförbart.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10-20 år
Maskiner, inventarier och fordon	3-10 år

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingavtal för bilar *där varje enskilt avtal är oväsentligt och enskilt klassificeras som operationell leasing* bedöms samlat för tillgångskategorin "bilar" och redovisas som finansiell leasing om värdet totalt är väsentligt.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2023	2022
<i>Taxor och avgifter</i>	-213 695	-222 644
<i>Bidrag</i>	-597	-690
<i>Realisationsvinster</i>	-540	-542
<i>Försäkringsersättningar</i>	-148	0
<i>Övriga intäkter</i>	-768	-20
<i>Summa verksamhetens intäkter</i>	-215 749	-223 896

Not 3 Ersättning till revisorerna

	2023	2022
<i>Revisionsuppdraget</i>		
<i>KPMG</i>	39	45
	39	45

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2023	2022
<i>Löner och sociala avgifter</i>	42 530	36 005
<i>Pensionskostnader</i>	4 021	2 187
<i>Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial</i>	0	567
<i>Bränsle, energi och vatten</i>	6 770	6 568
<i>Köp av huvudverksamhet</i>	119 594	123 337
<i>Lokal- och markhyror</i>	4 279	2 477
<i>Övriga tjänster</i>	5 331	6 292
<i>Lämnade bidrag</i>	19	132
<i>Realisationsförluster och utrangeringar</i>	1	39
<i>Övriga kostnader</i>	30 728	32 885
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>	213 273	210 490

Not 5 Avskrivningar

	2023	2022
<i>Byggnader</i>	666	641
<i>Maskiner och inventarier</i>	9 907	7 337
Summa avskrivningar	10 573	7 978
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>		
<i>Byggnader</i>	11	10
<i>Maskiner, inventarier och fordon</i>	6	10

Not 6 Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärden</i>	6 584	6 584
<i>Investeringar</i>	298	0
<i>Omklassificeringar</i>	206	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 088	6 584
<i>Ingående avskrivningar</i>	-4 362	-3 722
<i>Årets avskrivningar</i>	-666	-640
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 028	-4 362
Pågående nyanläggningar		
<i>Ingående balans</i>	205	12
<i>Utgifter under året</i>	0	193
<i>Under året genomförda omfördelningar</i>	-205	0
Utgående balans	0	205
Utgående redovisat värde	2 060	2 427

Not 7 Maskiner och inventarier

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärden</i>	80 569	54 730
<i>Investeringar</i>	13 676	26 040
<i>Försäljningar/utrangeringar</i>	0	-202
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	94 245	80 568
<i>Ingående avskrivningar</i>	-47 033	-39 852
<i>Försäljningar/utrangeringar</i>	0	156

Årets avskrivningar	-9 907	-7 337
Utgående ackumulerade avskrivningar	-56 940	-47 033
Utgående redovisat värde	37 305	33 535

Not 8 Fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	40 899	30 365
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10 849	9 959
Övriga kortfristiga fordringar	1 579	1 432
Redovisat värde vid årets slut	53 327	41 756

Not 9 Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	-28 890	-33 547
Moms och punktskatter	-7 400	-2 880
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	-1 432	-1 205
Övriga skulder, sluttäckning	-10 095	-0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-14 451	-16 380
Summa kortfristiga skulder	-62 268	-54 012

Driftredovisning

Resultatanalys

Årets resultat är negativt och uppgår till -7,7 mnkr vilket är 1,4 bättre än budget.

Renhållningsuppdraget, som finansieras via taxor, har ett resultat på -6,8 mnkr vilket är 1,8 mnkr bättre än budget. Övrig verksamhet, som består av förpackningsinsamling, sluttäckning och verksamhetsavfall, har ett resultat på -1,3 mnkr som är 0,8 sämre än budget. Det positiva finansnettot bidrar med 0,4 mnkr.

Redovisning av kostnader och intäkter

tkr	Utfall 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Renhållningsuppdraget intäkter	213 743	213 265	478	206 447
Renhållningsuppdraget kostnader	-220 510	-221 800	1 290	-200 686
Renhållningsuppdraget resultat	-6 767	-8 535	1 768	5 761
Övrig verksamhet, netto	-1 330	-550	-780	-333
Finansnetto	371	0	371	1
Resultat	-7 726	-9 085	1 359	5 429

Kostnader per verksamhet

Total kostnad för förbundet är 223,8 mnkr jämfört med budget på 224,7 mnkr. Den fortsatta minskningen av brännbart avfall på ÅVC bidrar med +3,8 mnkr och är den största anledningen till den positiva avvikelsen.

För sop- och latrinhämtning har kostnaderna varit 3,4 mnkr högre än budgeterat och den största anledningen är begagnade kärl som köpts in för 2,4 mnkr på driften då de är äldre än 7 år. Även kostnaderna för sopbilar har överskridit budget med drygt 1 mnkr, främst för reparationer och underhåll.

tkr	Utfall 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Direktion	-629	-665	36	-544
Administration	-21 148	-21 290	142	-20 678
Återvinningscentraler	-62 459	-66 115	3 656	-56 421
Enskilda avlopp	-21 788	-22 665	877	-19 709
Sop- och latrinhämtning	-114 487	-111 065	-3 422	-103 335
Kostnader renhållningsuppdraget	-220 510	-221 800	1 290	-200 686
Förpackningsinsamling	-991	-735	-256	0
Sluttäckning	-1 205	-1 195	-10	-16 757
Verksamhetsavfall	-1 140	-995	-145	-1 024
Kostnader övrig verksamhet	-3 336	-2 925	-411	-17 781
Summa kostnader	-223 846	-224 725	879	-218 468

Intäktsredovisning

Intäkterna totalt för förbundet är 216,1 mnkr, budgetavvikelse på endast +0,2 procent.

Intäkterna har varit högre än budgeterat för hämtnings- och behandlingsavgifter med +0,7 mnkr, övrigt med +1,6 mnkr samt ÅVC med +2,0 mnkr, där försäljning av ÅVC-kort står för

hälften. Övriga intäkter består av fakturerade inkassokostnader, driftbidrag från staten, försäkringsersättning samt försäljning av maskin.

Grundavgifterna samt avgifterna för enskilda avlopp har varit lägre än budgeterat. För enskilda avlopp är budgetavvikelsen -2,4 mnkr. En del av det kompenseras av att kostnaderna för enskilda avlopp är 0,9 mnkr lägre än budget. Taxan är för låg för att täcka både tömnings- och behandlingskostnader.

tkr	Utfall 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Grundavgifter	68 532	69 900	-1 368	62 041
Hämtnings- och behandlingsavgifter	111 192	110 500	692	112 882
Latrin	428	500	-72	487
Enskilda avlopp	20 070	22 445	-2 375	19 199
Återvinningscentraler	9 838	7 865	1 973	9 587
Övrigt	3 681	2 055	1 626	2 251
Intäkter renhållningsuppdraget	213 743	213 265	478	206 447
Övriga intäkter	2 006	2 375	-369	17 448
Summa verksamhetens intäkter	215 749	215 640	109	223 896
Finansnetto	371		371	1
Summa intäkter	216 120	215 640	480	223 897

Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 14 mnkr vilket är 22 mnkr mindre än budgeterat. Skillnaden mot budget beror på att investeringar för kärl och containrar för förpackningsinsamling till största del genomförs 2024 samt att det under året gjorts omfattande prioritering bland investeringar för att säkra förbundets likviditet.

Det är främst kärl och containrar som inhandlats under året, dels till förbundets senaste medlemskommuner, dels inför insamling av förpackningar. Begagnade kärl som köpts in av tidigare entreprenörer har delats mellan investering och drift utifrån kvarvarande livslängd.

Investeringar (tkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Investeringar 2022
Vara ÅVC	415	5 435	5 020	2 859
Götene ÅVC	375	4 200	3 825	1 237
Maskiner				7 213
Containrar	2 798	2 475	-323	1 065
Övriga inventarier	432	990	558	1 498
Personalutrymmen				350
Summa Återvinningscentraler	4 019	13 100	9 081	14 222
Kärl och containrar restavfall nya kommuner	3 621	6 700	3 079	
Kärl matavfall	4 884	3 700	-1 184	876
Ombyggn kontor Bångahagen	298		-298	193
Fordon				11 009
Summa Sophämtning	8 803	10 400	1 597	12 078
Containrar, LIP och omlastning	1 153	2 700	1 548	
Kärl FNI befintlig insamling		10 000	10 000	
Summa Förpackningsinsamling	1 153	12 700	11 548	
Summa investeringar	13 975	36 200	22 225	26 300

Bilaga 1 Insamlade och behandlade mängder

1. Avfallsmängder inom Sverige och EU

Hushållsavfall, eller kommunalt avfall som det benämns i miljöbalken, utgör bara en liten del av de totalt genererade avfallsmängderna i Sverige.

Enligt Naturvårdsverket var, år 2020, den totala avfallsmängden i Sverige 144 miljoner ton. Den övervägande delen av dessa mängder är gruvavfall (76%). Från hushåll och verksamheter (exklusive gruvverksamhet) uppkom totalt 35,7 miljoner ton avfall. Byggbranschen stod för 14,2 miljoner ton. Hushållen stod för ca 4,6 miljoner ton. Om gruvavfallet räknas bort utgör hushållens avfall 13% av totalt uppkomna mängder i Sverige.

2022 generades enligt Naturverket 41 miljoner ton kommunalt avfall (395 kg/person). Kommunalt avfall kommer främst från hushåll (81 %). 19% kommer från verksamheter. Exempel på kommunalt avfall från verksamheter är matavfall, restavfall samt förpackningar från restauranger och butiker. 2022 var det bara 40% av det kommunala avfallet som materialåtervanns. Målsättningar för kommunala avfallet inom EU:

- 55% materialåtervinning av kommunalt avfall
- 65% materialåtervinning av förpackningsmaterial, mer för vissa avfallsslag.

Mängden hushållsavfall i EU var för 2021 i genomsnitt 527 kg per EU-medborgare*, där 49% materialåtervanns. Variationen inom EU är stor från 302 kg per invånare i Rumänien till 843 kg/invånare i Österrike. I samma statistik redovisas för Sverige 418 kg per invånare.

(*källa: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Municipal_waste_statistics)

I en rapport från EU-kommissionen varnas det om att Sverige som ett av 18 av de 27 medlemsstaterna i EU inte kommer nå EU:s målsättningar. Sverige riskerar böter om inte alla nödvändiga åtgärder för att nå materialåtervinningsmålen vidtas.

I Sverige minskade mängden hushållsavfall mellan 2021 och 2022.

kg/person	2018	2019	2020	2021	2022
Grovavfall	165	168	184	177	163
Restavfall	178	169	161	157	152
Matavfall*	42	44	45	46	44
Förpackningsavfall	48	49	54	57	54
Returpapper	21	18	16	14	12
Farligt avfall och elavfall	22	23	25	23	23
Totalt insamlad mängd	477	471	485	474	449

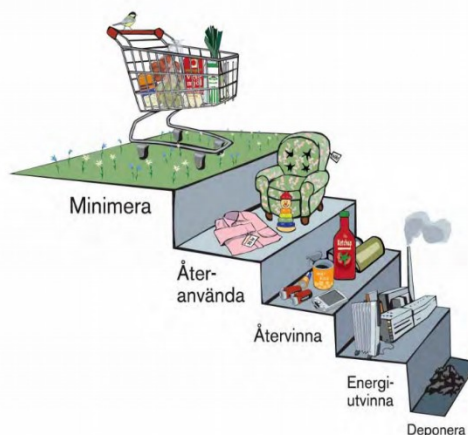
Källa: Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2022".

2. Hanterade mängder inom A&ÅS

I detta avsnitt redovisas statistik för insamlade mängder av produkter och avfall inom A&ÅS. För att få en jämförande bild även om nya kommuner ansluter till kommunalförbundet redovisas statistiken i huvudsak i kg per invånare.

Statistiken avser enbart A&ÅS verksamhet och ger därmed inte en total bild över hushållens sortering. I uppgifterna ingår inte hushållens sortering av förpackningar. Inte heller ingår, utöver det som samlas in på A&ÅS anläggningar, de materialströmmar som hanteras inom olika typer av återbruk. Det innebär att i siffrorna ingår inte näthandelsföretag som är verksamma inom till exempel matvaror som är på väg att kasseras (exempelvis Matsmart) eller den omfattade handeln med second-hand-produkter och liknande.

Avfallstrappan till höger är utgångspunkten för allt arbete med avfall inom EU och den har implementerats i svensk lagstiftning som reglerar hur produkter och avfall ska hanteras. Avfallstrappan verkar för att minska den totala mängden avfall och dess farlighet samt för att öka återanvändningen av varor och produkter och återvinning av material.

2.1 Samarbeten för att främja återanvändning

Textilier

Vid A&ÅS återvinningscentraler (ÅVC) finns samarbete med Björkåfrihet för insamling av textilier. I alla medlemskommunerna utom Grästorp finns mottagning av textilier på ÅVC.

Insamlad mängd textilier vid A&ÅS återvinningscentraler under 2023 blev 537 ton, vilket är 2,6 kg per invånare. Detta är den största mängden sedan textilinsamlingen på ÅVC startades 2013. Ökningen från föregående år var +0,3 kg per invånare.

Av de textilier som samlades in gick 72 procent till återanvändning, 15 procent till materialåtervinning och 13 procent skickades till energiåtervinning (2022 års fördelning).

Användbara saker

Vid 5 av de större ÅVC:erna finns möjlighet att lämna till exempel husgeråd och inredningsföremål för återbruk.

Insamlingen utgör ett komplement till den mottagning som sker inom den stora marknaden för second-handverksamheter som finns i lokalsamhället. A&ÅS insamling på återvinningscentralerna sker i samarbete med lokala second-handverksamheter. Under

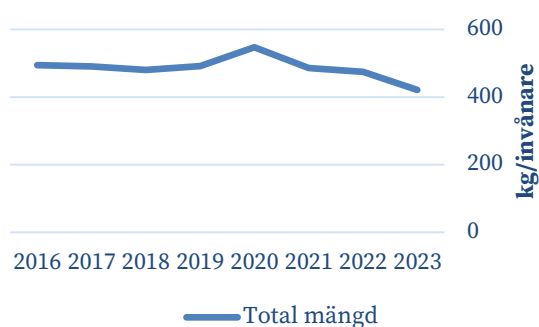
2023 var den mängd som tagits emot för försäljning i lokala second-handbutiker 197 ton (1,1 kg per invånare). Detta är en minskning jämfört med 2022, men i nivå med 2020 och 2021 års mängder. Mängdminskningen kan utöver förändrade rutiner som följd av byte av samarbetsparter, även ha att göra med de allt fler inbrotten vid ÅVC. De insamlade mängderna bedöms utgöra en mycket liten del av den återbruksverksamhet som sker i samhället idag.

Återbruk av byggavfall/byggprodukter

Ett samarbete för insamling av byggmaterial för renovering och återanvändning har startat vid Hjo ÅVC under andra halvåret 2022. Arbetet sker på försök i samarbetet med Hjo återbruksfabrik. Under 2023 har ca 7,3 ton tagits om hand inom detta samarbete, översyn sker för att se om samarbetet kan utökas till att omfatta fler ÅVC:er.

2.2 Insamling av avfall

De totala avfallsmängderna har åter minskat och den nedåtgående trenden som kunde indikeras innan Coronaåren (2020-2021) har fortsatt. Under Coronaåren var avfallsmängderna sannolikt höga som en följd av hög ”hemmanärvaro”.

Insamlat avfall per metod

Kg per invånare	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Hämtat med sopbil¹, varav	186,2	188,6	195,0	191,9	197,3	204,8	208,6	207,9
Brännbart restavfall	156,5	159,4	160,7	156,8	163,3	175,8	181,4	186,2
Matavfall	29,4	29,1	34,3	35,1	34,0	29,0	27,2	21,7
Matavfall till tank	0,2	0,2	0,3	0,4	0,6	0,4	-	-
Lämnat på ÅVC², varav	223,5	269,9	290,6	355,0	294,7	276,9	281,9	286,2
Brännbart restavfall	29,6	39,4	50,6	61,7	63,5	68,0	67,9	67,9
Träavfall ³	80,9	97,6	94,1	133,9	98,5	85,3	85,3	82,2
Trädgårdsavfall ⁴	34,2	41,7	44,8	47,4	41,0	36,8	39,8	38,5
Sten, kakel, porslin etc	25,0	27,7	37,2	40,2	28,2	25,4	27,1	25,2
Mottaget på ÅVS⁵	12,7	10,9	<i>Ej aktuellt. Returpapper hade producentansvar fram t.o.m 2021 och ingick inte i A&ÅS ansvar</i>					
Summa	422,6	469,6	485,9	547,3	492,6	482,1	490,5	494,1

1) Här ingår även fastighetsnära insamlingen av returpapper. Ingående mängd 2023: 0,3 kg/invånare (2022: 0,1 kg/inv).

2) Totalt mottagen mängd, inklusive insamling via trädgårdscontainrarna i Skara kommun och insamling via "Samlaren" och liknande.

3) Avser summan av returträ och grenar och ris

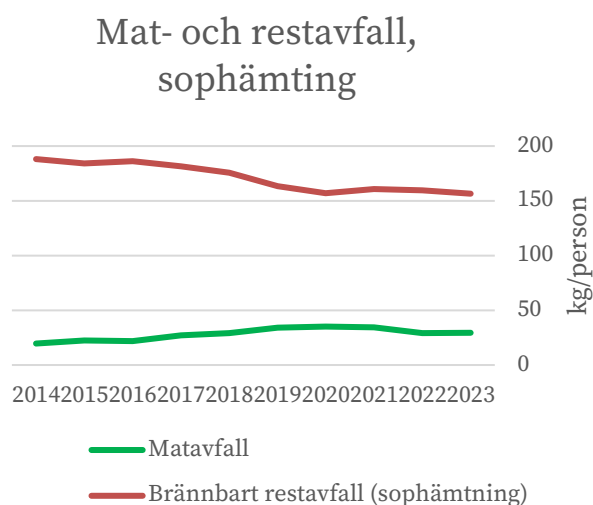
4) Avser komposterbart trädgårdsavfall

5) Avser returpapper som samlas in på ÅVS:er efter avtal med producenterna att få nyttja delas platser

Minskningen i mängd gäller både insamlad mängd vid ÅVC och via sopbil.

Från och med 2022 ingår returpapper i A&ÅS ansvar. Returpappret samlas in både via återvinningsstationer och fastighetsnära via sopbil. Den fastighetsnära insamlingen som i huvudsak sker vid flerbostadshus utförs av privata entreprenörer som medgetts auktorisation av A&ÅS.

Den totala mängden insamlat mat- och restavfall inom sophämtningen har fortsatt att minska något, -0,7 kg/invånare jämfört med föregående år. Den totala mängden mat- och restavfall inom sophämtningen (186 kg per invånare) är fortsatt under riksgenomsnittet. Riksgenomsnittet för 2022 var 196 kg per invånare. Av detta utgjorde matavfall 44 kg.

Inom A&ÅS har insamlad mängd matavfall ökat med 58 ton och uppgick 2023 till 6 424 ton. Mängden har därmed ökat (marginellt), utan att stora nya områden eller kundgrupper med matavfall startats under året. Den ökade mängden av matavfall inom kommunalförbundet beror därmed sannolikt på att allt fler blir bättre på att sortera ut sitt matavfall, vilket främst märkts inom flerbostadshusen. Den miljöavgift som betalas av flerbostadshus utan matavfallssortering har minskat med 13 procent. Antalet lägenheter i flerbostadshus med matavfallssortering har ökat med 86.

Uppkommen mängd matavfall

Kg per invånare	2021	2018	2016	2014	2012
Uppkommen mängd matavfall*	59	68	72	74	81

*Det som hålls i slasken är exkluderat

Källa: Naturvårdsverket

Totalt sett är den långvariga trend att den uppkomna mängden matavfall som slängs minskar. Ovan finns sammanställning av Naturvårdsverkets regelbundna bedömning av uppkomna mängder.

2.3 Insamling av slam etc från enskilda avloppsanläggningar

Under 2022 samlades totalt ca 56 500 kubikmeter slam från enskilda avloppsanläggningar in. Insamlad mängd slam i Essunga är okänt då tömning sker ”på den fria marknaden”. Slammängder från Essunga ingår därmed inte i de uppgivna mängderna. Avtal har tecknats så att insamling av slam ingår i A&ÅS entreprenörs uppdrag från och med 1 januari 2024, från samma datum upphör möjligheten för kunder inom Essunga kommun att välja annan entreprenör än den A&ÅS har avtal med.

Både insamlingen och behandlingssätten för slam från små avloppsanläggningar blir alltmer differentierad. Förändringarna på insamlingsidan sker i takt med att nya typer av avloppsanläggningar anläggs. Anläggningstyper, tömningsbehov och de avfallsslag som uppstår förändras i snabb takt. Samtidigt minskar antalet kunder med små avloppsanläggningar. Allt fler bildar samfälligheter eller kopplar på sig mot det kommunala avloppsnätet.

Mängden slam varierar därutöver även över åren beroende på när tömningarna utförs och hur många extra tömningar som beställs.

I och med Grästorps inträde i kommunförbundet sker, via avtal med Grästorps farmartjänst, slamspridning på energiskog (salix).

Insamlad och avlämnad mängd slam från enskilda avloppsanläggningar

Kubikmeter	2023	2022*	2021	2020	2019
Lämnat vid reningsverk	41 809	53 960	42 560	41 937	43 460
Mobil rensverk, vätskefas lämnat på VA-nätet	0	288	3 518	4 448	1 249
Spridning på åkermark/ energiskog, varav	1 373	2 278	0	2 503	2 217
Samtliga typer av slam (gödselbrunn i Falköping)	0	706	0	2 503	2 217
Samtliga typer av slam (spridning på salix, Grästorp)	1 373	1 572	Ej aktuellt. A&ÅS ansvariga för slamtömning i Grästorp fr o m 2022		
Summa	43 182	56 526	46 078	48 888	46 926

*Från 2022 ingår även Vara, Götene Grästorp i ovanstående mängder. Mängd slam i Essunga har inte gått att få fram, tömningarna sker först 2024 via entreprenad åt A&ÅS.

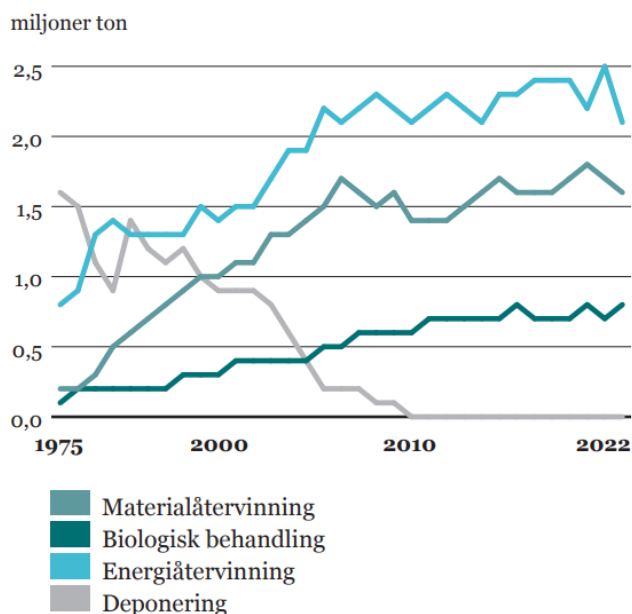

3. Avfallsbehandling

Samtidigt som mängderna avfall har ökat har sättet att behandla avfallet förändrats på ett betydande sätt under de senaste drygt 40 åren. Till höger redovisas hur behandlingen av hushållens avfall förändrats i Sverige under åren.

Källa: Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2022".

Översikt 1975–2022

3.1 Avfallsbehandling inom A&ÅS

Andelen av avfallet som materialåtervinns ökar över åren. Trots det utgör energiåtervinning fortfarande den främsta behandlingsformen.

Under 2023 (2022 år siffror inom parentes) har det inom A&ÅS, utöver slam från små avloppsanläggningar, samlats in totalt 422,6 kg (469,6 kg) avfall per invånare, av detta har:

- 22,6 kg (23,8 kg) el- och farligt avfall samlats in för omhändertagande
- 64,6 kg (71,0 kg) lämnats till biologisk materialåtervinning via rötning eller kompostering
- 66,1 kg (73,9 kg) lämnats till materialåtervinning på annat sätt. I uppgiften ingår mängden returpapper. För 2022 ingick även förpackningar mottagna vid kommunalförbundets ÅVC:er. Sådan statistik har inte varit möjlig att få fram för 2023. Mängden 2022 uppgick till 4,0 kg per invånare, i uppgiften finns inte mängd glasförpackningar då insamlingsstatistik per ÅVC inte erhöles för detta materialslag.
- 267,0 kg (296,4 kg) behandlats via energiåtervinning/ använts som bränsle för produktion av värme och el.
- 1,1 kg (2,7 kg) har lämnats till eftersortering.
- 1,2 kg (1,8 kg) lämnats för deponering.

I ovanstående siffror ingår inte fastighetsnära insamling av förpackningar eller insamling vid återvinningsstationer, insamlingen sker på producenternas ansvar. Det är idag oklart om förpackningsinsamlingens statistik över insamlade mängder för 2023 kommer finnas att tillgå under 2024. Insamlad mängd förpackningar 2022 inom A&ÅS var, enligt avfallweb, totalt 9 054 ton. Detta motsvarar 41,7 kg/invånare.

Mängd per person i Sverige per behandlingsmetod:
(inkl förpackningsinsamling)

kg/person	2018	2019	2020	2021	2022
Materialåtervinning	114	113	118	115	108
Återvinning av konstruktionsmaterial	15	14	17	16	15
Biologisk återvinning*	67	70	73	72	69
Energiåtervinning	273	266	268	264	249
Deponering	8	8	9	8	7
Totalt behandlad mängd	477	471	485	474	449

Källa: Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2022".

3.2 Omhändertagande av farligt avfall

Den största andelen farligt avfall som samlas in på A&ÅS återvinningscentraler utgörs av elavfall och impregnerat träavfall.

Mängd elavfall och annat farligt avfall vid återvinningscentraler

Kg per invånare	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Elavfall¹	14,1	14,6	14,1	16,7	14,8	14,1	14,5	15,3
Impregnerat träavfall	5,9	6,8	8,6	11,3	7,7	6,4	8,1	7,9
Annat farligt avfall¹	2,6	2,4	3,0	3,0	2,7	2,6	2,6	2,5
Summa	22,6	23,8	25,7	31,0	25,2	23,0	25,2	25,7

1) I dessa siffror ingår även mängder från "Samlaren"

Totala mängden farligt avfall har minskat under 2023. Minskningen har att göra med minskad mängd impregnerat träavfall och elavfall. Annat farligt avfall kan anses vara på samma, stabila, nivå som innan Coronaåren 2020-2021.

Stora delar av det farliga avfallet såsom exempelvis färg och oljeavfall materialåtervinns medan impregnerat träavfall energiåtervinns och asbest deponeras.

3.3 Materialåtervinning

Materialåtervinning delas upp i biologisk återvinning och annan materialåtervinning. Exempel på biologisk återvinning är rötning av matavfall och kompostering av trädgårdsavfall.

Biologisk återvinning

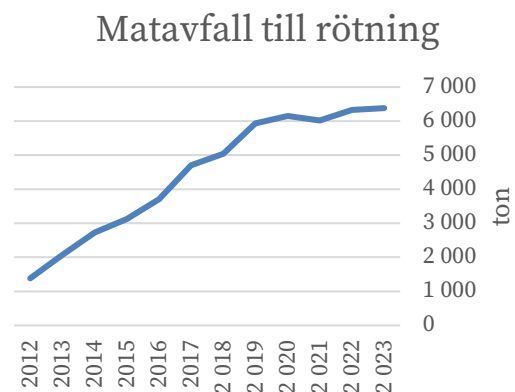
Utöver den insamling av matavfall som skedde i Falköpings kommun 2008 då de blev medlem i kommunalförbundet byggdes matavfallsinsamlingen ut inom kommunalförbundets tidigare 9 medlemskommuner mellan 2011 och 2019.

Under denna tidsperiod ökade insamlad mängd matavfall från 600 ton till 6 000 ton per år.

Då Vara, som infört matavfallsortering 2021, blev medlem i A&ÅS 2022 tillfördes ytterligare ca 300 ton matavfall.

Under 2023 ökade matavfallsmängden marginellt, med 58 ton och var därmed 6 424 ton, vilket motsvarar 29,6 kg/invånare.

Mängden förväntas öka betydligt mer under 2024 då matavfallsinsamling införs i 3 nya kommuner; Essunga, Grästorp och Götene.

Från september 2023 lämnas återigen allt matavfall till Falköpings biogasanläggning. Förändringen innebär tydligt minskade transportsträckor för leverans till en anläggning där matavfallet används både till tillverkning av fossilfritt fordonbränsle och som näringsämne på åkermark.

Mängden trädgårdsavfall hushållen lämnar vid återvinningscentralerna varierar över åren. Variationen beror på väder, hur många som har hemmasemester och andra liknade faktorer. Under 2020 togs ovanligt mycket trädgårdsavfall emot (47,4 kg/invånare), medan under 2023 är mottagen mängd ovanligt låg (34,2 kg/invånare). Normal nivå på mottagen mängd trädgårdsavfall inom A&ÅS är 38 - 42 kg/invånare. Variationen förhållandevis låga siffran kan bero på att den inte kunnat identifieras annat än att mängden allmänt minskat vid några av ÅVC:erna de senaste åren.

Trädgårdsavfallet som tas emot komposteras och nyttiggörs som växtnäring antingen genom att den säljs som olika typer av jordprodukter eller används i samband med sluttäckning av deponier.

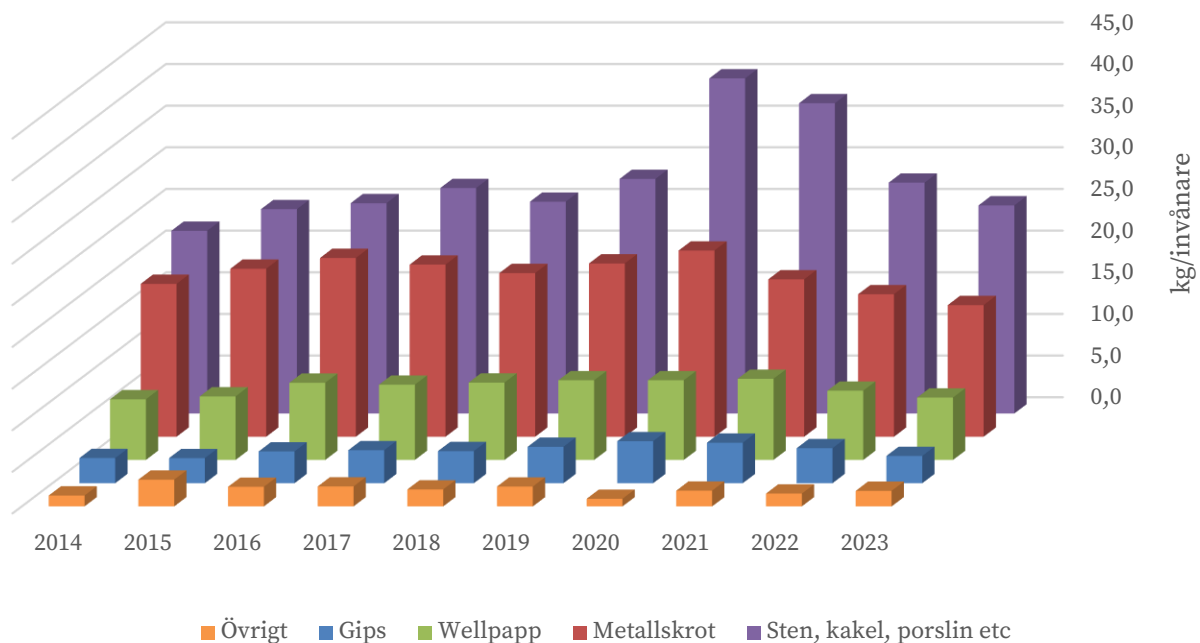
Övrig materialåtervinning

Övrig materialåtervinning utgörs exempelvis av återvinning av gips och metallskrot samt användande av sten, kakel, porslin etc i konstruktionsändamål vid till exempel vägbyggnationer i samband med sluttäckning av deponier.

Under 2023 var vid ÅVC mottagen mängd avfall till övrig materialåtervinning 53,4 kg/invånare. Mellan åren 2015 - 2019 höll sig mängden på mellan 59 - 64 kg/invånare. Mängderna får därmed anses understiga de mängder som får anses vara normala nivåer innan pandemiåren 2020 och 2021.

Vid Vara och Essunga återvinningscentraler sorterades redan innan medlemskapet 2022 grovplast (tidigare kallad kommunplast) ut. Denna insamling har under året behållits och även införts vid ytterligare en ÅVC (Falevi ÅVC). Mängden grovplast har från föregående år ökat från 99 till 165 ton (0,8 kg/invånare). Mängden ingår i stapel "övrigt nedan". Utsortering avses byggas ut och omfatta fler av A&ÅS återvinningscentraler.

Övrig materialåtervinning, återvinningscentraler

2022 är det första året sedan producentansvaret på returpapper avskaffades. Under 2023 samlades 12,7 kg returpapper in per invånare via återvinningsstationerna. Insamlad mängd returpapper vid A&ÅS återvinningscentraler ingår i uppgiften.

Uppgifterna för den fastighetsnära insamlingen indikerar en låg insamlingsgrad, enbart 0,2 kg/invånare. Siffran bygger på inrapporterade mängder från de entreprenörer som fått A&ÅS auktorisation för att få utföra detta arbete. Siffran bedöms vara lägre än verkligt insamlad mängd.

3.4 Energiåtervinning

Energiåtervinning (avfallsförbränning) är en termisk behandling för att utvinna energin ur avfallet. Avfallet nyttiggörs som bränsle för produktion av värme och el. Under 2023 har avfall lämnats både till Skövde Energi och Lidköping Energi.

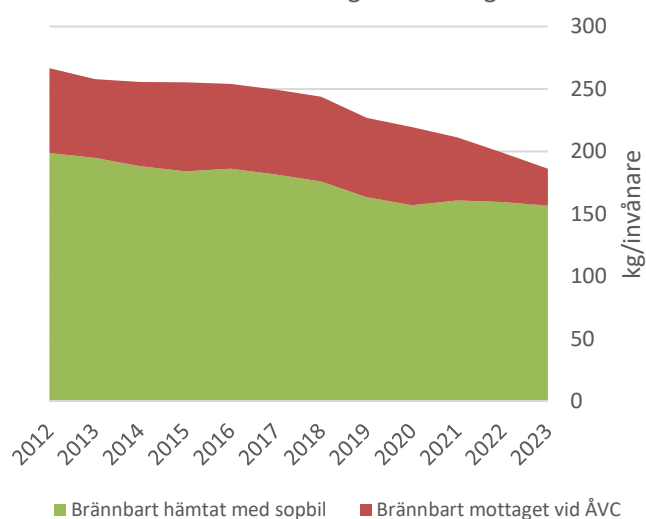
Vid Värmekällan, Skövde värmeverks avfallsförbränning i Skövde, producerade under 2022 (vilket utgör de senast tillgängliga uppgifterna) värme motsvarande 158 GWh samt el motsvarande 4 GWh. Under 2022 var anläggningens totalt behandlade mängd avfall 55 430 ton. En stor del av denna mängd (32 667 ton) levererade av A&ÅS.

Vid värmeverket i Lidköping energiåtervanns 107 200 ton avfall och 350 GWh värme och 29,3 GWh el producerades under 2022. A&ÅS levererade under 2023 levererade 7 672 ton restavfall från Vara, Essunga, Grästorp och Götene kommuner till Lidköpings Energi.

Under 2023 har inom A&ÅS har den totala mängden brännbart restavfall (186,1 kg per invånare) minskat med - 12,8 kg per invånare. Främst är det mängden restavfall på ÅVC som har minskat. Men även mängden restavfall i sopkärnen visar på en minskande trend, dock mindre kraftig än den för ÅVC. Minskningen av restavfall vid ÅVC sker för femte året i rad.

Den tydliga minskningen av restavfall från ÅVC beror på de riktade åtgärder rörande felsorteringarna på återvinningscentralerna. ”Sortera säcken” har införts vid ytterligare återvinningscentraler med gott resultat. En stor del av det avfall som nu sorterades rätt är förpackningar.

Brännbart restavfall till energiåtervinning

Mängd avfall till energiåtervinning/bränsle

Kg per invånare	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Restavfall via sopkärl	156,5	159,4	160,7	156,8	163,3	175,8	181,4	186,2
Restavfall på ÅVC	29,6	39,4	50,6	62,5	63,5	68,0	67,9	67,9
Träavfall på ÅVC	80,9	97,6	94,1	133,9	98,5	85,3	85,3	82,2
Summa	267,0	296,4	305,4	353,2	325,3	329,1	334,6	336,3

Träavfall, som här både avser returträ samt grenar och ris, nyttiggörs i huvudsak vid anläggningar vars bränsle helt eller till del utgörs av träavfall och skogsflis/pellets. Träavfallet ersätter därmed jungfruligt material från skogsavverkningar.

Mängden träavfall som inkommit till återvinningscentralerna varierar kraftigt under åren. Mängden träavfall har dock sjunkit kraftigt sedan extremåret 2020 (Corona) och får för 2023 år anses vara ovanlig nivå. Vad detta beror på är oklart.

3.5 Deponering

Det som normalt lämnas till deponin från A&ÅS återvinningscentraler utgörs enbart av isoleringsprodukter av sten- och glasfiberull.

Jämfört med 2022 har mängden avfall som lämnats deponi minskat under 2023. Detta har att göra med att de tidigare deponifraktion som tillämpas Essunga och Grästorps ÅVC:er upphörde helt i februari 2024. Mängden lämnat för deponering för 2023 kan anses åter vara på normal nivå för A&ÅS.

Riksgenomsnittet för deponerade mängder från ÅVC för 2022 var 7 kg per invånare enligt Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2022". Mängden avfall till deponi inom A&ÅS område åter på 1,2 kg per invånare, vilket får ses som normalmängd inom A&ÅS. Mängden understiger klart riksgenomsnittet.

Mängd avfall till deponi

Kg per invånare	2023	2022**	2021	2020	2019	2018	2017	2016*
Avfall till deponi	1,2	1,8	1,2	1,3	1,0	1,4	1,4	5,5

* Från och med 2016 ingår Gullspång och Mariestad i siffrorna.

** Från och med 2022 ingår Götene, Vara, Essunga och Grästorp med i siffrorna.

3.6 Avfall till eftersortering

Inom A&ÅS lämnas vanligen enbart fönster till eftersortering. Under 2023 samlades 243 ton fönster in, vilket motsvarar ca 1,1 kg/invånare. Av fönstren blir glas, som används i konstruktionsmaterial, och fönsterkarmar som lämnas antingen som metallåtervinning eller till energiåtervinning beroende på vad de består av.

Mängden avfall till eftersortering har minskat i och med att ÅVC i Vara nu drivs i egen regi och att den fraktion med blandavfall som samlades in för eftersortering under den tid ÅVC:n drevs av Ragn-Sells har utgått.

Mängd avfall till eftersortering

Kg per invånare	2023	2022
Avfall till eftersortering	1,1	2,7

Se statistik hur ÅR 2022

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för kommunalförbundet Skaraborgsvatten och prövning av ansvarsfrihet för förbundsdirektionen verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att revisionsberättelsen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.
- 2 Kommunfullmäktige beslutar att bevilja förbundsdirektionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning

Direktionen för Skaraborgsvatten beslutade den 23 februari 2024, § 4, att fastställa årsredovisningen för år 2023. Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bakgrund

Ändamålet för kommunalförbundet Skaraborgsvatten är att förse medlemmarna med dricksvatten. Skaraborgsvatten ska leverera vatten med högsta möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser. Förbundet ska upprätthålla en god drift och egenkontroll av vattenkvalitet.

Direktionen för Skaraborgsvatten beslutade den 23 februari 2024, § 4, att fastställa årsredovisningen för år 2023.

Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige.

För 2023 finns två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Grundat på revisorernas översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella

mål som direktionen fastställt i budget 2023. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns ett verksamhetsmål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna konstaterar att det i årsredovisningen saknas en tillräcklig tydlig avrapportering avseende vilka kriterier som måluppfyllelsen av det verksamhetsmässiga målet baseras på, för att det ska vara möjligt att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna rekommenderar att direktionen framåt tydliggör det verksamhetsmässiga målet och kriterierna för om det är uppfyllt eller inte.

Förbundets resultat för helåret uppgår till 6 603 tkr i jämförelse med det budgeterade resultatet om 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat. Det beror även på lägre avskrivningar och räntekostnader.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Årets balanskravsresultat uppgår till cirka 6,6 mnkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Revisorernas bedömning är att:

- Årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- De finansiella målen uppnås
- Det inte är möjligt att bedöma måluppfyllelsen av förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Revisorerna rekommenderar att direktionen framåt tydliggör det verksamhetsmässiga målet och kriterierna för om det är uppfyllt eller inte.

Presidiets bedömning

Enligt kommunallagen 5 kap. 32 § får kommunfullmäktige behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Kommunfullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 38 bereder presidiet frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges presidiums förslag, 2024-05-20
- Revisionsberättelse, 2024-03-21
- Granskningsrapport
- Direktionen 2024-02-23, § 4
- Årsredovisning 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Dan Hovskär (KD)

Kommunfullmäktiges ordförande

KOMMUNALFÖRBUNDET SKARABORGSVATTEN

Revisionen

2024-03-21

*Till Kommunfullmäktige i:
Skövde, Falköping, Skara kommuner*

Revisorernas bedömning av bokslut och årsredovisning per 2023-12-31

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i årsredovisningen per 2023-12-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas årsredovisningen inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av årsredovisningen, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

För 2023 finns två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2023. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns ett verksamhetsmål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi konstaterar att det i årsredovisningen saknas en tillräcklig tydlig avrapportering avseende vilka kriterier som måluppfyllelsen av det verksamhetsmässiga målet baseras på, för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Vi rekommenderar att direktionen framåt tydliggör det verksamhetsmässiga målet och kriterierna för om det är uppfyllt eller inte.

Förbundets resultat för helåret uppgår till 6 603 tkr i jämförelse med det budgeterade resultatet om 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat. Det beror även på lägre avskrivningar och räntekostnader.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Årets balanskravsresultat uppgår till cirka 6,6 mnkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

- Årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- De finansiella målen uppnås
- Det inte är möjligt att bedöma måluppfyllelsen av förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Vi rekommenderar att direktionen framåt tydliggör det verksamhetsmässiga målet och kriterierna för om det är uppfyllt eller inte.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Skövde 2024-03-21

DocuSigned by:
Christina Eliasson
B49C74F36B734C3...
Christina Eliasson
Revisor Skara kommun

DocuSigned by:
Birgitta Johansson
602B089F15D8459...
Birgitta Johansson
Revisor Skövde kommun

DocuSigned by:
Ingrid Wirstam Schwanborg
16A73975DAF14D6...
Ingrid Wirstam Schwanborg
Revisor Falköping kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

KPMG AB

2024-03-21

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Rekommendationer	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
3.1.1	Bedömning	5
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Bedömning	6
3.3	Balanskravsresultat	6
3.3.1	Bedömning	6

1 Sammanfattning

Vi har av Kommunalförbundet Skaraborgsvatten revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten har två finansiella mål och ett verksamhetsmål.

Finansiella mål:

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2023.

Verksamhetsmål:

Vi konstaterar att det i årsredovisningen saknas en tillräcklig tydlig avrapportering avseende vilka kriterier som måluppfyllelsen av det verksamhetsmässiga målet baseras på, för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi direktionen att:

- Vi rekommenderar att direktionen framåt tydliggör det verksamhetsmässiga målet och kriterierna för om det är uppfyllt eller inte.

2 Bakgrund

Vi har av Kommunalförbundet Skaraborgsvattens revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om förbundet efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift-och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever förbundet balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionens beslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som avgetts av direktionen den 2024-02-23.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning.

Förbundets resultat för helåret uppgår till 6 603 tkr i jämförelse med det budgeterade resultatet om 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat. Det beror även på lägre avskrivningar och räntekostnader.

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna/förbunden ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas/förbundens ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen i Kommunalförbundet Skaraborgsvatten har fastställt 2 finansiella mål och 1 verksamhetsmål. Se vidare måluppföljning på sida 14 i förbundets årsredovisning. Direktionen har bedömt att alla tre mål uppfyllts.

Finansiella mål:

Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.

Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Verksamhetsmål:

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet.

3.2.1 **Bedömning**

Finansiella mål:

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2023.

Verksamhetsmål:

Vi konstaterar att det i årsredovisningen saknas en tillräcklig tydlig avrapportering avseende vilka kriterier som måluppfyllelsen av det verksamhetsmässiga målet baseras på, för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat.

3.3 **Balanskravsresultat**

En kommun/förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Årets balanskravsresultat uppgår till cirka 6,6 mnkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.3.1 **Bedömning**

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Datum som ovan

KPMG AB

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Till revisorerna i Kommunalförbundet Skaraborgsvatten (org.nr 222000-0281)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunalförbundet Skaraborgsvatten utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2023-01-01–2023-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2024-03-21.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Kommunalförbundet Skaraborgsvatten för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga bitrådets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att

upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av

oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping daterad enligt den elektroniska underskriften

KPMG AB

DocuSigned by:

Thord Axelsson

71B76C47A1184F...

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor/sakkunnigt biträde

Certificate Of Completion

Envelope Id: D2128CB119E74E37A4DAB15E219E1913	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Yttrande bokslut 2023 - Kommunalförbundet Skaraborgsvatten.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Thord Axelsson
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	thord.axelsson@kpmg.se
	IP Address: 217.210.133.221

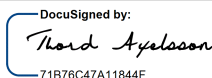
Record Tracking

Status: Original	Holder: Thord Axelsson	Location: DocuSign
3/28/2024 7:27:04 PM	thord.axelsson@kpmg.se	

Signer Events

Thord Axelsson
thord.axelsson@kpmg.se
KPMG AB
Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

71B76C47A1184F...

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 217.210.133.221

Timestamp

Sent: 3/28/2024 7:27:29 PM
Viewed: 3/28/2024 7:28:21 PM
Signed: 3/28/2024 7:28:29 PM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: dba95dc2-bd9f-5c29-a8f3-528d35af8fc5
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/28/2024 7:28:12 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp
Notary Events	Signature	Timestamp
Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/28/2024 7:27:29 PM
Certified Delivered	Security Checked	3/28/2024 7:28:21 PM
Signing Complete	Security Checked	3/28/2024 7:28:29 PM
Completed	Security Checked	3/28/2024 7:28:29 PM

Payment Events

Status

Timestamps

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-02-23 kl 09.00
1(5)

Innehållsförteckning	Sida
Deltagare och anslagsbevis	2
Paragraf 1-3	3
Paragraf 4-5	4
Paragraf 6-7	5

Handwritten signatures in blue ink.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-02-23 kl 09.00

2(5)

Plats och tid Borgunda Vattenverk kl 09.00-10.00

Beslutande

Håkan Ehn, Ska (Ordförande)
Clary Starck, Sde (v.ordf)
Ed Kahrs, Fkp
Göran Segerstedt, Sde
Roger Lundberg, Fkp
Jan Wallander, Ska
Jörgen Frödelius, Sde

Ersättare

Wanja Wallemyr, Fkp
Christer Carlsson, Fkp

Övriga deltagande

Carl Doverholm
Torbjörn Bäck
Jenny Sjökvist
Marcus Eriksson

Förbundsdirektör, Skarborgsvatten
Ekonom, Skövde kommun
VA chef, Skövde kommun
VA chef, Skara Energi

Utses att justera

Jan Wallander

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer § 1-7

Ordförande

Justerande

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Instans

Kommunalförbundet Skarborgsvatten

Sammanträdesdatum

2024-02-23

Justeringsdatum

2024-02-27

Anslagsdatum

2024-

Överklagningstid t o m

Förvaringsplats
för protokollet

Skarborgsvattens arkiv

Underskrift

.....

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-02-23 kl 09.00

3(5)

§ 1

Val av protokolljusterare

Beslut:

Direktionen beslutar att utse Jan Wallander till att, jämte ordföranden, justera dagens protokoll.

§ 2

Godkännande av föregående protokoll

Protokollet från direktionens föregående möte från den 2023-11-17 har varit utsänt till ledamöterna.

Beslut:

Direktionen beslutar att godkänna protokollet och lägga detsamma till handlingarna.

§ 3

Beslut om flytt av ej genomförda investeringar

Planerade investeringar som ej genomförts under föregående år.

Beslut om flytt av ej genomförda investeringar för år 2023 till år 2024

Enligt beslut från år 2022 så fanns det inget belopp att flytta över till år 2023 då det totala investeringsbeloppet för 2022 överskreds med 15 523 tkr. För budgeten år 2023 uppgick investeringsbeloppet till 131 700tkr, detta ger ett totalbelopp för år 2023 att investera för på 116 177 tkr. Investeringarna enligt investeringsredovisningen i årsredovisningen för år 2023 uppgår till 17 508 tkr.

Beslut:

Direktionen beslutar att: Beloppet som ska flyttas över till år 2024 blir således 98 669 tkr.

He YN CD

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-02-23 kl 09.00

4(5)

§ 4

Årsredovisning 2023

Årsredovisningen har varit utsänd till ledamöterna.

Förbundsdirektör Carl Doverholm och Ekonom Torbjörn Bäck föredrar innehållet.

Årets resultat är 6 603 tkr. Det budgeterade resultatet är 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1 mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Årets resultat är jämförbart med fg år trots den ökade intäkten i år och det beror på inflationen och generella prishöjningar, samt nyinvesteringar som ökar avskrivningar och räntekostnader. Räntan har också gått upp under år 2023 jämfört med år 2022.

Beslut:

Direktionen beslutar att fastställa densamma och lämna över till revisorerna för granskning.

§ 5

Avtal avseende samverkan kring Informationssäkerhetssamordnare

Skaraborgs Kommunalförbund har väckt frågan om ett samarbete kring utveckling, förståelse, tillämpning och upprätthållande kring dataskydd och informationssäkerhet. Skövde Kommun anställer en tjänsteperson för detta som vi berörda kommunalförbund nyttjar för vårt behov. För Skaraborgsvattens del skulle denna tjänst motsvara 10% vilket ger en beräknad kostnad om fn 97 511 kr/år.

Beslut:

Direktionen beslutar att tillstyrka framtaget förslag och att samverkansavtal tecknas.

HL ju CO

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-02-23 kl 09.00

5(5)

§ 6

Informationer

Förbundsdirektören informerar direktionen om aktuella projekt såsom:

- Renovering sandfilter - SF 3 nr 4 gjutning klar, SIU klara, Triton v10-11, följer plan.
- UF utbyggnad – Vi har haft startmöte med entreprenörerna, stämmer av att fas 0 - utredning är klar inför start av fas 1 – projektering.

Beslut:

Direktionen noterar informationen.

§ 7

Övrigt

- Förbundsdirektören informerade om pågående PFAS provtagning som Skaraborgsvattens personal hjälper SMS (räddningstjänsten) att utföra i enskilda brunnar inom Skara kommun.
- Det är även ett planerat besök vid Hjällö i samband med nästa direktionsmöte den 31 maj.
- Kommande sammanträdesdagar för året är : 31/5, 29/8, 6/12

Nästa sammanträde för direktionen är Fredagen den 31 Maj kl 09.00

Protokollförelse : Carl Doverholm

He Ju CD

Årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Kommunalförbundets direktion avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2-11
- resultaträkning	12
- balansräkning	13-14
- kassaflödesanalys	15
- noter	16-19
- Drifts- och investeringsredovisning	20-21

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Förbundets verksamhet

Historik

Skaraborgsvatten tidigare Skaraborgs vattenverksförbund bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Den nu gällande förbundsordningen som reglerar verksamheten antogs av medlemskommunerna under 2018. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 20231231 har förbundet levererat ca 501,7 miljoner m³ dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Organisation

Skövde, Skara och Falköpings kommuner är sammanslutna till ett kommunalförbund med direktion för obestämd tid enligt bestämmelserna i kommunallagen, med ändamål att förse medlemmarna med dricksvatten.

Direktionens ledamöter tillsätts av medlemskommunerna enligt följande: Skövde tillsätter tre ordinarie ledamöter och tre ersättare och Skara och Falköping tillsätter två ordinarie ledamöter och två ersättare vardera.

Personalen utgörs av en Förbundsdirektör samt sex tekniker. Vid större driftstörningar kan personalen utökas med personal från medlemskommunerna enligt avtal.

Vattenkvalitet

Skaraborgsvatten skall leverera vatten med högsta möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd av kemiska tillsatser.

Skaraborgsvatten skall upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten.

Skaraborgsvatten skall aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten.

Omvärldsanalys

Skaraborgsvatten är medlem och aktiv i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Vi är även medlemmar och aktiva i vår branschorganisation Svenskt vatten vilket resulterar i ett gott samarbete och nätverkande på nationell nivå.

Skaraborgsvattens anläggningar har varit i drift sedan 1959 varvid det finns ett stort underhållsbehov. Förbundet följer sin plan för investeringar i framförallt ledningsnätet.

Beredskap

En följd efter pandemin och även det pågående kriget har blivit att vi fått nya krav på oss att vi ska kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning, under minst 3 månader med helst klara 6 månader. Skaraborgsvatten har pga detta inventerat våra beroenden, exempelvis kemikalieleveranser. Vi har listat ett antal punkter som är viktiga för oss och jobbar med att hitta lösningar för de. Vi kommer bla att utföra vattenanalyser på plats själva.

Översikt över verksamhetens utveckling

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020	2019
Allmänt					
Antal anställda	8	7	7	7	7
Budgetomslutning					
Årets resultat, tkr	4 110	10 254	10 406	10 702	12 707
Personalkostnader, tkr	7 148	6 783	6 586	5 960	5 128
Nettoinvesteringar, tkr	131 700	25 000	24 900	32 300	32 600
Resultat					
Årets resultat, tkr	6 603	6 717	9 007	10 854	10 743
Eget kapital, tkr	160 679	154 075	147 359	138 352	127 498
Finansiering					
Vattenintäkt, tkr	37 915	36 206	35 980	36 497	34 726
Övriga intäkter, tkr	3 333	163	214	56	96
Nyckeltal					
Soliditet %	63	63	75	79	76

Det budgeterade resultatet för år 2023 är lägre än tidigare år vilket beror på stora investeringar som gör att både avskrivningar och räntekostnader nu ökar. Nettoinvesteringarna i budget 2023 ökar p.g.a att det var planerat att göra en stor investering i en ultrafilteranläggning men den blir inte av år 2023 utan förskjuts något år. Årets resultat har försämrats över åren vilket också beror på nya investeringar som därmed bidrar till ökade avskrivningar och räntekostnader.

Övriga intäkter är högre år 2023 vilket beror på ett elstöd som förbundet fick på 3,1mnkr. Soliditeten har sjunkit över tid vilket beror på försämrade resultat och ökad låneskuld.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedanstående punkter har och kommer att ha en väsentlig påverkan på förbundets resultat och ekonomiska ställning.

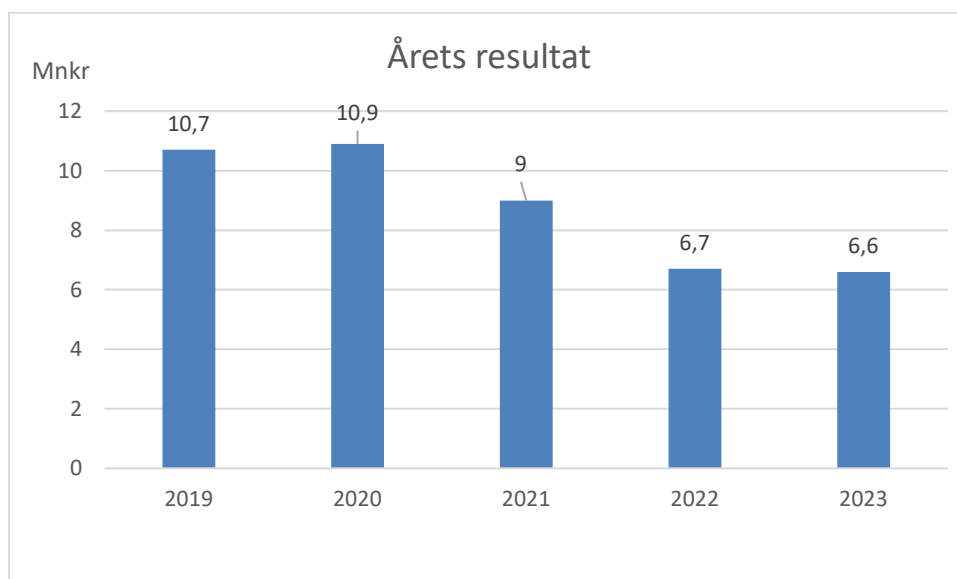
- Vi har under våren kopplat in den nya vattenledningen till Skövde, det var ett planerat underhållsjobb som innebär att vi grävt två st nya parallella ledningar för maximal säkerhet. Den gamla ledningen var uttjänt samt är lokaliserad så att reparationer och underhåll av den var omöjligt. Vi har trots ökade kostnader för blå rör nästan kunnat hålla budgeten som är på 60mkr, projektet har slutat på en kostnad av 66,6 mkr.
- Beslut har tidigare tagits om stora investeringar framöver varvid vi beslutat att höja vattenpriset mer än vi tidigare gjort, för år 2024 höjs det med 1 kr/m³ för att därefter återgå till en årlig höjning om 0,2kr/år. Detta görs för att vi ska kunna finansiera investeringarna till en del direkt och inte bygga på oss en allt för stor låneskuld som gör oss känsliga för höjda räntor. Vi har pga detta även omarbetat våra ekonomiska mål.

Ekonomisk redogörelse

Årets resultat

Årets resultat är 6 603 tkr. Det budgeterade resultatet är 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Årets resultat är jämförbart med fg år trots den ökade intäkten i år och det beror på inflationen och generella prishöjningar, samt nyinvesteringar som ökar avskrivningar och räntekostnader. Räntan har också gått under år 2023 jämfört med år 2022.

Årets investeringar

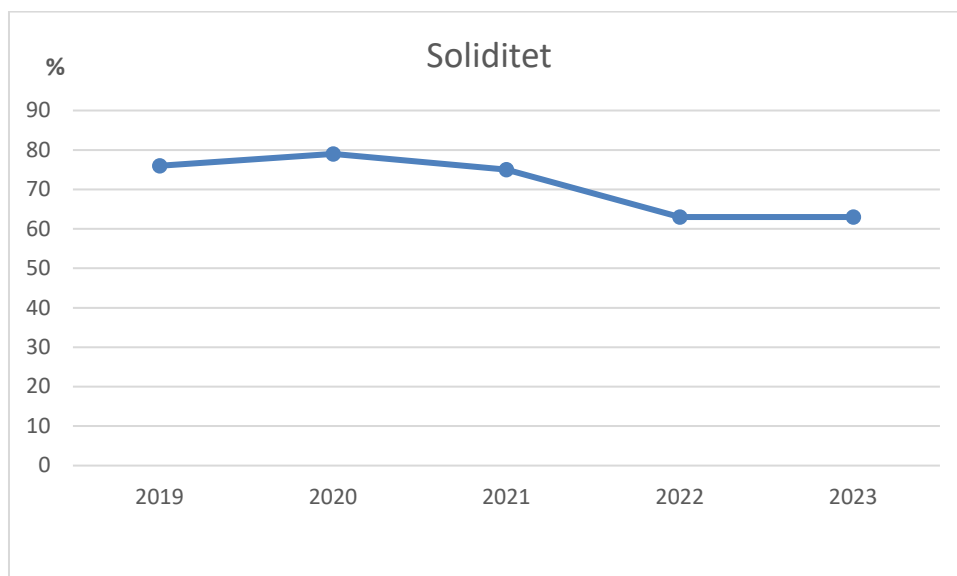
Investeringarna för året uppgår till 17 508tkr. De största investeringarna är gjorda på nätstationen på Hjällö med 7 432 tkr, dubblering Skövdeledningen med 3 952tkr och renovering snabbfilter med 4 451tkr.

Vattenpriset

Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvatten är relativt lågt, 4,5 kr/m³ fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Förändring av soliditeten

Soliditeten visar hur stor andel av de totala tillgångarna som ägarna har finansierat. Soliditeten ligger på 63%, vilket är samma som fg år.

Intäkter

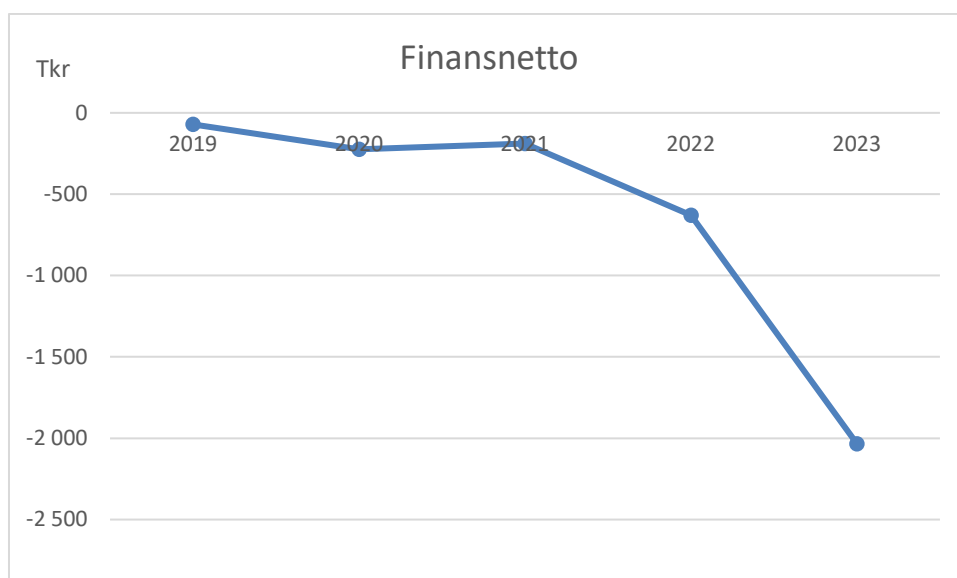
Verksamhetens intäkter har ökat med 4,8 mkr jämfört med föregående år och mot budget med 2,6 mkr. Ökningen mot fg år och även mot budget beror på en intäkt av elstöd med 3,1 mkr. Ökningen mot fg år beror även på ökat vattenpris.

Kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 2,7 mkr jämfört med föregående år och ökat mot budget med 1 mkr. Ökningen mot fg år beror framförallt på ökade kostnader för personalen då förbundet nu har 8st anställda istället för 7st. De ökade kostnaderna kommer också från generella prishöjningar.

Finansnetto

De finansiella intäkterna under året uppgår till 12 tkr. De finansiella kostnaderna uppgår till 2 046 tkr. Jämfört med budget så har finansnettot förbättrats med 152 tkr. Förbättringen mot budget beror på att de budgeterade investeringarna är senarelagda. Jämfört med föregående år så har finansnettot försämrats med 1 405 tkr, anledningen till försämringen mot fg år beror på att saldot på banken har blivit mer negativt genom investeringar och att räntan har höjts.

Likvida medel

Skaraborgsvatten har ett eget bankkonto, ett underkonto till det koncernkonto som Skövde kommun har i Swedbank. Saldot per 231231 var – 88 040 tkr.

Skulden på bankkontot sedan 221231 har ökat med 8 750tkr, vilket beror bl.a. på investeringar i nätstationen på Hjällö.

Materiella anläggningstillgångar

Kvarvarande bokfört värde på ledningsnät, vattenverk och pumpstationer uppgår till 244 076 tkr därtill kommer ett kvarvarande bokfört värde på maskiner, inventarier och fordon på 4 418 tkr.

Finansiella risker

Förbundet har en liten finansiell risk då de för tillfället har ett negativt saldo på bankkontot. För mer information om hanteringen av de finansiella riskerna se förbundets information om de ekonomiska målen.

Pensioner

Förbundet har ingen skuld för den förmånsbestämda ålderspensionen och den intjänade pensionsrätten per 1997-12-31 då det har tryggats genom försäkring. Kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen uppgår till 1 069 tkr i år och (259 tkr fg år). Förbundet har inga särskilda pensionsåtaganden som avviker från normalavtalet. Förbundet har däremot kortfristig skuld för premier till 8 personers avgiftsbaserade pensionsrätt.

Händelser av väsentlig betydelse

- Beslut har tagits att vi skall bygga ut med en ny avskiljande mikrobiologisk säkerhetsbarriär, det blir den största investering och förändring av processen som gjorts i vattenverkets historia. Detta görs för att vi ska klara Livsmedelsverkets föreskrifter om tillräckligt skydd mot vattenburna sjukdomar så som virus och bakterier. Detta behövs även för att kunna säkerhetsställa vattenkvalitén till kommunernas ledningsnät som blir större och längre.
- Som en följd av ovanstående och även pga andra investeringar i bla utökad reservoarvolym så har vi tillskrivit medlemskommunerna att de ska godkänna den utökade lånevolymen som detta innebär för oss. Alla kommunerna har godkänt en total låneskuld på 250 miljoner kronor men samtidigt givit oss i uppdrag att vi skall uppdatera vår förbundsordning med anledning av detta vilket vi arbetar med. Ett förslag till uppdaterad förbundsordning är utskickat till medlemskommunerna för godkännande.
- Ytterligare ett sandfilter har renoverats enligt plan.
- Vi hade i Augusti månad en stor läcka på Skaraledningen utanför Axvall.
- Har inte inträffat några väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Målen inom förbundet fastställs och tas fram av direktionen.

Budgeten tas fram av anställda på förbundet i samarbete med ekonomiavdelningen på skövde kommun. Budgeten fastställs sedan av direktionen.
Budgeten och de ekonomiska målen följs upp vid delårs- och årsbokslut.

Verksamhetsmålen följs i huvudsak upp genom löpande avrapportering på direktionens möten.

Internkontrollen följs upp genom omfattande provtagning samt analys av vattenkvaliteten samt även vid attestering av fakturor.

Leveranser

Förbundet har under året 2023 producerat cirka 8,4 miljoner m³ vatten av god kvalitet, vilket är en ökning med ca 300 000 m³ mot föregående år. Ökningen beror förmodligen på det varma, torra vädret som var på försommaren.

Till enskilda abonnenter samt Tidaholms och Hjo kommuner har levererats 468 824 m³. Vilket är en ökning från föregående år.

Den interna vattenförbrukningen till filterspolning med mera har varit 138 263 m³.

Vattenpriset har under året varit 4,5 kr/m³ till medlemskommunerna och 5,5 kr/m³ till enskilda abonnenter för renvatten respektive 3,25 kr/m³ för råvatten.

Medelproduktionen har under året varit 23 023m³/d och den största dygnsförbrukningen 32 829m³ jämfört med 22 640m³/d resp 31116 m³ för år 2022, vilken 2023 inträffade den 14 Juni..

Den procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning har varit Skövde 51,5 % (52,5%), Skara 22,3 % (21,9 %) och Falköping 26,2 % (25,6 %). Föregående år i parentes.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Ekonomiska mål

Direktionen beslutade 2022 att justera de ekonomiska målen till:

- Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.

-Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Utvärdering av ekonomiska mål

- Priset till medlemskommunerna har höjts från 4,3kr/m³ 2022 till 4,5kr/m³ 2023, vilket är helt enligt budget och investeringsplan, därmed är målet uppfyllt.

- Skulderna överstiger inte fyra års omsättning, därmed är målet uppfyllt. Förbundets omsättning har under de fyra senaste åren totalt uppgått till 185 186 tkr. Förbundets korta och långa skulder per 231231 uppgår till 94 464 tkr.

Verksamhetsmål

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2023 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

Årets resultat

Årets resultat är 6 603 tkr. Det budgeterade resultatet är 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Årets resultat är jämförbart med fg år trots den ökade intäkten i år och det beror på inflationen och generella prishöjningar, samt nyinvesteringar som ökar avskrivningar och räntekostnader. Räntan har också gått upp under år 2023 jämfört med år 2022.

Årets investeringar

Investeringarna för året uppgår till 17 508tkr. De största investeringarna är gjorda på nätstationen på Hjällö med 7 432 tkr, dubbling Skövdeledningen med 3 952tkr och renovering snabbfilter med 4 451tkr.

Balanskravsresultatet

Årets resultat enligt balanskravet	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	6 603	6 717	9 007	10 854
-Samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	6 603	6 717	9 007	10 854
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
+Användning av medel från Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
=Balanskravsresultat	6 603	6 717	9 007	10 854

Väsentliga personalförhållanden

LEDAMÖTER I DIREKTIONEN SAMT REVISORER.

Ledamöter:

Ordinarie:

Håkan Ehn, ordf.	Skara
Clary Starck, v ordf.	Skövde
Ed Kahrs	Falköping
Jan Walander	Skara
Jörgen Frödelius	Skövde
Roger Lundberg	Falköping
Göran Segerstedt	Skövde

Ersättare:

Lars Berg	Skara
Anders Karlsson	Skövde
Vanja Wallemyr	Falköping
Sven-Olof Ask	Skara
Irma Arnautovic Stark	Skövde
Christer Carlsson	Falköping
Kay Henningsson	Skövde

Direktionen har under året haft fyra sammanträden.

Revisorer

Ordinarie:

Birgitta Johansson	Skövde
Christina Eliasson	Skara
Ingrid Schwanborg	Falköping

Ersättare:

Philip Segel	Skövde
Ess Ahlgrand	Skara
Lars Elinderson	Falköping

PERSONALFÖRTECKNING

Carl Doverholm

Sören Pettersson
Marcus Svensson
Erik Björk
Henrik Persson
Henrik Larsson
Arne Nordh
Josefine Stångberg

Förbundsdirektör

Maskinteknik / ledningsnät
Fastighet / fordonsteknik
Elteknik
Projektledare entreprenader
Processteknik
Säkerhetssamordnare
Kvalitetsansvarig

Utbildningar

Personal har genomgått utbildning i introduktion dricksvatten för nyanställd.

Sjukfrånvaro

	2023	2022
Total sjukfrånvaro %	1,38%	1,91%
- långtidssjukfrånvaro* %	0%	0%

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Personavård

Företagshälsovården inom förbundet är ordnad genom anslutning till Skaraborgshälsan och Urohälsan.

Personalsammansättning ***Medelantal anställda***

20231231		20221231	
Medelantal anställda	Varav män	Medelantal anställda	Varav män
8	7	7	7

Åldersfördelning	20231231	20221231
20-29 år i %	0	0
30-39 år i %	25	14
40-49 år i %	25	43
50-59 år i %	25	14
60 år - i %	25	28

Vi har sedan Januari 2023 utökat personalen med en kvinna som är anställd som kvalitetsansvarig och kommer att ansvara för provtagning och analyser. Behovet av detta har ökat med de nya dricksvattenföreskrifterna samt för att få en robustare organisation.

Förväntad utveckling

Förbundet gör positiva resultat för att kunna betala investeringar med egna medel.

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubblingen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030. Investeringen beräknas enligt nuvarande investeringsplan uppgå till ca 328 000 tkr. Då projekten är beroende av myndighetsbeslut och lagen om offentlig upphandling samt avtal med berörda fastighetsägare så är en exakt tidsplan mycket svår att följa, en del budgeterade projekt har pga av detta blivit förskjutna i tid vilket påverkar bla resultatet genom avskrivningarna. Fram till 231231 har vi investerat för 222 726tkr.

Ökade krav

Vår verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att vi skall ha minst två stycken mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerställa dricks vattenkvalitén. Vi har idag klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna oss klor som barriär skall det vara fritt klor, vi har klor bunden till kloramin på grund av de långa ledningsnäten. Vi behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

Vi har utfört en mikrobiologisk säkerhetsanalys (MBA) samt ett flertal andra utredningar som visar på svagheter i vattenverkets mikrobiologiska säkerhetsbarriärer. På grund av vattenverkets utformning och avsaknaden av reservoarvolym kan ej tillräcklig kontaktid mellan klor och vatten erhållas för att uppnå föreskrivna log- reduktioner av bakterier och virus.

Eventuella klimatförändringar kan även ge oss ett förändrat råvatten, Vätterns vatten har hittills varit stabilt, tom för vår del blivit bättre men vi ser att det blir varmare.

Miljöredovisning

Förbundet genomför fortlöpande uppföljning och kontroll av möjliga energisparåtgärder.

Vattenkemi

För kloraminbildning och desinfektion av vattnet, har 4 ton ammoniumsulfat och 50 ton natriumhypoklorit förbrukats. För alkalinitetshöjning och pH-justering har 84,1 ton koldioxid och 87,3 ton kalk förbrukats.

Kemikaliekostnaden inklusive hyra av gastank samt licens för kloramin har totalt uppgått till 1097,8 tkr. För desinfektion använder vi även UV-ljus som medfört en material- och servicekostnad på 266,9 tkr.

Vattenkvalitet och provtagning

Vattenanalyser med avseende på temperatur, pH-värde och kloröverskott för kontroll av processtyrning, har utförts dagligen av kvalitetsansvarig driftstekniker eller driftsledaren. Under 2023 har de nya dricksvattenföreskrifterna (LIVSFS 2022:12) börjat gälla vilket bland annat har resulterat i en utökad provtagningsfrekvens på råvatten. Mikrobiologiska och kemiska vattenprov enligt fastställt kontrollprogram har skickats till ackrediterat laboratorium- Eurofins AB för analys. Under året har 52 dricksvattenprover, 52 råvattenprover analyserats enligt ordinarie protagningsprogram, ur mikrobiologisk och kemisk synpunkt. Vi har tillgång till analysrapporter från Falköping- och Skara kommun via webportalen EOL (Eurofins Online). Vi kommer även fortsättningsvis ta del av kommunernas nätprover vilket ger oss en bättre överblick på fler punkter. Av proverna för utgående dricksvatten samt för nätprov, där en bedömning görs av ackrediterat laboratorium, var alla prover godkända med god marginal, såväl mikrobiologiskt som kemiskt. Vi har under 2023 utfört 42 provtagningar på parametern somatiska kolifager för att utreda vårt behov av att analysera detta i framtiden, vi har efter avslutad provtagning fastställt att parametern inte är relevant för vårt råvatten.

Utöver det fastställda kontrollprogrammet har förklorat råvatten från Hjällö samt inkommande råvatten i Borgunda analyserats med avseende på mikroorganismer vid 26 tillfällen. De mikrobiologiska proverna på förklorat råvatten utgående från Hjällö har det vid enstaka tillfällen påvisats intestinal enterokocker, mikrosvamp och odlingsbara mikroorganismer på en nivå som är över livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten (LIVSFS 2022:12).

Prover som tagits och analyserats utöver Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:12), har innefattat 2 provtagning vid Hjällö pumpstation med avseende på Cryptosporidium. Extra provtagning har även gjorts vid såväl Hjällö pumpstation samt Borgunda vattenverk med avseende på trihalometaner, THM, samt PFAS. PFAS har provtagits vid 2 tillfällen. Samtliga visade halter under livsmedelsverkets gränsvärde. Vi har även börjat med regelbunden provtagning av alla överlämningsställen (ventilkamrar), där varje kommuns överlämningsställe provtas var tredje vecka. Provtagning har även skett vid 2 tillfällen från snabbsandfilter 1, som under året renoverats. Dessa analyser var samtliga inom marginalen för godkänt dricksvatten. Vi har tagit 39st prover på den nya Skövdeledningen. Vi upptäckte problem vid vår reservoar på Skaraledningen, och 63 prover togs i samband med åtgärder och under en tids övervakning på reservoaren och på nätet. Vi hade en läcka på Skaraledningen i augusti, i samband med detta togs 10 prover på nätet och överlämningspunkter i samarbete med Skara Energi. Förbundet har även under 2023 hjälpt anslutna vattenföreningar med provtagning enligt regelverket för dricksvatten (LIVSFS 2022:12). Fördelarna för Skaraborgsvatten med detta är bl.a en bättre bild av vattenkvaliteten ute i distributionsnätet.

Resultaträkning

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter	2	41 247	36 370
Verksamhetens kostnader	3, 15	-24 959	-22 265
Avskrivningar	4	-7 651	-6 759
Verksamhetens nettokostnader		8 637	7 346
Verksamhetens resultat		8 637	7 346
Finansiella intäkter	5	12	1
Finansiella kostnader	6	-2 046	-630
Resultat efter finansiella poster		6 603	6 717
Extraordinära poster			
Årets resultat		6 603	6 717

Balansräkning

Tkr

Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
-----	---------------------------	---------------------------

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

7

244 076

233 845

Maskiner, inventarier och fordon

8

4 418

4 793

Finansiella anläggningstillgångar

9

15

15

Summa anläggningstillgångar

248 509

238 653

Omsättningstillgångar

Fordringar

10

6 634

6 925

Summa omsättningstillgångar

6 634

6 925

SUMMA TILLGÅNGAR

255 143

245 578

Balansräkning

Tkr

Not

2023-01-01
-2023-12-31

2022-01-01
-2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Årets resultat

6 603

6 717

Övrigt eget kapital

154 076

147 358

Summa eget kapital

160 679

154 075

Skulder

Långfristiga skulder

11

88 040

79 290

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

3 304

8 745

Övriga kortfristiga skulder

660

219

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

2 460

3 249

Summa kortfristiga skulder

6 424

12 213

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

94 464

91 503

255 143

245 578

Ställda säkerheter

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		6 603	6 717
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	12		
Av- och nedskrivningar		7 651	6 759
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		14 254	13 476
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		292	1 206
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-5 788	6 801
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 758	21 483
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	13	-17 508	-56 415
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 508	-56 415
Finansieringsverksamheten			
Upplåning		8 750	34 932
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		8 750	34 932
Årets kassaflöde		0	0
Likvida medel vid årets början		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. De största intäkterna är vattenintäkter som faktureras månadsvis till medlemskommunerna i förbundet.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar. Anläggningarna aktiveras när anläggningen är klar att använda.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Skaraborgsvattens förmånsbestämda ålderspension hanteras via försäkringslösning. Årets premier uppgår till 1 069 tkr (259 tkr fg år). Avgiftsbaserade pensionsavgifter erläggs löpande.

Komponentavskrivningar har införts under 2015. Det som fanns innan 2015 har gått igenom med avseende på väsentlighet och en del mindre justeringar har gjorts.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Fastigheter 5 år
Fastigheter 7 år
Fastigheter 9 år
Fastigheter 10 år
Fastigheter 13 år
Fastigheter 15 år
Fastigheter 18 år
Fastigheter 20 år
Fastigheter 25 år
Fastigheter 30 år
Fastigheter 33 år
Fastigheter 50 år
Fordon 5 år
Inventarier 3 år
Inventarier 5 år
Inventarier 10 år
Inventarier 25 år
Maskiner 5 år
Maskiner 10 år
Maskiner 20 år
Mark skrivs ej av

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2023	2022
Vattenförsäljning		
Skövde	19 184	18 135
Skara	7 588	7 584
Falköping	9 582	8 841
Övriga vattenintäkter (Tidaholm, Hjo och enskilda abonnenter)	1 561	1 646
Övriga verksamhetsintäkter	3 333	163
Summa verksamhetens intäkter	41 248	36 369

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2023	2022
Elektrisk energi	6 883	6 271
Personalkostnader	8 140	6 167
Reparation och underhåll	1 360	2 385
Övriga främmande tjänster (bl.a. provtagningar, ek tjänster)	1 765	1 945
Övriga verksamhetskostnader (vattenuttagsavgift, kemikalier, processdatasystem)	6 811	5 497
Summa verksamhetens kostnader	24 959	22 265

Not 4 Avskrivningar

	2023	2022
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	6 381	5 465
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	1 269	1 294
Summa avskrivningar	7 650	6 759

Not 5 Finansiella intäkter

	2023	2022
Ränteintäkter	12	1
Summa finansiella intäkter	12	1

Not 6 Finansiella kostnader

	2023	2022
Räntekostnader	2 046	630
Summa finansiella kostnader	2 046	630

Not 7 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	290 180	233 764
Investeringar	16 610	56 415
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	306 790	290 179
Ingående avskrivningar	-56 333	-50 869
Årets avskrivningar	-6 381	-5 465
Utgående ackumulerade avskrivningar	-62 714	-56 334
Utgående redovisat värde	244 076	233 845

Not 8 Maskiner, inventarier och fordon

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	23 358	23 358
Investeringar	894	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 252	23 358
Ingående avskrivningar	-18 565	-17 271
Årets avskrivningar	-1 269	-1 294
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 834	-18 565
Utgående redovisat värde	4 418	4 793

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Andelar i Borgunda belysningsföretag	15	15
Summa finansiella anläggningstillgångar	15	15

Not 10 Fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	3 737	3 435
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 246	2 121
Mervärdeskattefordringar	0	730
Övriga kortfristiga fordringar	650	639
Summa fordringar	6 634	6 925

Not 11 Långfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående låneskuld	79 290	44 357
Nyupplåningar under året	8 750	34 933
Utgående låneskuld	88 040	79 290
Skulder till koncernföretag	88 040	79 290
Summa	88 040	79 290
Summa långfristiga skulder	88 040	79 290

Anledningen till lånet beror på stora investeringar i ledningsnätet.

Not 12 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2023-12-31	2022-12-31
Av- och nedskrivningar	7 651	6 759
	7 651	6 759

Not 13 Investeringar i materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Årets investeringar	17 508	56 415
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	17 508	56 415

Not 14 Arvode till revisorer

	2023	2022
Arvode sakkunnigt biträde	33	35
Arvode till förtroendevalda revisorer	7	6
Summa arvode till revisorer	40	41

Driftsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur driftsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Verksamheter	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Avvikelse budget 2023
Förbundet totalt				
Verksamhetens intäkter	38 588	41 247	36 370	2 659
Verksamhetens kostnader	23 904	24 959	22 265	-1 055
Avskrivningar	8 388	7 651	6 759	737
Finansiella intäkter	0	12	1	12
Finansiella kostnader	2 186	2 046	630	140
Summa	4 110	6 603	6 717	2 493

Årets resultat

Årets resultat är 6 603 tkr. Det budgeterade resultatet är 4 110 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Årets resultat är jämförbart med fg år trots den ökade intäkten i år och det beror på inflationen och generella prishöjningar, samt nyinvesteringar som ökar avskrivningar och räntekostnader. Räntan har också gått upp under år 2023 jämfört med år 2022.

Investeringsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar.

Projekt	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Ledningssystem	20 000	4 084	15 916	46 191
Driftövervakning/processdatasystem	1 000	401	599	
El utrustning	500	38	462	
Ställverk/pumpstyrning Hjällö		45	-45	
Ställverk Hjällö		202	-202	
Nätstation Hjällö		7 432	-7432	
Maskinutrustning	5 000		5 000	
Brand- och inbrottslarm		242	-242	
Fastighet	1 700		1 700	
Kalkdoseringsanläggning		163	-163	1 438
Inventarier		185	-185	
Maskin		265	-265	
Markköp Borgunda				452

Byggnad köp Borgunda				2 774
Markköp Hjällö				1 035
Renovering snabbfilter	2 500	4 451	-1 951	4 526
Torbjörntorp reservkraft och styrning	1 000		1 000	
Ultrafilteranläggning, byggnad	30 000		30 000	
Ultrafilteranläggning, övrig utrustning	70 000		70 000	
Summa nettoinvesteringar	131 700	17 508	114 192	56 415

Årets investeringar

Investeringarna för året uppgår till 17 508tkr. De största investeringarna är gjorda på nätstationen på Hjällö med 7 432 tkr, dubblering Skövdeledningen med 3 952tkr och renovering snabbfilter med 4 451tkr.

Årets investeringar är lägre jämfört med fg år vilket framförallt beror på utbyggnaden av ledningssystem.

Årets investeringar är lägre än budget vilket framför allt beror på att investeringen i ultrafilteranläggningen har blivit senarelagd.

Rapportering till kommunens årsredovisning

Verksamhet

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Råvattnet tas från Vättern och pumpas ca 3 mil till Borgunda vattenverk, där sker all behandling av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen per år är ca 9 000 000 m³ vilket försörjer ca 100 000 människor med dricksvatten som är vårt viktigaste livsmedel. Vi har under året utökat personalen med en tjänst, kvalitetsansvarig då kraven ökat på bla provtagningar.

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera dricksvatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Resultat och ekonomisk ställning

tkr	Helår	Helår	Budget	Helår
	231231	221231	231231	211231
Nettoomsättning	41 247	36 370	38 588	36 194
Balansomslutning	255 143	245 578	356 969	197 128
Årets resultat efter finansiella poster	6 603	6 717	4 110	9 007
Eget kapital	160 679	154 075	163 369	147 359
Summa skulder och avsättningar	94 464	91 503	193 600	49 769
Investeringar	17 508	56 415	131 700	25 391
Soliditet i procent	63	63	46	75
Antal anställda	8	7	7	7

Nettoomsättningen har ökat under år 2023 vilket beror på att förbundet har fått elstöd samt att vattenpriset har höjts. Anledningen till att balansomslutningen, skulderna och investeringarna är lägre i utfallet för år 2023 än i budget beror på att en investering i en ultrafilteranläggning förskjuts något år.

Framtida utveckling

Vår verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter. Vi behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

Vattenverket i Borgunda skall därför nu komplettera sin process med en membranfilteranläggning enligt tidigare beslut.

Vi skall även utveckla vår analysförmåga i Borgunda med ett eget vattenlaboratorium för att klara de nya myndighetsbesluten som kommit.

Tre viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Har inget att skriva här.

Viktiga förhållanden att lyfta i kommunens årsredovisning

Vi behöver även bygga en ny vattenreservoar för att öka säkerheten men även för att kunna anpassa driften till de högre energipriserna. Det investeras även mycket pengar i bla ledningsnätet men också i övriga delar av anläggningen då den varit i drift sedan 1959.

Under 2023 har vi drift tagit nya vattenledningar till Skövde, delen Loringa till Skövde. Under 2024 planerar vi för att fortsätta med sista biten fram till Borgunda. Det läggs 2st parallella ledningar vilka ersätter den gamla ledningen som gick genom Skultorp och därför ej gick att underhålla. Projektet har gått enligt plan och första delen har kostat 66 milj kr.

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg och prövning av ansvarsfrihet för förbundsdirektionen för verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att revisionsberättelsen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.
- 2 Kommunfullmäktige beslutar att bevilja förbundsdirektionen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning

Direktionen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg beslutade den 8 mars 2024, § 1, att godkänna årsredovisningen för år 2023 och att överlämna årsredovisningen till medlemskommunernas kommunfullmäktige. Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bakgrund

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) ansvarar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna.

Direktionen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg beslutade den 8 mars 2023, § 1, att godkänna årsredovisningen för år 2023 och att överlämna årsredovisningen till medlemskommunernas kommunfullmäktige för godkännande samt att bevilja Miljönämnden östra Skaraborg ansvarsfrihet för år 2023.

Kommunalförbundets revisorer har granskat kommunalförbundets verksamhet och överlämnat en revisionsberättelse för år 2023 till medlemskommunernas kommunfullmäktige.

Revisorerna bedömer sammantaget att kommunalförbundet i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vidare bedömer revisorerna att,

- Räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- Utifrån årsredovisningens återrapportering, att utfallet för de finansiella målen inte är förenligt med de av direktionen fastställda målen i budget 2023
- Utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av direktionen fastställda målen för verksamheten i budget 2023.
- Utifrån årsredovisningens återrapportering, att balanskravet för år 2023 inte uppfylls.

Revisorerna tillstyrker att förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet samt att kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborgs årsredovisning för 2023 godkänns.

Presidiets bedömning

Enligt kommunallagen 5 kap. 32 § får kommunfullmäktige behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Kommunfullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen och revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 38 bereder presidiet frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förbundsdirektionen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg ska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Presidiets förslag, 2024-05-20
- Revisionsberättelse, 2024-03-11
- Granskning av årsredovisningen, med bilagor
- Direktionen 2024-03-14, § 7
- Direktionen 2024-03-08, § 1
- Årsredovisning 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg

Dan Hovskär (KD)

Kommunfullmäktiges ordförande

Till:

Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun

För kännedom:

Direktionen för MÖS

Revisionsberättelse 2023

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i årsredovisningen per 2023-12-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vi har granskat redovisning och förvaltning för 2023 i enlighet med kommunallagen och god revisionssed. Vi har anlitat PwC som sakkunnigt biträde i revisionsarbetet.

Utifrån vår granskning gör vi följande bedömningar:

- Vi bedömer sammantaget att kommunalförbundet i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att utfallet för de finansiella målen inte är förenligt med de av direktionen fastställda målen i budget 2023
- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av direktionen fastställda målen för verksamheten i budget 2023.

- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att balanskravet för år 2023 **inte** uppfylls.

Vi tillstyrker att:

- Förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet
- Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborgs årsredovisning för 2023 godkänns.

Enligt vår digitala signatur

Pelle Ekholm, Hjo kommun

Birgitta Svensson, Karlsborgs kommun

Bilagor: Revisorns yttrande delårsrapport och årsredovisning 2023, PwC
Granskning av god ekonomisk hushållning, delårsrapport och årsredovisning 2023 PwC

Deltagare

KOMMUNALFÖRBUNDET MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG 222000-2865 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-12 16:39:04 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Datum

Pelle Ekholm

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-12 15:03:55 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BIRGITTA SVENSSON

Datum

Birgitta Swensson

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Till revisorerna i Miljösamverkan östra Skaraborg (org.nr 222000-2865)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Miljösamverkan östra Skaraborg utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Miljösamverkan östra Skaraborg för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar^[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 2, 4-5, 15, 25-29. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och

investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Karlstad

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Ek
Auktoriserad revisor

[1 De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 6-14.]

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-11 07:19:19 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER EK

Datum

Peter Ek

Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Kommunalförbundet Miljösamverkan
östra Skaraborg

Revisionsrapport
Mars 2024

*Projektledare
Rebecca Lindström*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundsdirektionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport/årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
2. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisningen som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av förbundsdirektionen 2024-03-08.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundschef och ekonom.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Direktionen har beslutat om budget och strategisk plan 2022-2024, fortsättningsvis benämnd budgeten.
  - Budgeten har inget avsnitt för god ekonomisk hushållning och innehåller inte uttryckta mål för god ekonomisk hushållning.
  - I budgeten framgår strategiska mål (fyra stycken) för verksamheten, varav ett mål har målsatt mätetal. De övriga tre målen har inte målsatta mätetal. -Direktionen har inte tydliggjort att målen är tillika mål för god ekonomisk hushållning.
- Granskning av förbundets årsrapport per 2023-12-31 visar följande:
  - Av redovisningen framgår att direktionens finansiella mål om att årets resultat ska uppgå till minst 0,5 % av medlemsbidragen (65 tkr år 2023) ej uppnås (-928 tkr). De finns även ett finansiellt nämndsmål kopplat till direktionens mål.
  - Av redovisningen framgår att verksamhetsmålet inom perspektiv *medarbetare* och *tillsyn och kontroll* bedöms vara uppfyllda. Verksamhetsmålet inom perspektiv *kund* bedöms delvis vara uppfyllt. Det finns även ett antal nämndsmål kopplade till direktionens mål under de olika perspektiven.
- Direktionen gör den samlade bedömningen att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts för perioden.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *inte* förenligt med de finansiella mål som fastställts i budget 2023.

Grundat på vår granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fastställts i budget 2023.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Direktionen gör den bedömning att balanskravet inte uppfylls för år 2023. Förbundet redovisar ett negativt balanskravsresultat för år 2023 på -928 tkr. Förbundet har inga negativa balanskravsresultat att återställa.
- Direktionen redovisar att underskottet kommer att omhändertas genom en reviderad budget där medlemsbidragen justeras under en kommande treårsperiod för att motsvara underskottet.

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer utifrån årsredovisning att erforderliga uppgifter framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Samlad bedömning

---

1. Revisionsfråga 1

Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Ej uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Uppfyllt

---

2. Revisionsfråga 2

Är resultatet i årsbokslutet förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Ej uppfyllt

Rekommendationer

Följande rekommendationer lämnas:

- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör att förbundets verksamhetsmål tillika är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen prövar hur förbundets mål för god ekonomisk hushållning kan göras mer mätbara.

2024-03-08

Rebecca Lindström

Uppdragsledare/projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av [klientens namn] enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Plats och tid Teams, kl. 10–10.30

Beslutande

Johanna Svensson (S)	Falköping
Samuel Björgvinsson (KD), ersätter Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Pierre Robert Rydén (S), vice ordförande	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S)	Karlsborg
Jan Hanna (S), ordförande	Tibro
Åse Nicklasson (SD)	Tibro

Övriga närvarande

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare

Utses att justera Åse Nicklasson

Underskrifter Protokollat är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag Paragrafer 7–8

Ordförande Jan Hanna (S)

Justerare Åse Nicklasson (SD)

Ansvarsfrihet för Miljönämnden östra Skaraborg 2023

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att bevilja Miljönämnden östra Skaraborg och dess förtroendevalda ansvarsfrihet för år 2023.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg beslutade den 28 februari 2024 (MN § 9) att överlämna årsredovisningen för år 2023 till direktionen och till revisionen för granskning. Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutade att godkänna årsredovisningen den 8 mars 2024 (Dir § 1). Därefter har direktionen fått en revisionsberättelse från förbundets revisorer. Revisorerna tillstyrker ansvarsfrihet för direktionen för år 2023.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-03-13
Revisionsberättelse med bilagor, rapport och yttrande från PWC

Bilaga

Revisionsberättelse med bilagor, rapport och yttrande från PWC

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA
Date: 2024-03-15 09:28:43
BankID refno: eb40adef-5917-47d7-9762-b3eeb9f50240

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: ELEONOR DAAG
Date: 2024-03-15 17:41:20
BankID refno: 70881b32-b9ee-432a-85c2-26abe888485a

Sekreterare: Eleonor Daag

Signed by: ÅSE ULRIKA MAJ-GRET NICKLASSON
Date: 2024-03-15 17:33:05
BankID refno: 5a935935-9c75-4cc8-b168-a95dfccf661e

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Åse Nicklasson

Plats och tid Stadshuset i Skövde, KS-salen, och Teams kl. 13.30–15.30

Beslutande

Karola Svensson (C), ersätter Adam Johansson (M)	Falköping
Johanna Svensson (S)	Falköping
Samuel Björgvinsson (KD), ersätter Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Pierre Robert Rydén (S), vice ordförande	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S)	Karlsborg
Johan Ask (S)	Skövde
Torbjörn Bergman (SP)	Skövde
Jan Hanna (S), ordförande	Tibro
Åse Nicklasson (SD)	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare
Ingvor Bergman (S), Falköping
Ann Ohlsson (L), Tibro

Övriga
Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Sofia Stensson, ekonom/
verksamhetsutvecklare

Ajournering Kl. 14.45–15.00

Utses att justera Torbjörn Bergman (SP)

Underskrifter Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 1–6

Ordförande Jan Hanna (S)

Justerare Torbjörn Bergman (SP)

Årsredovisning 2023

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att godkänna årsredovisningen för år 2023.

Direktionen beslutar också att överlämna den till kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro för godkännande.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg beslutade den 28 februari 2024 (MN § 9) att överlämna årsredovisningen för år 2023 till direktionen och till revisionen för granskning.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-03-01

Miljönämndens beslut, MN § 9, 2024-02-28 med bilaga, Årsredovisning 2023

Bilaga

Årsredovisning 2023

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA
Date: 2024-03-11 08:30:59

BankID refno: 68498724-a918-4dca-98e4-6efa925c45a5

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: ELEONOR DAAG
Date: 2024-03-11 09:27:02

BankID refno: d7caf877-d2c1-44a9-b2bb-e1f317a55028

Sekreterare: Eleonor Daag

Signed by: CARL ANTON TORBJÖRN BERGMAN
Date: 2024-03-11 08:45:38

BankID refno: 7bdaca4c-1279-4b2e-8f03-b644e4ac987b

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Bergman

Årsredovisning 2023

Miljösamverkan östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Beslutad av direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg den 8 mars 2024, Dir § 1

Ordförandena har ordet

År 2023 var inledningen av en ny mandatperiod för nämnd och direktion att ta över ansvaret för förbundets verksamhet. Ett ansvar som omfattar medlemskommunernas viktiga uppdrag med tillsyn och kontroll. Ansvaret är också att på ett aktivt sätt medverka till ett gott bemötande i myndighetsutövningen. Dels för att inverka positivt på näringslivet dels för att utgöra stöd till medborgarna.

Vi kan nu se tillbaka på ett händelserikt och utmanande år där vi i ett helhetsperspektiv uppfyllt förbundets uppdrag på ett mycket bra sätt samtidigt som förändringsarbete bedrivs. Vi ser en styrka i verksamhetens förmåga att planera, genomföra och följa upp mål och uppdrag som tilldelas.

Under året har verksamheten fortsatt att utvecklas och förändras i enlighet med tidigare fattade politiska beslut. Verksamheten har parallellt med att genomföra det viktiga uppdraget om tillsyn och kontroll, anpassat och utvecklat verksamheten för att möta nya krav. Samtidigt har verksamheten bedrivits med hög rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet.

2023 var första året då vi använde oss av Skövde kommuns kontaktcenter som vår kundtjänst. Denna utveckling har medfört en ökad tillgänglighet för våra kunder och en viktig del i utvecklingen av förbundets verksamhet.

Arbetet med att förändra förbundets arbetssätt har genomförts så att vi från och med 2024 mer eller mindre genomför all tillsyn med efterhandsdebitering och tidsredovisning. Detta ger förbundet nya utmaningar vilket ställer nya krav på verksamhetens effektivitet och uppföljning.

Årsbokslutet visar tyvärr på ett underskott. Orsaken till underskottet kommer att analyseras noggrant för att utreda orsaker så att vi därefter kan vidta åtgärder för att anpassa verksamheten. Vi ser stora möjligheter för förbundet att förändra arbetssätt så att även den ekonomiska ramen hålls.

Ett stort engagemang i verksamheten hos alla medarbetare gör att vi känner förtroende för att även de ekonomiska målen kommer att uppnås. Medarbetarnas engagemang och vilja att utvecklas är stor och driver förändringsarbetet framåt. Tillgänglighet, engagemang och effektivitet är viktiga värden att förhålla sig till som förtroendevärd och medarbetare i förbundet.

Slutligen vill vi tacka alla medarbetare i Miljösamverkan, ledamöter och ersättare i direktionen och nämnden för ett gott arbete och ett bra samarbete under 2023.

Jan Hanna, ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Mikael Wendt, ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1 Förbundets verksamhet.....	4
1.2 Politiker och tjänstemän	4
2. Förvaltningsberättelse	6
2.1 Översikt av verksamhetens utveckling.....	6
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
2.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	8
2.4 Styrning och uppföljning.....	9
2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	12
2.6 Balanskravsresultatet.....	12
2.7 Väsentliga personalförhållanden	13
2.8 Miljöredovisning	14
2.9 Förväntad utveckling.....	14
3. Resultaträkning.....	16
4. Balansräkning.....	17
5. Kassaflödesanalys	18
6. Noter.....	18
7. Investeringsredovisning.....	21
8. Driftsredovisning.....	22
8.1. Utfall i förhållande till budget.....	22
9. Bilagor.....	25
9.1 Styrd tillsyn, utfall jämfört med plan	25
9.2 Behovsprioriterad tillsyn, utfall jämfört med plan	26
9.3 NKI (insiktsmätningar).....	27

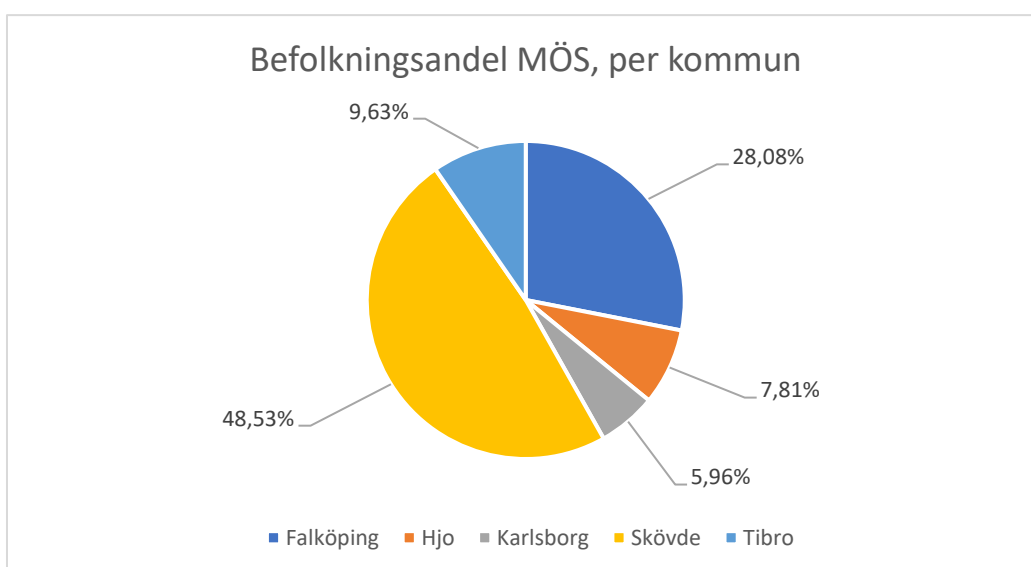
1. Inledning

1.1 Förbundets verksamhet

Miljösamverkan östra Skaraborg är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som i sitt arbete ska bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för medlemskommunernas tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt lagen om tobak eller liknade produkter, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer med flera lagar.

Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Fördelningen av medlemsbidraget 2023 görs utifrån befolkningmängden den 31 december 2022.

Direktionens uppdrag regleras i en förbundsordning och en arbetsordning. Miljönämndens reglemente beskriver nämndens uppdrag. Verksamhetens omfattning framgår av nämndens tillsyns- och kontrollplan. Kontinuerlig uppföljning av mål och planer sker genom internkontroll.

1.2 Politiker och tjänstemän

1.2.1 Tjänstemän

Miljösamverkan östra Skaraborg är den organisation som praktiskt utför tillsyn och prövning inom förbundets ansvarsområde. Förbundets tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen Pelle Holmström samt avdelningscheferna Jenny Möller och Anna Toftedahl. Per den 31 december 2023 hade Miljösamverkan totalt 43 anställda.

1.2.2 Revisorer

Medlemskommunerna utser revisorer som granskar kommunalförbundets verksamhet.

Revisorer 2023

- Per-Olof Ekholm, Hjo
- Birgitta Swenson, Karlsborg

1.2.3 Politisk ledning

Direktionen

Ordförande

- Jan Hanna (S), Tibro

Vice ordförande

- Pierre Robert Rydén (S), Hjo

Ledamöter

- Adam Johansson (M), Falköping
- Johanna Svensson (S), Falköping
- Catrin Hulmarker (M), Hjo
- Torbjörn Colling (M), Karlsborg
- Jonas Davidsson (S), Karlsborg
- Johan Ask (S), Skövde
- Torbjörn Bergman (SP), Skövde
- Åse Nicklasson (SD), Tibro

Ersättare

- Karola Svensson (C), Falköping
- Ingvor Bergman (S), Falköping
- Samuel Björgvinsson (KD), Hjo
- Annelie Johansson (S), Hjo
- Monica Staudinger (C), Karlsborg
- Peter Lindroth (S), Karlsborg
- Therese Sahlström (M), Skövde
- Ulrica Johansson (C), Skövde
- Ann Ohlsson (L), Tibro
- Per-Olof Andersson (M), Tibro

Miljönämnden östra Skaraborg

Ordförande

- Mikael Wendt (L), Falköping

Vice ordförande

- Michael Nimstad (M), Skövde
- Lena Åberg (L), Tibro

Ledamöter

- Karolina Bergström (S), Falköping
- Knut Indebetou (M), Hjo
- Anders Karlsson (S), Hjo
- Anders Lundgren (C), Karlsborg
- Peter Kornestedt (S), Karlsborg
- Anders Ahlmann (SD)/Ann-Britt Nilsson (SD), Skövde
- Jessica Bolzyk (M)/Urban Samuelsson (M), Tibro

Ersättare

- Roland Wanner (MP), Falköping
- Christer Carlsson (SD), Falköping
- Klara de Boer (C), Hjo
- Kenny Johansson (S) Hjo
- Anders Ståhl (L), Karlsborg
- Anna Bruzell (S), Karlsborg
- Linda Schultz Forsberg (S), Skövde
- Lars Lundgren (SP), Skövde
- Per Gren (S), Tibro
- Annika Singleton (KD), Tibro

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt av verksamhetens utveckling

2.1.1 Tillsyn och kontroll

Under 2023 har miljönämnden utfört totalt 1 782 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver den planerade tillsynen tillkommer också den händelsestyrda tillsynen 1 308 ärenden. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Styrd tillsyn och kontroll

Ser vi till den styrda tillsynen har vi utfört 1 782 tillsynsinsatser. Jämfört med planen som var 1 923 innebär det en måluppfyllelse motsvarande 93 procent. Det finns både negativa och positiva avvikelser. En mer detaljerad redovisning finns i bilaga 9.1.

En del i avvikelsen är att vi i större utsträckning än tidigare år inte justerar årsplanen som måluppfyllelsen räknas emot. Det ger att ej genomförda projekt eller sprintar ligger kvar i årsplanen.

	2023	2022	2021	2020	2019
Måluppfyllelse	93 %	95 %	92,1 %	98,5 %	99,0 %

Behovsprioriterad tillsyn och kontroll

Den behovsplanerade tillsynen omfattar för 2023 totalt 1 568 planerade tillsynsinsatser, av dessa genomfördes 1 329 stycken. Det motsvarar en måluppfyllelse på 85 procent. Avvikelsen mot planen förklaras av att behovsprioriterade tillsynsprojekt har nedprioriterats som en följd av vakanser. En mer detaljerad redovisning finns i bilaga 9.2.

Tillsyns- och kontrollinsatser per kommun

De tillsyns- och kontrollinsatser som redovisas per område och kommun omfattar platsbesök, både planerade och oplanerade.

Platsbesök per tillsynsområde och kommun

Tillsynsområde	Falköping	Hjo	Karlsborg	Skövde	Tibro	Totalt
Avlopp	55	9	8	134	54	260
Hälsoskydd	83	26	24	137	28	298
Livsmedel	405	102	111	684	123	1 425
Miljöskydd	297	43	39	191	66	636
Totalt	840	180	182	1146	271	2 619

Under 2023 har vi genomfört 2 619 tillsynsinsatser på plats vilket är i paritet med tidigare år, undantaget under pandemin. Fördelningen varierar från år till år beroende på förändringar i tillsynsobjekt, vilka sprintar som genomförts samt variationer som beror på den händelsestyrda tillsynen.

Händelsestyrd tillsyn och kontroll

Antal startade ärenden, vissa typer.

Ärendetyp	2022-12-31	2023-12-31	Förändring
Anmälan värmepump	225	144	-81
Registrering ny livsmedelsanläggning	111	127	16
Planremisser	51	32	-19
Underrättelse om förorening	14	5	-9
Anmälan efterbehandling	21	11	-10
Alla externa ärenden	2 981	2 622	-359

Antalet tillsynsobjekt – per provningsnivå

Anläggningstyp	Antal, 2022-12-31	Antal, 2023-12-31
Miljöskydd	956	995
- varav provningsnivå A	4	4
- varav provningsnivå B	84	68
- varav provningsnivå C	317	345
- varav provningsnivå U	551	578
Hälsoskydd	255	263
Solarier (strålskyddslagen)	18	15
Livsmedel	1 023	1 070
Alla	2 252	2 343

Antalet objekt är fler per den 31 december 2023 jämfört med samma tidpunkt föregående år. Ökningen består i fler verksamheter som miljönämnden ska genomföra tillsyn över med anledning av förändringar i lagstiftning.

2.1.2 Ekonomi

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter, tkr	29 607	29 614	30 132	31 355	38 119
Verksamhetens kostnader, tkr	30 634	28 839	29 816	29 288	35 991
Årets resultat efter avskrivningar och finansiella poster, tkr	-928	730		1 976	2 037
Soliditet ¹ , %	40,1	51,2	43,6	65,3	57,2
Avgiftsfinansieringsgrad ² , %	53,3	54,3	57,6	60,2	63,2
Antal anställda	43	39	40	43	43
Folkmängd medlemskommunerna	118 414 ³	117 765 ³	117 697 ³	117 517	117 002

Statistiken ovan är en ögonblicksbild per den 31 december för respektive år om annat ej anges.

¹ Eget kapital dividerat med totalt kapital.

² Intäkter från avgifter från tillsyn och kontroll dividerat med totala kostnader exklusive VA-rådgivningen och kostnad för miljöövervakning.

³ Statistik per den 31 december 2022

Underskottet kommer att åtgärdas genom en reviderad budget där medlemsbidragen justeras för att motsvara underskottet under en kommande treårsperiod.

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.2.1 Viktiga förhållanden

Effekter som en följd av byte av miljöbalkstaxa 2022

Miljönämnden beslutade den 1 december 2021 om en justering av tillsynsavgifter som betalats in under 2021 med anledning av den nya miljöbalkstaxan som gäller från och med 1 januari 2022. Den nya taxan innebar en övergång från fasta årliga avgifter till timavgifter för samtliga verksamheter förutom de med prövningsnivå A eller B samt livsmedelsanläggningar som startat innan 2022-01-01.

Redan inbetalda avgifter från 2021 fördes över, 848 tkr till 2022 och 104 tkr till 2023. Per 2023-12-31 fanns inga sådana avgifter kvar och således har inga avgifter förts över till 2024.

2.2.2 Finansiella risker

Förbundet har inga finansiella placeringar och inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

2.3.1 Ny miljöbalkstaxa och en ökad andel efterhandsdebitering

Under 2023 har nästan all debitering av tillsyn enligt miljöbalken genomförts utifrån nedlagd tid efter att tillsyn genomförts. De verksamheter som inte omfattas av efterhandsdebitering är de verksamheter där vi övertagit tillsynen från länsstyrelsen, där vi debiterar på samma sätt som länsstyrelsen.

2.3.2 Ny riskklassningsmodell för livsmedelskontrollen

Under året har relativt stora resurser lagts på att riskklassa verksamheter enligt den nya modell som Livsmedelsverket har beslutat om. Riskklassningen har inneburit en stor administrativ insats under året som i huvudsak finansierats genom medlemsbidrag.

2.3.3 Skövde kommuns kontaktcenter är Miljösamverkans kundtjänst

Projektet som inleddes under år 2022 om att prova om Skövde kommuns kontaktcenter (KC) kunde överta vår kundtjänsts uppgifter beslutades om att genomföras under 2023. Vi ser en effektivitetsvinst och kvalitetsvinster i arbetet tillsammans med kommunens kontaktcenter. Under 2023 har kontaktcenter hanterat 67 % av samtalen. Direkt svar till kund i 45 % av fallen och eller efter rådfrågande av Miljösamverkan har ytterligare 22 % av kunderna fått återkoppling. Totalt blev det 4 868 inkomna Miljösamverkansrelaterade ärenden till kontaktcenter.

2.3.4 Samverkan med Essunga kommun

Under senare delen av 2023 inleddes arbetet med att planera hur vi kan stötta Essunga kommun med tillsyn efter förfrågan från kommunen. Miljösamverkan ger stöd under år 2024 i form av planerad och händelsestyrd tillsyn inom förbundets tillsynsområden.

2.3.5 Återbetalning av felaktiga avgifter

Under sommaren uppmärksammades det att vi inför året hade gjort en felaktig indexhöjning av våra avgifter. Under hösten genomfördes därför ett omfattande arbete med att betala tillbaka pengar till dem som betalat för mycket. Totalt omfattades cirka 1 300 fakturor med en totalsumma om ca 175 tkr. Återbetalningen påbörjades under december 2023.

2.4 Styrning och uppföljning

Nedan följer en uppföljning av verksamhetsmålen. Direktionens mål är övergripande och av en mer strategisk karaktär medan nämndens verksamhetsmål är mer konkreta och mätbara. Nämndens verksamhetsmål ska bidra till att direktionens mål uppnås. Sett i ett helhetsperspektiv bedömer vi att vi uppnår en god måluppfyllelse för våra verksamhetsmål.

2.4.1 Perspektiv finansiering

Direktionens verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">
Årets resultat ska uppgå till minst 0,5 procent av medlemsbidragen (65 tkr)

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">
Året resultatunderskott uppgår till 928 tkr, resultatmålet är ej uppnått.

Nämndens verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">
Avgiftsfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70 % för livsmedelskontrollen och 59 % för miljöbalken för 2023

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">
Livsmedelskontrollen: 70,8 %
Miljöbalken: 46,6 %
Vår bedömning är att måluppfyllelsen är hög för livsmedel (101,2 %) och medel för miljöbalken (79,1 %)

2.4.2 Perspektiv tillsyn och kontroll

Direktionens verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">
Alltid bra resultat vid extern granskning av verksamheten. Uppföljning av målet utgår om någon granskning inte genomförts under året.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">
Länsstyrelsen har granskat Miljösamverkans tillsyn enligt lagen om tobak och liknade produkter. Länsstyrelsen bedömer att nämnden följer lagstiftningen och att arbetet fungerar väl.
Bedömningen är att målet är uppfyllt.

Nämndens verksamhetsmål

Mål
<ul style="list-style-type: none">
100 procent av antalet styrda (enligt lagstiftning) tillsyns-/kontrollinsatser i årets tillsynsplan ska genomföras.

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">
93 % av de planerade styrda insatserna har genomförts. Avvikelsen förklaras av vakanser som uppstått under året. Måluppfyllelsen bedöms vara god.

Mål
<ul style="list-style-type: none">
100 procent av antalet behovsprioriterade tillsyns-/kontrollinsatser i årets tillsynsplan ska genomföras

Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none">
90 % av de planerade insatserna är Måluppfyllelsen bedöms vara hög.

2.4.3 Perspektiv kund

Direktionens verksamhetsmål

Mål

- Nöjda invånare och verksamhetsutövare

Måloppfyllelse

- Mäts delvis genom insiktmätningar som redovisas under nämndens mål nedan. Målet är delvis uppfyllt.

Nämndens verksamhetsmål

Mål

- Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde. Uppföljningen sker vi två tillfällen:
1. Uppföljning av målen som görs i samband med årsredovisning och internkontrollrapporten för helåret baseras på preliminära siffror.
  2. Uppföljning av målen görs även efter att SKR redovisat rapporten Öppna jämförelser under efterföljande år och redovisas genom internkontrollen.

Måloppfyllelse

- Målet är delvis uppfyllt.
  - NKI sjunker något för livsmedelskontrollen och är oförändrat för miljöbalksområdet jämfört med föregående års mätningar.
1. Målet är delvis uppnått. För mätområde livsmedelskontroll är utfallet samma som genomsnittet och för miljö- och hälsoskydd högre än genomsnittet. Målet bedöms delvis uppnått. Se bilaga 9.3 för mer detaljerad redovisning.
  2. Enligt preliminära siffror har vi lägre NKI för livsmedelskontrollen och lägre för miljö- och hälsoskydd. Målet bedöms inte vara uppnått. Se bilaga 9.3 för mer detaljerad redovisning.

Mål

- För året 2023 ska andelen som kommer in via e-tjänster uppgå till:
- minst 50 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump
- minst 80 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet
- minst 80 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning
- minst 50 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
- minst 50 procent för klagomål på inomhusmiljö.
- För året 2023 ska antalet som kommer in via e-tjänst uppgå till minst 300 för komplettering av befintligt ärende.

Måloppfyllelse

- Målet är delvis uppfyllt. För året 2023 uppgår andelen som kommer in via e-tjänster till:
- 19 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump
- 77 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet
- 85 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning
- 28 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
- 33 procent för klagomål på inomhusmiljö
- 236 st har använt tjänsten komplettera befintligt ärende.

Mål

- Miljönämnden ska senast vid utgången av 2023:
1. ha testat och utvärderat applikation för tillsyn i fält
  2. utreda om vi kan effektivisera verksamheten genom automatisering/robotisering.

Måloppfyllelse

- Målet ej uppnått
1. Test av applikationen har inte genomförts eftersom den vid tidig utvärdering inte hade den funktionalitet som vi krävde för att kunna genomföra test och utvärdering.
  2. Arbete med automatisering/robotisering har inte utvärderats eftersom vi på grund av vakanser inte har kunnat prioritera området. Dock har området bevakats under året.

2.4.4 Perspektiv medarbetare

Nämndens verksamhetsmål

Mål	Nuläge
<ul style="list-style-type: none"> • Genomföra minst en medarbetarundersökning under 2023 där: • Svarefrekvensen ska överstiga 80 procent. • Nyckeltalet eNPS ska överstiga 0 (Nyckeltalet är inom intervallet – 100 och + 100 där värden över 0 anses vara bra). • Nyckeltalet medarbetarengagemang ska vara högre än jämförelsevärdet för offentliga verksamheter.	<ul style="list-style-type: none"> • Målet bedöms vara uppfyllt. • Miljönämnden har genomfört fyra medarbetarundersökningar under året. • Svarefrekvensen har varit över 80 % vid alla mättillfällena. • eNPS har under året varierat mellan +14 och -12 • Nyckeltalet för medarbetarengagemang är 4,0 (jämförelsevärdet 3,8)

2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.5.1 God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning stämmer väl överens med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. De finansiella målen utifrån förbundets budget och strategisk plan är dock inte uppfyllda. Verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda i hög grad inom de flesta områden. Vår samlade bedömning är att förbundet har uppnått en god ekonomisk hushållning för perioden.

Vår erfarenhet visar att kommunalförbundet som organisationsform är mer kostnadseffektiv än om respektive medlemskommun skulle ha haft ett eget miljökontor. Förutom att det skapar bättre förutsättningar vad gäller kompetensförsörjning över tid finns det skalfördelar i en samverkan vilka i sig bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Förbundets arbetsmetod för att genomföra tillsynen, den så kallade sprintmetoden, där vi genomför tillsynen i korta avgränsade tillsynsprojekt med samma fokus- och kontrollområden, är något som bidrar till en kostnadseffektiv verksamhet. I och med förändring i debiteringsmodell ingår också tidsredovisning i ärendet för att få en tydlighet mot kund i faktureringen men också som ett underlag för vilka behov av resurser som förbundet har.

Kommande utveckling i syfte att uppnå en mer kostnadseffektiv verksamhet ser vi framför allt i digitaliseringen vilket beskrivs mer under avsnittet om förväntad utveckling. Att vi också utvecklar vår förmåga att värdera och synliggöra den tid som innebär handläggning är också avgörande för att verksamheten ska öka effektiviteten.

2.5.2 Ekonomisk ställning

Vår bedömning är att förbundets ekonomiska ställning fortsatt är god. Det egna kapitalet uppgår per den 31 december 2023 till 3 mkr, trots årets underskott, och förbundet har inga långfristiga skulder. Betalningsförmågan är god både på kort och lång sikt. Soliditet redovisas under avsnitt 2.1.2.

2.6 Balanskravsresultatet

Resultatet för helåret 2023 uppgår till -928 tkr och motsvarar således inte balanskravsresultatet. Inga justeringar är gjorda.

(Tusentals kronor)	2023
Årets resultat	-928
Reducering av samtliga realisationsvinster	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-928
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	-928

2.7 Väsentliga personalförhållanden

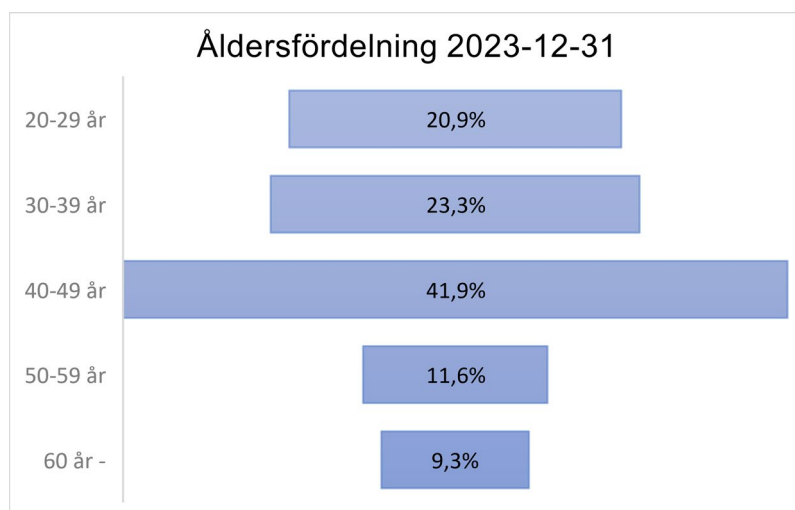
2.7.1 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	2023	2022	2021	2020
Totalt	7,8	7,0 %	4,6 %	9,6 %
varav:				
- sjukfrånvaro för män	4,7 %	1,8 %	1,5 %	7,1 %
- sjukfrånvaro för kvinnor	8,6 %	8,9 %	5,7 %	10,6 %
- anställda –29 år	14,0 %	4,7 %	3,0 %	4,5 %
- anställda 30–49 år	8,9 %	8,4 %	4,5 %	8,8 %
- anställda 50– år	3,5%	3,4 %	5,7 %	14,4 %
- långtidssjukfrånvaro, alla	52,9 %	61,0 %	47,0 %	53,0 %
- långtidssjukfrånvaro, kvinnor	52,9 %	61,0 %	50,3 %	57,1 %
- långtidssjukfrånvaro, män	0	0	10,1 %	37,7 %

Förbundschefen har som mål att den totala sjukfrånvaron ska vara lägre än 4 procent för året. Den totala sjukfrånvaron för året uppgår till 7,8 procent. För kvinnor är siffran 8,6 procent, för män 4,7 procent. Andelen långtidssjukfrånvaro uppgår till 52,9 procent av den totala sjukfrånvaron och förklarar således en stor del av den totala sjukfrånvaron. Vi kan inte se att långtidsfrånvaron är direkt arbetsrelaterad. Statistiken varierar kraftigt över tid eftersom urvalet är relativt litet och en sjukskrivning får stort genomslag på den totala sjukfrånvaron.

2.7.2 Personalsammansättning

Per den 31 december 2023 uppgår antalet anställda till 43. Av dessa är 35 kvinnor och 8 män. Medelåldern uppgår till 41,5 år.

2.8 Miljöredovisning

Miljösamverkan östra Skaraborg är miljödiplomerad enligt kraven i Svensk Miljöbas. Genom att fullfölja sitt uppdrag som tillsynsmyndighet bidrar Miljösamverkan till en hållbar utveckling och en god miljö.

Ser vi till vår organisation och dess påverkan på miljön så arbetar vi aktivt med detta. Vi har en intern miljöpolicy, mål samt handlingsplan för att nå våra uppsatta mål. Uppföljning av målen sker inom internkontrollen. För vår del handlar det om mål kopplade till bland annat transporter, energianvändning och resursförbrukning. Varje år revideras vårt interna miljöarbete av en extern part.

SVENSK MILJÖBAS

2.9 Förväntad utveckling

2.9.1 Omvärldsanalys

En omvärldsanalys genomförs årligen för den kommande treårsperioden. Syftet är att i ett tidigt skede fånga upp förändringar som påverkar vår verksamhet. Analysen för åren 2023–2025 pekar i huvudsak på fortsatta förändringar i lagstiftning och ekonomi som kan komma att påverka vår verksamhet.

De förändrade ekonomiska förutsättningarna för kommunerna och krav på effektivisering och digitalisering påverkar även oss. Att satsa på digitalisering är en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas effektivare. Utvecklingen av e-tjänster och e-arkiv medför förändringar som påverkar organisationen. Främst inom verksamhetsstödet men även på sikt för inspektörerna och hur vi bedriver tillsyn.

Behov av ökad samverkan inom de flesta områden ser vi som en absolut åtgärd för att möta de förändringar i exempelvis lagstiftning som uppstår. Vi ser också samverkan som en självklarhet för att möta samhällets ökade krav på förbundet som myndighet, exempelvis när det gäller krishantering och informationssäkerhet.

Arbetet med nationella tillsynsstrategier i olika former fortsätter. Centrala myndigheter fortsätter att utveckla sin styrning och sitt stöd till förbundet vilket påverkar innehållet i de planer för tillsynen som tas fram av nämnden och i praktiken påverkar den tillsyn som genomförs.

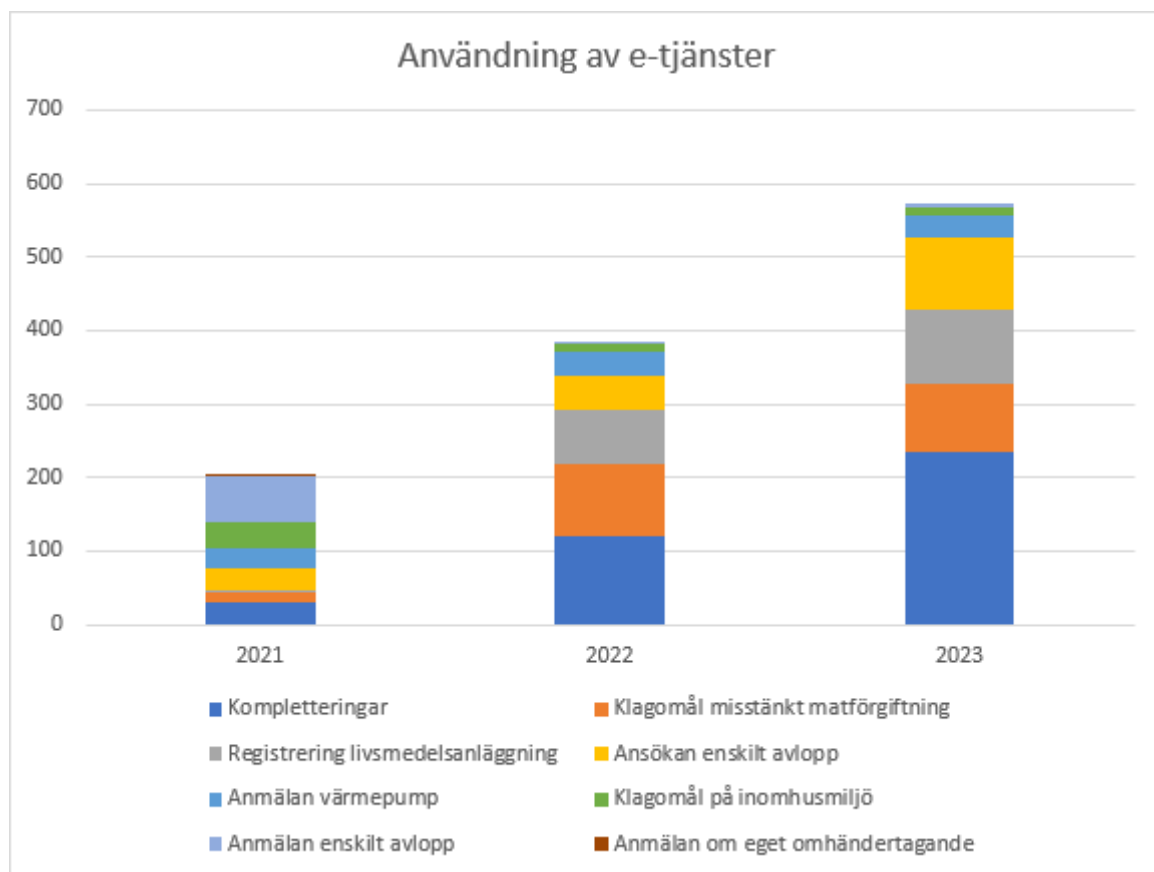
2.9.2 Utveckling av verksamheten

Samverkan

Vi ser att det kan bli aktuellt för samverkan med andra kommuner, kommunala bolag eller förbund för att möta dels de ekonomiska utmaningarna, dels för kompetensförsörjning. Inom förbundets ansvarsområde bör vi ställa oss positiva till samverkan med andra kommuner för att alla på både kort och lång sikt ska klara sina uppdrag. Under året har vi tillsammans med flera andra kommunalförbund beslutat att samverka om en tjänst gällande informationssäkerhet och dataskydd.

Digitalisering

Arbetet med att implementera e-tjänster har utvecklats väl. Idag finns flera e-tjänster i drift. Under året har vi arbetat med att ta fram flera nya e-tjänster samt bidragit till att uppdatera och förbättra befintliga e-tjänster. Användningen av våra e-tjänster redovisas i diagrammet nedan. Fokus har flyttats från att utveckla och ta fram e-tjänster till att få en god användarvänlighet och användning.

Översyn av förbundets verksamhet

Under 2023 har vi slutfört uppdraget om att övergå från schablonavgifter i förväg till att fr.o.m. 1 januari 2024 efterhandsdebitera mer eller mindre all verksamhet utifrån nedlagd tid.

Nu återstår uppgiften att få effektivitet i arbetsätt, planeringsmetoder och uppföljning så att vi fortsatt arbetar på ett långsiktigt hållbart sätt.

3. Resultaträkning

Miljösamverkan östra Skaraborg
Organisationsnummer: 222000-2865

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter	3	29 606 681	29 602 250
Verksamhetens kostnader	4, 5	-30 633 460	-28 838 670
Avskrivningar	6	-24 247	-45 889
Verksamhetens nettokostnader		-1 051 026	717 691
Verksamhetens resultat		-1 051 026	717 691
Finansiella intäkter	7	122 840	11 971
Finansiella kostnader		0	0
Resultat efter finansiella poster		-928 186	729 662
Årets resultat	8	-928 186	729 662

4. Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Maskiner och inventarier	9	0	24 247
Summa anläggningstillgångar		0	24 247
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Fordringar	10	4 554 553	3 591 199
Kassa och Bank	11	3 113 080	5 621 171
Summa omsättningstillgångar		7 667 633	9 212 370
SUMMA TILLGÅNGAR		7 667 633	9 236 617
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>	12		
Årets resultat		-928 186	729 662
Övrigt eget kapital		4 000 000	4 000 000
Summa eget kapital		3 071 814	4 729 662
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0	0
<i>Skulder</i>			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	13	4 595 819	4 506 954
Summa skulder		4 595 819	4 506 954
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 667 633	9 236 616
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5. Kassaflödesanalys

Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-928 186	729 662
Återbetalning till medlemskommunerna avseende föreg. år	-729 662	-228 355
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 657 848	501 307
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar	24 247	45 889
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 633 601	547 196
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-963 356	-160 666
Ökning/minskning kortfristiga skulder	88 866	-948 603
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-2 508 091	-562 073
Årets kassaflöde	-2 508 091	-562 073
Likvida medel vid årets början	5 621 171	6 183 244
Likvida medel vid årets slut	3 113 080	5 621 171

6. Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring (LKBR) och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I de fall utfall saknas för årets belopp och i jämförande belopp har dessa rader inte alltid presenterats i årsredovisningen.

Principerna är väsentligen oförändrade sedan senast föregående räkenskapsår.

1.1 Redovisning av intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter.

1.2 Redovisning av kostnader

Kostnader redovisas fortlöpande i den takt de uppstår.

Förbundet har inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner. Premier för pensioner tryggas löpande genom utbetalningar till externa pensionsförvaltare och bokförs som kostnad innevarande år.

1.2.1 Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivning påbörjas från och med tidpunkten då tillgången tas i bruk.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskiften eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt. Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 6.

1.3 Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar som inventarier och maskiner ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp. För 2023 uppgår ett halvt prisbasbelopp till 26 250 kr.

1.4 Omsättningstillgångar

Fordringar redovisas som omsättningstillgång, med undantag för poster där förfalldatum ligger mer än 12 månader efter balansdagen. Dessa klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

1.5 Skulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

1.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som påverkar bokslutet väsentligen.

Not 3 Verksamhetens intäkter

	2023	2022
Medlemsbidrag	13 427 000	12 900 000
Förrättning och granskning	15 883 075	16 025 571
Statligt stöd tillfällig lagstiftning		265 379
Övriga intäkter	296 606	411 300
Summa verksamhetens intäkter	29 606 681	29 602 250

Not 4 Ersättning till revisorerna

	2023	2022
PwC		
Revisionsuppdraget	-107 240	-75 000
Summa ersättning till revisorerna	-107 240	-75 000

Not 5 Verksamhetens kostnader

	2023	2022
Kostnader arbetskraft	-23 991 594	-22 485 266
Övriga verksamhetskostnader	-6 641 866	-6 353 404
Summa verksamhetens kostnader	-30 633 460	-28 838 670

Not 6 Avskrivningar

	2023	2022
Avskrivning maskiner och inventarier	-24 247	-45 889
Summa avskrivningar	-24 247	-45 889

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 8 år 2022. År 2023 har samtliga inventarier uttrangerats.

Not 7 Finansiella intäkter

	2023	2022
Ränteintäkter	122 840	11 971
Summa finansiella intäkter	122 840	11 971

Not 8 Årets resultat

	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	-928 186	729 662
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-928 186	729 662

Not 9 Maskiner och inventarier

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	779 026	779 026
Försäljningar/utrangeringar	-779 026	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	779 026
Ingående avskrivningar	-754 780	-708 891
Försäljningar/utrangeringar	779 026	
Årets avskrivningar	-24 246	-45 889
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-754 780
Utgående redovisat värde	0	24 246

Not 10 Fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	866 473	739 303
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 373 366	1 523 955
Övriga kortfristiga fordringar	1 314 714	1 327 941
Redovisat värde vid årets slut	4 554 553	3 591 199

Not 11 Kassa och bank

	2023-12-31	2022-12-31
Bank	3 113 080	5 621 171
	3 113 080	5 621 171

Not 12 Eget kapital

	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	4 729 662	4 228 355
Återbetalning till medlemskommunerna	-729 662	-288 355
Årets resultat	-928 186	729 662
Utgående eget kapital	3 071 814	4 729 662

Not 13 Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	1 325 171	1 355 706
Övriga kortfristiga skulder	779 934	761 532
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 490 715	2 389 716
Summa kortfristiga skulder	4 595 820	4 506 954

7. Investeringsredovisning

Inga investeringar har gjorts under året, vilket inte heller var budgeterat.

8. Driftsredovisning

8.1. Utfall i förhållande till budget

Nedan redovisas det ekonomiska utfallet i förhållande till den av direktionen fastställda budgeten för 2023, föregående år samt den reviderade budgeten som redovisades vid delårsbokslutet.

(tkr)	Utfall 22-12-31	Budget 2023	Reviderad Budget 2023	Utfall 23-12-31	Avvikelse mot budget
Intäkter	29 602	31 422	31 422	29 607	-1 815
Medlemsbidrag	12 900	13 427	13 427	13 427	0
Tillsynsavgifter	16 026	17 790	17 790	15 883	-1 907
Övriga intäkter	676	205	205	297	92
Kostnader	-28 838	- 31 188	-31 343	-30 634	709
Personal	-21 806	-24 015	-24 264	-23 302	962
Övriga verksamhetskostnader	-6 352	-6 493	-6 398	-6 634	-236
VA-rådgivning	-680	-680	-680	-698	-18
varav personal	-679	-655	-655	-690	-35
varav övriga	-1	-25	-25	-8	17
Avskrivningar	-46	-24	-24	-24	0
Finansiella intäkter	12	13	13	123	110
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
RESULTAT	730	223	68	-928	-996

Observera att VA-rådgivningen redovisas separat i ovanstående uppställning eftersom det är en fristående funktion som är helt finansierad av medlemskommunerna. I resultaträkningen redovisas det inte separat.

8.1.1 Resultatanalys

Den reviderade budgeten för verksamheten visade ett överskott på 68 tkr. Resultatet för 2023 blev dock ett underskott på 928 tkr vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 996 tkr. Resultatmålet om ett överskott motsvarande minst 0,5 procent av medlemsbidragen är således inte uppnått.

Intäkterna uppgår till 29 607 tkr vilket är lägre än budget motsvarande 1 815 tkr eller 5,8 procent. Det förklaras av lägre intäkter från tillsynsavgifter från framför allt delområde hälsoskydd och miljöskydd i jämförelse med budget, läs mer under intäktsanalysen om orsakerna till det.

Kostnaderna uppgår till 30 634 tkr vilket är 709 tkr eller 2,3 procent lägre än budget. Underskottet beror främst på vakanser som uppstått under året.

Den felaktiga indexhöjningen påverkar resultatet negativt med ca 175 tkr.

8.1.2 Intäktsanalys

Intäkter från tillsynsavgifter

Intäkterna från tillsynsavgifter uppgår till 15 883 tkr för 2023. Avvikelsen mot budgeterade 17 790 tkr är 1 907 tkr eller -10,7 %.

Område	Budget 2023, tkr	Utfall 2023, tkr	Avvikelse, %
Avlopp	3 285	3 299	0,4 %
Hälsoskydd	1 744	1 106	-36,6 %
Livsmedel	5 420	5 336	-1,5%
Miljöskydd	7 341	6 142	-16,3%
Totalt	17 790	15 883	-10,7 %

Inom delområde avlopp ser vi att utfallet är i paritet med de budgeterade intäkterna.

Inom område hälsoskydd har inte planeringsschablonerna stämt med genomförd tid vilket påverkar möjlig tid att debitera vilket påverkar intäkten. Vidare har viss tillsyn inte kunnat slutföras under året vilket innebär att debiteringen sker under 2024. Denna förskjutning kan dels kopplas till vakanser, dels till att ärendena överklagades.

För livsmedelskontrollen uppgår intäkterna som helhet till 5 336 tkr vilket är något lägre än budgeterat.

Inom delområde miljöskydd är det framför allt lantbruk som på grund av vakanser inte kunnat genomföra tillsyn i den omfattning som var planerad. Totalt för lantbruk innebär det en negativ budgetavvikelse för 2023 med 870 tkr. Avvikelsen beror även på att planeringsschablonerna inom miljöskydd inte stämt med genomförd tid.

Intäkter från medlemsbidrag

Intäkterna från medlemsbidrag uppgår till 13 427 tkr och är helt enligt budget.

Övriga intäkter

Övriga intäkter uppgår till 297 tkr vilket är 92 tkr mer än budgeterat. Övriga intäkter består till största del av lönebidrag och ersättning för sjuklönekostnader.

8.1.3 Kostnadsanalys

De totala kostnaderna uppgår till 30 634 tkr vilket är 907 tkr lägre än budget.

Personalkostnaderna står för majoriteten av avvikelsen. De är som helhet (även inkluderat VA-rådgivningen) 927 tkr lägre än budget. Det förklaras av lägre bemanning än vad vi planerat och budgeterat för. Även om vi aktivt rekryterar uppstår det vakanser mellan rekryteringarna.

Övriga verksamhetskostnader uppgår till 6 634 tkr vilket är 236 tkr över budget. Vi ser att vårt samverkansavtal med Skövde kommun om kundtjänst har inneburit ökade kostnader jämfört med tidigare år. Även arbetet kring vårt nya intranät under året och fortsatt utveckling kring Miljöbarometern har inneburit en del ökade kostnader jämfört med budget.

8.1.4 Avvikelse mot den reviderade budgeten

Vid den reviderade budgeten för 2023 som gavs i samband med delårsrapporten prognosticerades ett överskott motsvarande 68 tkr.

Utfallet blev dock ett underskott motsvarande 928 tkr. Skillnaden mellan den reviderade budgeten och utfallet är att intäkterna från tillsynsavgifterna blev betydligt lägre. Det är framför allt inom delområdena hälsoskydd och miljöskydd tappet återfinns, och det beror till stor del på att våra planeringsschabloner inte har stämt.

Personalkostnaderna väntades bli något högre än utfallet men på grund av personalomsättning har vakanser inneburit lägre kostnader än budgeterat. På grund av vakanserna har viss tillsyn inte heller kunnat genomföras.

Underskottet kommer åtgärdas genom en reviderad budget där medlemsbidragen justeras under en kommande treårsperiod för att motsvara underskottet.

9. Bilagor

9.1 Styrd tillsyn, utfall jämfört med plan

Utfall insatser per område och typ av insats under 2023

Område	Inspek- tion	System- tillsyn /revisioner	Prov	Gransk- ning	Informa- tions- insats	Möten	Totalt
Miljöbalken, Avlopp	18	0	0	0	0	0	18
Miljöbalken, Hälsoskydd	222	6	0	0	0	0	228
Miljöbalken, Miljöskydd	417	19	0	0	0	0	436
<i>varav A och B</i>	104	19	0	0	0	0	123
<i>varav C och U</i>	177	0	0	0	0	0	177
<i>varav Lantbruk</i>	136	0	0	0	0	0	136
Animaliska biprodukter	136	0	0	0	0	0	136
<i>varav Lantbruk</i>	136	0	0	0	0	0	136
<i>varav Livsmedel</i>	0	0	0	0	0	0	0
Strålskydd	16	0	0	0	0	0	16
Livsmedelskontroll	850	78	20	0	0	0	948
Totalt	1 659	103	20	0	0	0	1 782

Område	Helårsplan	Utfall tertial 3	Måluppfyllelse tertia 3
Miljöbalken, Avlopp	16	18	113 %
Miljöbalken, Hälsoskydd	234	228	97 %
Miljöbalken, Miljöskydd	436	436	100 %
<i>varav A och B</i>	133	123	92 %
<i>varav C och U</i>	168	177	105 %
<i>varav Lantbruk</i>	135	136	101 %
Animaliska biprodukter	135	136	101 %
<i>varav Lantbruk</i>	135	136	101 %
<i>varav Livsmedel</i>	0	0	0 %
Strålskydd	16	16	100 %
Livsmedelskontroll	1 086	948	88 %
Totalt	1 923	1 782	93 %

9.2 Behovsprioriterad tillsyn, utfall jämfört med plan

Utfall insatser efter tertial 3

Område	Genomförda insatser	varav inspektion	varav granskning
Miljöbalken, Avlopp	751	279	472
Miljöbalken, Hälsoskydd	2	2	0
Miljöbalken, Miljöskydd	517	41	476
varav A och B	64	0	64
varav C och U	24	24	0
varav Lantbruk	32	16	16
varav Köldmedia	374	0	374
varav Förorenade områden	24	0	24
Animaliska biprodukter	15	15	0
varav Lantbruk	15	15	0
Strålskydd, Hälsoskydd	24	0	24
Tobak, Livsmedel	21	21	0
Totalt	1 330	719	972

Måluppfyllelse mot helårsplan efter tertial 3

Område	Helårsplan	Utfall tertial 3	Måluppfyllelse T3 (%)
Miljöbalken, Avlopp	910	751	83 %
Miljöbalken, Hälsoskydd	3	2	67 %
Miljöbalken, Miljöskydd	590	516	88 %
varav A och B	72	64	88 %
varav C och U	25	22	88 %
varav Lantbruk	34	32	106 %
varav Köldmedia	368	374	102 %
varav Förorenade områden	91	24	26 %
Animaliska biprodukter	18	15	83 %
varav Lantbruk	18	15	83 %
Strålskydd, Hälsoskydd	27	24	89 %
Tobak, Livsmedel	20	21	105 %
Totalt	1 568	1 329	85 %

9.3 NKI (insiktsmätningar)

Miljönämndens verksamhetsmål 1

Miljönämnden ska ha ett högre NKI (Nöjd Kund-Index) än genomsnittet för respektive myndighetsområde i SKR:s öppna jämförelser.

Miljönämndens verksamhetsmål 2

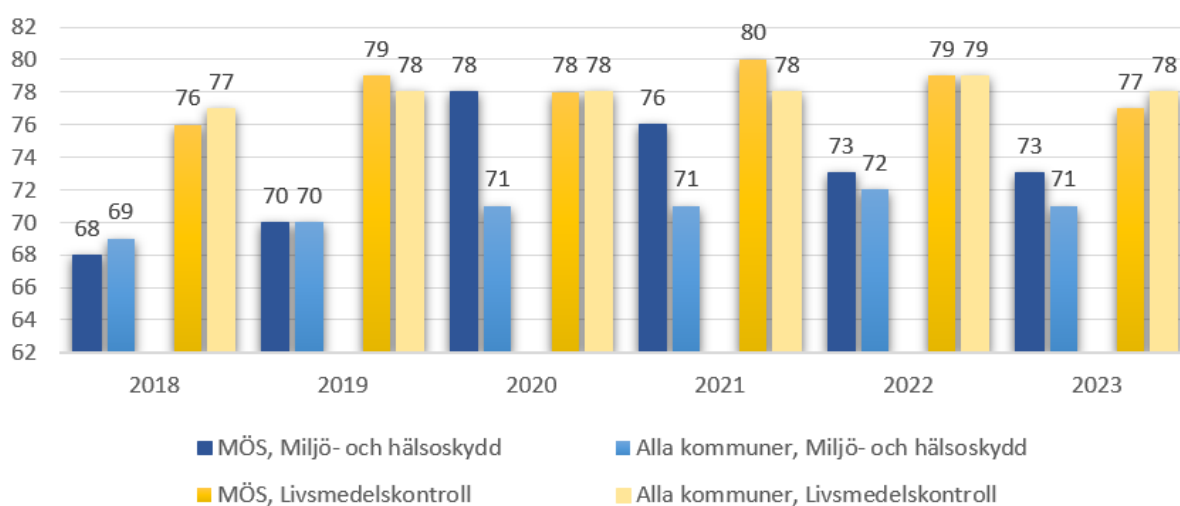
Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde. Uppföljning görs utifrån preliminära siffror.

(Ett värde mellan 70 och 80 anses högt och ett värde mellan 62 och 69 är godkänt).

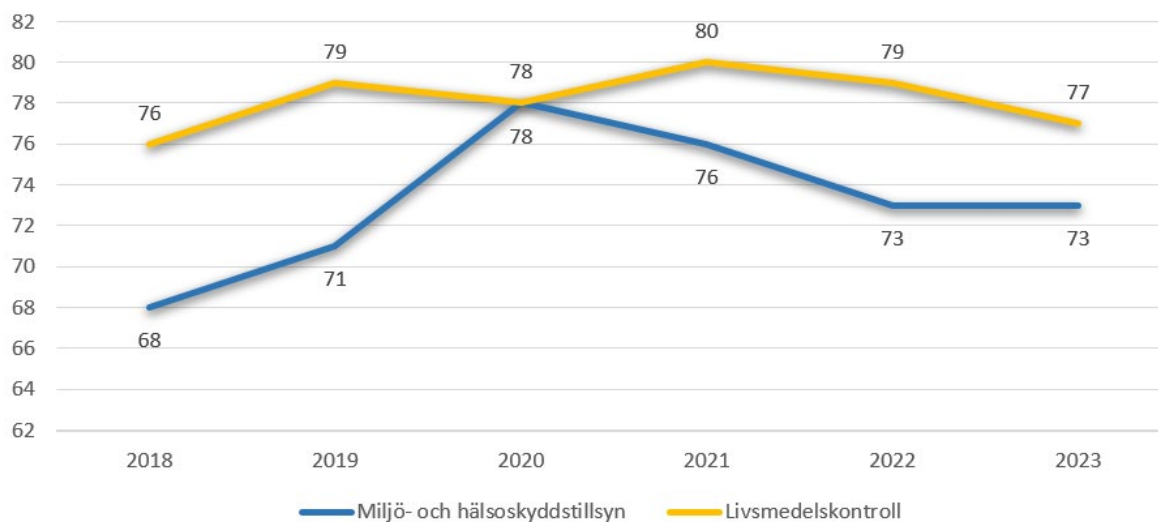
Resultat mål 1

Nedan följer en kortfattad redovisning av mål och måluppfyllelse för NKI-mätningar som genomförts under 2023.

NKI per myndighetsområde, MÖS i jämförelse med riket

NKI per myndighetsområde, MÖS

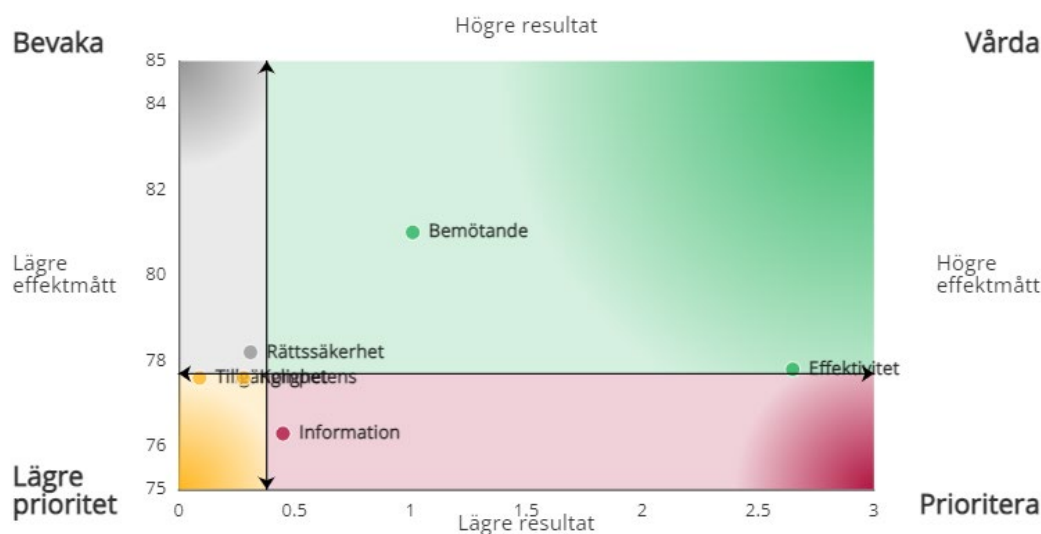

Vi kan notera att målet om att ha bibehållen eller högre NKI för respektive myndighetsområde jämfört med genomsnittet för respektive myndighetsområde är delvis uppnått. För livsmedelskontrollen uppgår värdet till 77, att jämföra med 78 som är genomsnittet för myndighetsområdet. För miljö- och hälsoskydd är värdet 73, att jämföra med 71 för myndighetsområdet.

Livsmedelskontrollen

- Svarsfrekvensen uppgår till 51 procent. Antalet ärenden som svaren grundar sig på uppgår till 222.
- NKI för livsmedelskontroll uppgår till 77. Resultatet ligger två enheter lägre än föregående år då NKI var 79.
- Högst omdöme ges vår attityd mot kund med ett index på 82 lägst index ges informationen på vår webbplats med ett värde på 71,6.

Följande prioriteringsmatris redovisas för området livsmedelskontroll. Effektmåttet baseras på kundernas svar om hur viktig de anser att serviceområdet är i deras bedömning.

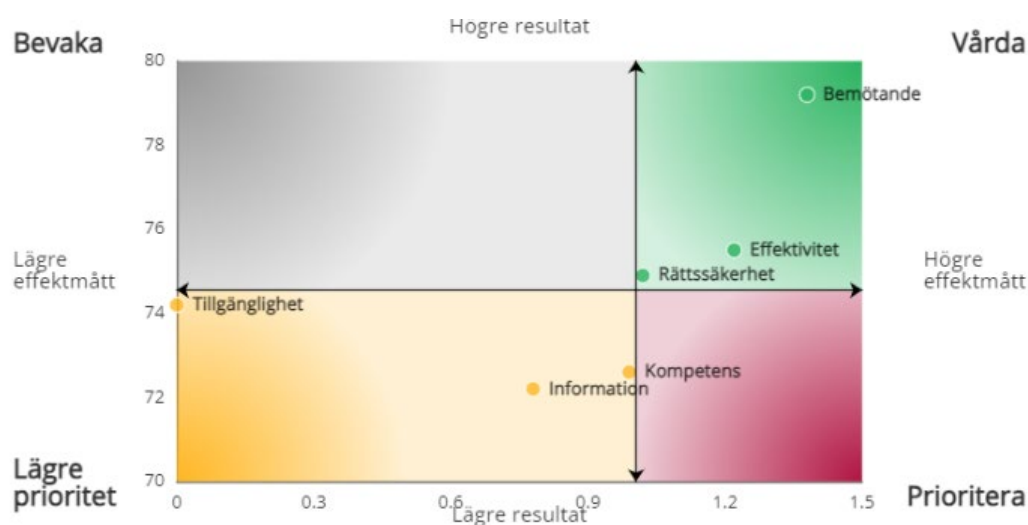

Miljö- och hälsoskyddstillsynen

- Svarsfrekvensen uppgår till 62 procent. Antalet ärenden som svaren grundar sig på uppgår till 186.
- NKI för Miljö- och hälsoskydd uppgår till 73. Värdet är det samma som föregående år.
- Högst omdöme ges förmågan att hålla överenskomna tidsramar med ett index på 80,7. Lägst omdöme ges till informationen på Miljösamverkans webbplats med ett värde på 67,7.

Följande prioriteringsmatris redovisas för området miljö- och hälsoskydd. Effektmåttet baseras på kundernas svar om hur viktig de anser att serviceområdet är i deras bedömning.

Resultat (mål 2)

Antalet svar som hittills rapporterats in för 2023 är 408. Det är en viss eftersläpning i när resultatet rapporteras in. Av svaren som rapporterats in är 186 för miljö- och hälsoskydd och 222 för livsmedel.

Vi kan notera en minskning för NKI inom livsmedelskontrollen jämfört med föregående år. NKI uppgår till 77, en minskning med två enheter.

För miljö- och hälsoskydd är värdet det samma som föregående år. Värdet uppgår till 73.

Målet om att ha en bibehållen eller ökad NKI är således delvis uppnått.

Av det underlag vi har fått in så är minst nöjda med informationen på Miljösamverkans webbplats samt möjligheten att använda digitala tjänster.

Åtgärder

Vi utreder möjligheter till att förbättra informationen på vår webb. Övriga områden bevakar vi så att vi prioriterar rätt utvecklingsområden.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA
Date: 2024-03-11 08:30:25
BankID refno: c9019b36-5af0-4f52-8143-6dca1930d8cd

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: CARL ANTON TORBJÖRN BERGMAN
Date: 2024-03-11 08:44:47
BankID refno: 7284ff3f-d46a-49e9-a4d4-2da696785fae

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Bergman

Kommunfullmäktige

Återbesättande av uppdraget som ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden efter Gerhard Karlsson (SD)

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden från och med den 11 juni 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 29 april 2024, § 67 att vakantsätta uppdraget som ersättare efter Gerhard Karlsson (SD).

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-05-22
- Kommunfullmäktige § 67/2024

Beslutet ska skickas till

XX(X)
Kompetens- och arbetslivsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 67

Dnr 2024/00233

Entledigande av Gerhard Karlsson (SD) från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen och ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden**Kommunfullmäktiges beslut**

- 1 Kommunfullmäktige entledigar Gerhard Karlsson (SD) från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen och ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden från och med den 14 maj 2024.
- 2 Kommunfullmäktige väljer Marita Ljus (SD) till uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen från och med den 14 maj 2024 intill det nyvalda kommunfullmäktiges första sammanträde nästa mandatperiod.
- 3 Kommunfullmäktige lämnar uppdraget som ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden vakant från och med den 14 maj 2024.

Bakgrund

Gerhard Karlsson (SD) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen och ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-04-29
- Avsägelse

Yrkanden

Jonas Larsson (SD) yrkar att välja Marita Ljus (SD) till ersättare i kommunstyrelsen och lämna uppdraget som ersättare i kompetens- och arbetslivsnämnden vakant.

Paragrafen skickas till

Gerhard Karlsson (SD)

Marita Ljus (SD)

Kommunstyrelsen

Kompetens- och arbetslivsnämnden

Löneenheten

Anna-Karin Linder, administratör

Kommunfullmäktige

Återbesättande av uppdraget som ledamot i socialnämnden efter Åsa Lidén (MP)

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ledamot i socialnämnden från och med den 11 juni 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 29 april 2024, § 61 att vakantsätta uppdraget som ledamot i socialnämnden efter Åsa Lidén (MP).

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-05-22
- Kommunfullmäktige § 61/2024

Beslutet ska skickas till

XX(X)
Socialnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 61

Dnr 2024/00099

**Återbesättande av uppdraget som ledamot i
socialnämnden efter Åsa Lidén (MP)****Kommunfullmäktiges beslut**

1 Kommunfullmäktige beslutar att lämna uppdraget som ledamot i socialnämnden vakant.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande gällande val, 2024-04-29
- Kommunfullmäktiges valberedning § 6/2024
- Kommunfullmäktige § 47/2024

Yrkanden

Anders Blom (MP) yrkar att lämna uppdraget som ledamot vakant.

Paragrafen skickas till

Socialnämnden

Löneenheten

Anna-Karin Linder, administratör

Kommunfullmäktige

Återbesättande av uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Anders Stålhand (MP)**Förslag till beslut**

- 1 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden från och med den 11 juni 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 29 april 2024, § 72 att vakantsätta uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Anders Stålhand (MP).

Beslutsunderlag

Lista de handlingar som ska skickas med kallelsen till de förtroendevalda och som därmed ska ligga till grund för nämndens beslut.

Beslutsunderlagen listas i en punktlista med förvaltningens tjänsteutlåtande överst och sedan övriga dokument i fallande ordning utifrån datering.

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-05-22
- Kommunfullmäktige § 72/2024

Beslutet ska skickas till

XX(X)
Barn- och utbildningsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 72

Dnr 2024/00299

Entledigande av Anders Stålhand (MP) från uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden**Kommunfullmäktiges beslut**

- 1 Kommunfullmäktige entledigar Ander Stålhand (MP) från uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden från och med den 14 maj 2024.
- 2 Kommunfullmäktige lämnar uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden vakant från och med den 14 maj 2024.

Bakgrund

Anders Stålhand (MP) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-04-29
- Avsägelse

Yrkanden

Anders Blom (MP) yrkar att lämna uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden vakant.

Paragrafen skickas till

Anders Stålhand (MP)

Barn- och utbildningsnämnden

Löneenheten

Anna-Karin Linder, administratör

Kommunfullmäktige

Entledigande av Alina Hovskär (KD) från uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige entledigar Alina Hovskär (KD) från uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden från och med den 11 juni 2024.
- 2 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden från och med den 11 juni 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Alina Hovskär (KD) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-05-22
- Avsägelse

Beslutet ska skickas till

Alina Hovskär (KD)
XX(X)
Barn- och utbildningsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Avsägelse av förtroendeuppdrag

Ärendenummer: 50378

Inskickat av: ALINA HOVSKÄR (signerad)

Datum/tid: 2024-04-23 08:54:45

Avsagt/avsagda uppdrag:

Barn- och utbildningsnämnden, Ersättare